

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2950

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563;
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Ce je pravica svobodna

Včeraj so padle iz ust pravosodnega mini-
stra težke besede, ki naj odprejo pot za držav-
nemu obstoju neobhodno potrebno in, z ozirom
na predmet, dostojanstveno in strokovno javno
debatu, ki naj ji sledijo brezkompromisne re-
forme, če bo njihova potreba dokazana. Oni
del državne oblasti, ki ji je poverjena naloga,
da čuva nad pravico, ki so jo odmerili zakoni,
je treba oprostiti vseh vplivov politike in pro-
tekcije, tako se je izrazil pravosodni minister,
meneč pri tem, da mora biti v naši državi sodna
oblast svobodna, neodvisna od vseh vplivov,
razum onih zakona in vesti, najsi prihajajo od
izvršilne državne oblasti ali od mimoidočih
strankarsko-političnih režimov ali od posamez-
nikov, ki bi enkrat imeli interes na tem, da se
v njih prilog zakon ne izvaja, vest ne po-
sliša in pravica ne deli.

Sicer zveni malo čudno, da je treba ta
osnovni princip moderne pravne države, ki ga
lahko smatramo za najvišjo pravno pridobitev
naše krščanske kulture, tako poudarjati, ker
smo mislili, da se v pravni državi, kjer je čut
za pravico in pravičnost tako razvit, to samo
po sebi razume. Vendar pa je prav, da se to
načelo spričo novih pojmov o državi, nastaja-
jočih onstran naših meja po zaslugah fašizmov,
ki mesto absolutnega prava uvajajo svoja poli-
tična svetovnonazornostna prava, poudari z nova
in vedno z nova, da na ta način objavljamo
svojo voljo, čuvati neodvisnost pravosodja na-
pram vsem kvarljivim idejnim vplivom, ki bi
morda radi zapadli skušnjavi, da se pritiho-
pijo čez mejo tudi v naše državno občestvo.

Katerim vplivom lahko podleže sodna oblast?
Političnim vplivom v državoslovnem pomenu be-
sedu. To se pravi, da si naenkrat izvršilna dr-
žavna oblast, to je vlada, laeti pravico, da sama
deli pravico, oziroma, da se vmešava v pravni
postopek od začetka do končnega pravdoreka,
o katerem želi, da naj bo takšen ali takšen,
ali celo, da si prisvaja pravico, da sploh ne do-
voli pravnega postopka, ali ga pa iz čisto dr-
žavnopolitičnih razlogov prekine, predno je
sploh prišel do sodnikovega pravdoreka. Poleg
teh političnih vplivov imamo še one v širšem
pomenu besede in ki nastajajo, če se predrzne
politična stranka ali skupina političnih strank,
ki se trenutno nahaja na oblasti in ima v rokah
izvršilno oblast države, posegati v pravosodno
oblast s stališča interesov stranke same ali nje-
nih članov ter s političnim pritiskom prisiliti
sodno oblast, da uvaja in razvija sodne po-
stopke po njenih naročilih, ali jih ustavlja, če
bi postajali nevarni za strankine ali članske
interese. Čeravno je ta drugi politični vpliv že
čisto nemoralno ponažanje sodne oblasti, im-
amo še tretjega, ki je pa popolnoma nemoralen
izrodek abnormalnih časov. To je predrznost
političnih posameznikov, ki se poslužujejo
stranke in državne izvrševalne oblasti, da za-
sužnjijo sodno oblast čisto svojim lastnim
osebnim interesom.

Mi smo politične vplive našli le čisto teo-
retično, da pokažemo, kakšni prepadi poniža-
nja lahko čakajo sodno oblast, ako je država
z vso svojo avtoriteto ne brani, da ostane ne-
odvisna in svobodna, odgovorna samo zakonom
in vesti, na življenjsko važnem področju, ki ji
je bil odmerjen v državnem življenju.

Najlepše se je pravilno dihanje pravne dr-
žave, v kateri ljudstvo po svojih zastopnikih
izdaja zakone, ki jih izvršilna oblast, to je
vlada, v pravilnem soglasju med neveljivimi
pravicami vsakega posameznika in splošnimi
interesi državne skupnosti štiti in jim do ži-
vljenja pomaga in kjer, slednjič, neodvisna sod-
na oblast skrbno po kličih svoje vesti varje,
da se zakoni ne krše in da se njihova veljava
zopet vzpostavi tam, kjer so bili kršeni, razvilo
pri zapadnih evropskih demokracijah. Dosto-
janstvo, skupnemu blagru vdan parlament,
dostojanstvena, za skupni blagor skrbčeva izvr-
šilna oblast, nedotakljiva, skoraj sakrosanktno
pravosodstvo, ki neovirano in svobodno sledeč
samo svoji vesti deli pravico, vso pravico po
predpisih zakona, vsega zakona. Kdor je videl
recimo prihod sodnika na porotna sodišča, ki v
Angliji romajo iz kraja v kraj, videl, s kakš-
nimi častmi ga sprejmejo vsi dostojanstveniki
na kolodvoru in ga v veličastnih sprevodih
epremljajo do sodniške hiše — ki je v vseh
porotnih sodiščih poleg cerkva najsvetejša
zgradba — ta se zaveda, da bo ta sodnik, ki se
mu od pokrajinskega guvernerja in vojaškega
dostojanstvenika ter cerkvenega odličnika kla-
nja v iskrenem spoštovanju vse, delil res pra-
vico, neoviran od kateregakoli vpliva, ki ga
niti doseči ne more. Ali kdor je gledal višji
sodni zbor sodnikov »kraljeve klopie po dežel-
skih in državnih sodiščih, kako sedijo odeti v
stoletično staro dostojanstvo na svojih »wool-
sackih« s krizem in žezlom pred seboj na mizi,
ta bo razumel, da jih noben vpliv ne doseže,
da ga tudi ni človeka ali skupine ljudi, ki bi
hotela prodreti do sodnika, in da je pravdorek,
ki pride iz njegovih ust, iskren odmev čiste
vesti in spoštovanja zakona. V Franciji, kjer je
cela vrsta revolucij zrahljala stabilnost upravn-
noopravnih pojmov, se je navzile vsem težavam
ohranila sodnikova neodvisnost skoraj nedo-
taknjena, tako da izvršilna oblast, ki upravno
lahko posega v pravni postopek, ne more po-
segati več v sodnikovo dvorano, niti zaustav-
ljati postopka, če ga je sodna oblast že razvila.

Nasprotno pa vidimo v Združenih državah
Severne Amerike, kjer je sodna oblast postala
takorekoč obsek politične oblasti, stanje, ki
ga najbolj ilustrira dejstvo, da se je pustila
porota, ki je obsodila morilca Lindberghovega
otroka Hauptmanna na smrt, najeti od potujo-
čega gledališkega podjetja, ki jo bo za 300-dol-
larske dnevnice razkazovalo po vsej Ameriki.
Pravo in pravica, vržena v zverinjak sprošče-
nih ljudskih gonov, sta postala paradija tistega
dostojanstva, ki jima ga je dala naša krščanska
demokratska omika, in ki je tudi temelj naše
moči in našega trajanja.

Nemirna poveljna doba, ki je vrgla na vr-
hunce osebnosti s pomanjkljivimi kvalifikaci-
jami duha in srca, je naravno poskušala zama-
jati tudi načelo pravosodne neodvisnosti, ki je

Usoda vzhodnega pakta po nemškem odgovoru

Nemčija noče - torej brez nje!

Ruski listi razburjeni vsled Ukrajine

Blok Francija - Rusija - Baltik
Mala zveza - Balkanski sporazum

Moskva, 16. februarja. TG. Sovjetski tisk se ne
peča danes z nobenim drugim vprašanjem, kot z
nemškim odklonilnim odgovorom na francosko-an-
gleške predloge. Nemčija noče vstopiti v vzhodni
pakt. To je vsebina vseh današnjih razprav. Sov-
jetsko časopisje na dolgo in na široko razlaga, za-
kakaj je Nemčija odklonila, zakaj noče pristopiti k
vzhodnemu paktu, ki bi jo obvezal, da skupno z
Rusijo in baltiskimi državami zajamči nedotakljivost
meja vseh držav podpisnic. Zato, pravi mo-
skovski tisk, ker Nemčija misli na druge načrte.
Nemčija se je pogodila s Poljsko, tako pišejo da-
našnja »Izvestja«, da se polski skupno sovjetske
Ukrajine, ki jo smatra za zelo važno žitnico in
za pokrajino, ki jo hoče kolonizirati. »Izvestja«
pravijo, da te grožnje, čeravno silno otročje iz-
gleda, nikakor ne jemljemo lahko. Ukrajina je brez
dvoma najbližji cilj poljsko-nemške grabežljivosti.
Nemško časopisje neprestano ponavlja, kako ve-
lika je nevarnost sovjetske rdeče armade. Zakaj pa
se potem Nemčija brani pristopiti k mirovnemu
paktu, ki bo ravno to nevarnost rdeče armade od-
stranil? »Pravda« pa zahteva sedaj od Francije,
da naj se nemudoma sklene zavezništvo politična in
vojaška pogodba med Francijo, Rusijo, Českoslova-

sko in baltiskimi državami. Tej zvezi se bodo pri-
družile tudi države Male zveze in Balkanskega
sporazuma. Na ta način se bo sprilo nemške, polj-
ske in tudi madjarske nepopustljivosti in lakom-

nosti po tujih ozemljih ustvaril blok miroljubnih
držav, ki bo tudi dovolj močan, da v danem pri-
meru odbije vsak napad na njihovo neodvisnost in
na njihova ozemlja.

Beneš ponuja roko Madjarom

Praga, 16. februarja. c. Českoslovaški zunanji
minister je danes sprejel posebnega dopisnika bu-
dimpeštanskega dnevnika »Az Est«. Značilno je,
da pada ta izjava v čas nemškega odgovora na
londonsko vabilo. V tej svoji izjavi je bil dr. Beneš
zelo jasen in zelo blagohoten do vseh posebnih
stališč svojega madjarskega obiskovalca. Dr. Be-
neš je izjavil takoj uvodom, da je sedaj nastopil
čas, da se začne resno misliti na organizacijo so-
delovanja vseh podonavskih držav. Sicer pa je
dr. Beneš izjavil sledeče:

Jaz nikdar ne vodim samo českoslovaške po-
litike. Moja politika je taka, da je zmeraj v skladu
z ostalimi članicami Male zveze. Sodelovanje po-
donavskih držav ni samo možno, ampak ga celo

iskreno želimo. Zato pozdravljam rimske in lon-
donske sporazume, ki to sodelovanje uvajajo in
ustvarjajo. Upam, da se bodo sklenile še druge
mednarodne pogodbe, ki bodo morale vključiti
Rusijo in Nemčijo.

O českoslovaških gospodarskih odnosih do Ma-
djarske je dr. Beneš izjavil, da je to delo pred-
vsem znak splošne gospodarske krize. Vendar pa
se je sedaj vpliv krize toliko umaknil, da upa
dr. Beneš, da se bodo v najkrajšem času lahko za-
čela pogajanja za novo trgovinsko pogodbo med
obema državama. S sodelovanjem pa se bo mo-
ralo začeti tudi na drugih poljih in dr. Beneš je
prepričan, da se bo zblizevanje med Českoslovaško
in Madjarsko uspešno nadaljevalo.

Znižanje železniških voznin

Znižanje znaša za potniške vlake 28%

Belgrad, 16. febr. AA. V zvezi z ukrepi, ki jih
je vlada g. Bogoljuba Jevtića dozdaj izdala v okviru
svoje gospodarske politike, je prometni minister iz-
vedel tarinno reformo potniškega prometa, da na eni
strani olajša potovanje, na drugi strani pa poveča
splošni, zlasti pa tujski promet v državi. Obenem
je izvedel reformo glede prevoza potniške priljage in
prevoza ekspresnega blaga. (To reformo je »Slove-
nec« že napovedal v petkovi številki na 3. strani,
navajajoč tudi statistične podatke o padcu potniške-
ga prometa radi previsokih tarif.)

Te reforme, ki stopijo v veljavo 1. marca, ve-
ljujejo predvsem za prevozne cene, ki so v splošnem
znižane, in obsegajo še druge tarinne ukrepe, ki naj
ustrežejo potrebam prebivalstva tako glede potovanj
v poslovne namene, kakor v tujsko-prometnem ozi-
ru. G. prometni minister je danes ob 17 sprejel
časniki in o svojih reformah izjavil tole:

Znižane prevozne cene ne bodo olajšale samo
tistih potovanj, na katera so se ljudje že dozdaj po-
dajali, pospešile bodo brez dvoma tudi nova in po-
gosta potovanja, ki bodo s svoje strani razgibala
tudi gospodarsko življenje. Ni si namreč treba za-
pirati oči pred dejstvom, da vozne cene, ki ne vp-
ostavljajo plačilne sposobnosti prebivalstva in ki ne
ustrezajo dohodkom in gospodarskemu položaju ši-
rokih ljudskih množic, nikakor ne morejo koristiti
pravim interesom narodnega gospodarstva, še manj
pa interesom samih železnic, ker ne vplivajo pri-
vlačno na prebivalstvo, da bi ga pritegnili k sebi in
na svoj promet.

Ako upoštevamo s tega stališča pogoje za raz-
voj narodnega gospodarstva, kamor je treba vsaka-
kor prišteti tudi tujski promet, in ako imamo pred
očmi, da se mora gospodarska politika države ozi-
rati na široke ljudske kroge, ne pa na tisto relativ-
no malo število posameznikov, ki jih gospodarska
stiska ni zadel, tedaj je ugovor upravičen, da so
naše sedanje železniške vozne cene dač od stvar-
nosti in da zaradi tega ne morejo ustrezati svoji na-
logi. Ta važen ugovor, ki je za prometno politiko
tako pomemben, je še bolj na mestu glede prevoznih
cen za potniško priljago in za ekspresno blago, ker
so še iz dolo gospodarske prosperitete in so kljub
hudim gospodarski stiski ostale dosedaj neizpreme-
njene, tako, da že dolgo več ne odgovarjajo pravemu
razmerju in sedanjim dejanskim razmeram našega
gospodarstva. Posledica tega je pojav, da veliko
število popotnikov raje prevzema nase vse neprijet-
nosti natrpane priljage v potniških vozovih, kakor
da bi plačali visoke voznine za prevoz priljage v
uradnih železniških vozovih. Isti, še hušji pojav vi-
dimo pri prevozu ekspresnega blaga, ki ga zaradi
nesorazmerno visoke voznine železnicam jemljejo
druga prevozna sredstva (pošta, letala itd.). Zniža-
nje voznin cen za potniško priljago bo olajšalo po-
tovanje, ker se bo v bodoče del popotnikov mogel
rešiti vse svoje priljage, če bodo plačali znosno ceno
s predajo priljage železnici v prevoz; od tega bo
tudi železnica imela svojo korist, ker bo zdaj za ta
del priljage, ki jo je doslej brezplačno prevažala,
dobila vsaj nekaj odškodnine. Prav tako se sme tudi
pri ekspresnem blagu z gotovostjo računati na to,
da bo znižanje prevoznine znatno oživilo prevoz te-
ga blaga po železnicah.

Med navedenimi reformami znižane cene za pre-
voz popotnikov že same po sebi najbolj zanimajo ši-
roko javnost. Zato je treba, da se vsaj v glavnih ob-
risih že zdaj seznanimo s tem znižanjem.

bilo takorekoč vraščeno v pravni čut predvoj-
nega človeka. V burji idejnih trenj ali samo
materijelnih koristolovskih gonov so se poja-
vili morda tudi pri nas ljudje, ki so v trenutni
posesti politične oblasti hlatali po svetišču ne-
odvisnega sodstva, ker se jim je zahotelo —
kot se tatovom zahotelo po tujem blagu — da
podredijo božjo funkcijo deljenja pravice svo-
jim osebnim strastem. To so nezdružljivi pojavi.
Državni organizem, če je zdrav, se jih bo znal
otresti. Kajti vse krize bosta država in narod
prenesla, samo krize pravice ne. Vse bosta
zmagala, če ju bo podpirala neodvisna, svobod-
na pravica.

Pri potniških vlakih 28%

Znižanje znaša pri potniških vlakih okoli 28%.
S tem se bodo nove vozne cene po priliki spravile
na višino sedanjih konkretnih voznin cen, ki so pri-
šle v veljavo pri povišanju tarife meseca novembra
1933 v nekaterih relacijah, ogroženih zaradi kon-
kurence drugih prevoznih sredstev, in ki so tako
glede zvišanja števila popotnikov (povprečno za
50%) kakor tudi glede zvišanja železniških dohod-
kov (povprečno za 20%) pokazale izredno dober
rezultat. Na podoben način se znižajo vozne cene
tudi pri brzih vlakih.

Nadaljana pocenitev potovanja se doseže s skraj-
šanjem pasov za relacije do 100 km. namreč za tiste
relacije, kjer je promet največji. Od 1. marca se bo
namreč v relacijah do 50 km plačala voznina za de-
jansko prepotovane kilometre, v relacijah od 51 do
100 km se bo vozna cena izpreminjala pri vsakih
5 km in ne pri 10 km, kakor doslej.

Razredne razlike manjše

Tudi glede sorazmernosti med cenami v posa-
meznih razredih je izvršena važna izprememba, ta-
ko, da bodo popotniki, ki si žele udobnejše po-
tovanje, laže mogli privoščiti si višji razred. Mate-
matski efekt gori obrazložene tarinne reforme se
lahko ponazorimo s temi primeri:

Od 1. marca bo stalo potovanje v III. razredu
osebnega vlaka Belgrad—Stara Pazova Din 12.50
(doslej Din 19), v brzem vlaklu pa Din 23 (doslej
Din 30.50);

iz Belgrada do Niša s potniškim vlakom Din 75
(doslej Din 105), z brzim Din 120 (doslej 152.50);
do Skoplja z brzim Din 196 (doslej Din 238);
do Zagreba Din 187 (227.50),

in do Ljubljane z brzim Din 235 (doslej 286.50).
Ali: Potovanje iz Belgrada bo stalo v II. raz-
redu brzega vlaka do Zagreba Din 280.50 (doslej
398.50), do Ljubljane Din 352.50 (doslej 501 Din).

Iz zgornjih primerov se vidi, kakšna tarinna po-
litika se izvaja v potniškem prometu in kako se po-
stavlja v službo interesov in potreb našega narod-
nega gospodarstva; ta politika bo brez dvoma pri-
pomogla k okrepitvi prometa.

Znižanje cen mesečnih kart

V tem trenutku je treba pripomniti, da bodo
imeli od teh reform posebno korist tudi javni na-
meščanci, dijaki in delavci, ki žive danes v posebno
hudih gospodarskih razmerah in ki bodo po 1. marcu
mogli svoje mesečne, oziroma tedenske listke kupiti
dosti ceneje kakor doslej.

Toda vse te reforme, ki so se do danes izvršile
pri majhnih potrebah, pomenijo šele začetek ukre-
pov, ki jih nameravamo izdati v svrhu zboljšanja po-
tniškega prometa. Kakor je že zgoraj omenjeno, po-
meni zelo važen del našega narodnega gospodar-
stva tujski promet. Zato bo ena izmed prvih nalog

pri reformah potniških tarif morala biti v tem, da
se čimbolj razvije in okrepi tujski promet.

Vožnja iz letovišč domov zastoni

Zvišanje števila tujcev je brez dvoma velike
važnosti in koristi za železniške dohodke, če so pa
to popotniki iz tujine, bo od njihovega zvečanega
števila imelo svojo korist tudi zaradi dotoka tujega
denarja naše nar. gospodarstvo. Zato bomo že pri
prvih ukrepih, ki jih bomo izdali za izboljšanje
prometa, posvetili posebno pozornost tistim tarif-
nim določbam, ki jim naj služijo razvoju in napre-
du tujkega prometa. Med temi določbami je najvaž-
nejši popust, namenjen obiskovalcem naše jadran-
ske obale, naših zdravilišč, višinskih in gorskih ko-
pališč ter jezerskih krajev. Ti popusti v današnjem
obsegu in zaradi svoje kompliciranosti ne ustrezajo
zadosti svoji nameni. Zato sem izvršil radikalno iz-
premembo teh popustov, tako, da se bo v bodoče
vsak popotnik, ki se je pripeljal v kopališče s plač-
nim celim voznim listkom normalne voznine in ki je
tamkaj ostal najmanj deset dni, mogel brezplačno
vrniti — neglede na to, v katerem letnem času je
prišel. Z drugimi besedami, v bodoče bo konec do-
sedanjega neenakega ravnanja s popotniki po raz-
nih mesecih njihovega prihoda; popotniki bodo la-
hko vse leto deležni brezplačnega povratka.

Kakšno olajšavo pomeni ta izprememba še v
zvezi s splošnim znižanjem cen za naše ljudi, pa
tudi za tujce, ki potujejo na naše morje, se lahko
vidi iz tehle primerov:

Potovanje iz Belgrada na počitnice v Dubrovnik
bo stalo v III. razredu tja in nazaj samo 232.50 Din,
namesto dosedanjih 437.25 Din; v II. razredu pa
349 Din, namesto dosedanjih 765.75 Din; potova-
nje iz Belgrada v Split v II. razredu brzega vlaka
in nazaj bo pa stalo 317.50 Din, namesto doseda-
njih 582 Din, v II. razredu istega vlaka pa 475.50
Din, namesto dosedanjih 1018.50 Din.

V zmislu gornjih načel bom nadaljeval svoje
delo, da se potniška tarifa prilagodi današnjim po-
trebam prometa in turistike, tako, da bo tudi ta ta-
rifa postala koristno sredstvo za okrepitev našega
narodnega gospodarstva.

S temi besedami je g. ministar končal svojo iz-
javo. V zvezi s to izjavo se še doznavajo:

Reorganizacija potniških voz

Vštric s preureditvijo tarife za potniški promet
se bodo reorganizirali tudi potniški vlaki, da se
znižajo ekspedicijski izdatki. Med temi ukrepi je
tudi ukinitve prvega razreda pri potniških vlakih
normalnega tira, ker se v tem razredu vozijo v glav-
nem samo tisti, ki imajo brezplačne vozovnice. Prvi
razred bo ostal samo pri tistih vlakih, ki imajo me-
narodne zveze in ki morajo imeti prvi razred na
podlagi sklepov mednarodnih pogodb.

Pri ozkotirnih železnicah bo imel prvi razred
samo po en vlak na dan na glavnih progah: Belgrad
—Sarajevo, Bosanski Brod—Sarajevo in Sarajevo—
Dubrovnik, ker imajo ti vlaki zveze z mednarodnimi
vlakmi normalnega tira.

Prav tako se ukine tudi drugi razred pri nor-
malnotirnih in ozkotirnih železnicah pri vlakih s
kratimi relacijami in pri tovrstnih vlakih, ki pre-
važajo tudi popotnike.

Smuške tekme na Visokih Tatrach

Tatranska Poljanka, 16. febr. b. Kljub snežne-
mu viharju se je vršil danes drugi del kombina-
cije FIS tekmovalja (prvi del je bila tekma na
18 km), to je tekmovalje v skokih. Od 74 kvalifi-
ciranih tekmovalcev jih je nastopilo vsega 56. Od
Jugoslovanov nista nastopila Bähler in Dečman,
ker sta se večeraj prehladila in ležita. Najboljši
skok je dosegel Norvežan Winiarengen, ki je sko-
čil 71 metrov, toda s padcem. Sploh je skoraj vsak
drugi skok končal s padcem, ker je za časa tekmo-
vanja pihala močna burja s snežnimi zameti. Tudi
Čehoslovak Vrana je dobral skočil in dosegel
67.50 m, toda tudi on je zdrknul pod led. Od Sred-
njeevropevcov je bil najboljši Nemec Bogner, ki je
izvedel zelo lep skok v daljavi 57.50, drugi skok
je bil nekoliko krajši in je dosegel le 56.50 m.
Od naših je najboljši skočil Šramel in sicer 54 m,
v drugem skoku pa je dosegel 56 m. Oba skoka
je izvršil brez padca in mu je občinstvo zaradi

tega ploskalo. Jakopič je skočil prvič 49 m, nato
pa 45 m z lahkim padcem. Končni izidi tekmoval-
jev v skokih bodo objavljeni pozneje, toda splošno
vlada prepričanje, da bo prvi Norvežan Haagen,
drugi Finec Valonen, tretji Nemec Bogner in če-
trti Čehoslovak Laher. Gledalcev je bilo okoli 5000.

Belgrajske vesti

Belgrad, 16. febr. m. Kraljeviča Tomislav
in Andrej ter kneževič Nikola so si danes
ogledali svetosavsko razstavo v prostorih
bojevnika doma.

Belgrad, 16. febr. m. Kmetijski minister
dr. Janković je danes sprejel deputacijo pred-
stavnikov industrije za predelavo industrijs-
kih rastlin in delegatov pridelovalcev indu-
strijskih rastlin. Ta delegacija je kmetijske-
mu ministru izročila resolucijo, sprejeto na
zadnjem zborovanju teh industrijecev

Zastavo na pol droga!

Kakor so izvedeli naši čitatelji na drugem mestu, je predsedništvo »Jugoslovenske nacionalne stranke« sklenilo, da stranka za volitve v parlament ne bo postavila svoje kandidatne liste. Svoji članom in prijateljem daje popolno svobodo, da naredijo, kar hočejo, in samo onim, ki bi želeli kandidirati, priporoča, da to storo na oni listi, ki bo dala največ garancije, da se bo izvajala politika »brezkompromisnega narodnega in državnega edinstva«; istotako priporoča pristajam stranke, da tako listu volijo. Ona sama pa z gori omejenim sklepom izgublja svoj »raison d'être« in se sama likvidira, kakor se razume samo po sebi. Stranka, ki se odreče lastnemu nastopu v začetni boji se bori za parlament in daje svojim pristajam prošlo roko, da se odleži ravnanju v jugoslovanski parlamentarni politiki po svojih lastnih vidikih, preneha biti. Od nje je ostalo odslej samo gori »navedeno priporočilo«, ki ga pristaja lahko poslajo ali ne, dočim ona sama izgine z jugoslovanskega političnega firmamenta kakor fatamorgana.

Nas politični svet je nad tem sklepom glavnega odbora »Jugoslovenske nacionalne stranke« osupnil, kakor smo osupnili mi. Kdo si je mogel misliti ali sploh sanjati, da bo »Jugoslovenska nacionalna stranka« kar odstopila s politične pozornice našega naroda in države v tako zgodovinskem trenutku, ko bi bila državi najbolj potrebna — če pomislimo, da je »Jutro« še večer s tolikim podarom naglašalo, kako je in stranka edinstvene važnosti in pomena za konsolidacijo Jugoslavije. Kako naj si razlagamo, da je »Jugoslovenska nacionalna stranka« pustila državo samo, ko pa le-ta po še nedavnem zahtevanju glavnih faktorjev JNS te stranke sploh ne more pogrešati? Vsi še pomnimo, kako je njen predsednik, bivši šef vlade g. Nikola Uzunović, slovesno izjavil, da je »Jugoslovenska nacionalna stranka« edinstveni instrument jugoslovanske državne politike. Kaj bo zdaj država brez tega instrumenta počela, se v skrbih sprašujemo? In kaj bodo dejali milijoni njenih volivcev, s katerimi se je tolikrat ponasala, da so oddajali zanj svoje glasove s tolikim navdušenjem, iz samega prepričanja in ljubezni in z nepopisnim elanom, kakor še nedavno pri sonatorskih volitvah — pa jih je stranka sedaj zapustila s kratkim »komunikejem«? Res nerazumljivo je, kako se je mogla oddoliti do takega koraka, ko pa je bila najtrdnjši in edini neporušni temelj jugoslovanskega narodnega in državnega edinstva, kakor je še nedavno naglašal njen vodja. Kdo bo poslej nadaljeval njeno liho in naporno delo za Jugoslavijo in kako se bo izvajalo, ko pa je izginil edinstveni instrument narodnega in državnega obstoja in napredka? Ali ni zagrešilo predsedstvo stranke nerazumljivo, nepopravljivo in neodpušljivo napake, ko prepušča narod in državo drugim, ki gotovo ne dajejo take garancije za edino pravilno vodstvo naše politike, kakor jo je dajala

Jugoslov. nacionalna stranka (JNS) ne postavi svoje liste

V petek popoldne je bila v Belgradu seja predsedništva »Jugoslovenske nacionalne stranke«. Prisostvovali so gg.: Nikola Uzunović, dr. Vojislav Marinković, dr. Milaa Srskić, dr. Kosta Kumanudi, dr. Ljubomir Tomašić, dr. Albert Kramer, Juraj Demetović, Ilija Mihajlović in Kosta Timotijević. Prisotni niso bili gg.: Božidar Maksimović, Ivan Pucelj, dr. Svetislav Popović, Pavao Matić in Karlo Kovačević.

Predsedništvo stranke je sklenilo, da stranka ne postavi svoje uradne kandidatne liste pri bližnjih volitvah, ampak priporoča svojim strankarskim prijateljem, naj kandidirajo na tisti listi, ki daje največ jamstva, da se bo vodila politika brez-kompromisnega narodnega in državnega edinstva, in da kot pristaja stranke lahko za takšno listo glasujejo.

„Glejte jih, taki so!“

Marsikaj nečednega smo v zadnjih letih morali doživljati, kar slovenskemu narodu ni bilo v čast, ne v korist. V tem oziru je posebno leta 1933 bilo žalostno za Slovence. Med drugim smo tisto leto doživeli tudi to, da sta v Cerkljah pri Krškem bila odvedena v zapore in tam 18 dni predsedela cerkijanski kaplan gosp. Tomazin Matej in načelnik odtodne Marijine družbe, posestnik gosp. Andoljšek Janko, ki sta bila obdolžena, čes da sta organizirala znani »bombni atentat« na stanovanje gosp. nadučitelja Kaba-ja. To obdolžitev, ki se z ničemer ni bila dokazala, je del slovenskega časopisja debelo ponatisnil ter se zgražalo: »Glejte jih katoliške duhovnike, takšni so!« Takrat je pod vplivom tega integralno jugoslovenskega časopisja in svobodomiselstva šla po vsej državi strašna vest, da katoliški duhovniki in član Marijinih družb na Slovenskem organizirajo bombne atentate na politične nasprotnike. »Jutro« je to žalostno zadevo na široko popisovalo in vsem Jugoslovanom odkrito in prikrito dopovedovalo, kakšni zločinci se skrivajo na Slovenskem pod črno suknjo in kako težak boj ima »Jutrova« stranka s takimi ljudmi.

Konec te grozne zadeve je končno izginil v nič. Dne 15. februarja pa sta gg. Srpič Alojzij in Gramc Fran v »Slovenec« priobčila lojalno izjavo, v kateri izjavljata, da sta gg. Matej Tomazin in Andoljšek Janko bila popolnoma brez vsake krivde. V svoji izjavi priznavata, da sta s svojimi izjavami pred oblastmi delala krivico Tomazinu in Andoljšku. To krivico v svoji lojalni izjavi lojalno popravljata. Nato prosita, da bi to izjavo ponatisnili vsi listi, ki so takrat o tej stvari pisali. H koncu pravita:

Dobro ime, na katerem sva obema škodovala nič manj kot na ugledu, naj bo obema vrnjeno v polni meri!

Boli naju, da sva jima kot človekoma škodovala, a še bolj naju boli to, da sva s svojimi izjavami (o vzroku teh lažnivih najinih izjav pred oblastmi danes še ne smeva govoriti) škodovala ugledu in dobremu imenu duhovnikovemu, ker je s tem padla senca na vse duhovništvo katoliške Cerkve. Tudi dobri verniki so bili lahko žalostni, ko se je z gotove strani kazalo kar s prstom na prvega kakor tudi na Andoljška, načelnika Marijine družbe, rekoč: »Glejte jih, taki so!« Ob aretaciji Andoljška pa je nekdo izjavil: »Takšni so najslabši, ki so zmerom pri obhajalni mizi, saj je tudi Maliju rožni venec iz žepa gledal, pa je ubil ženo.«

Obžalujeva in preključeva svoje dejanje ter ponovno prosiva pošteno časopisje, da to najino lojalno izjavo ponatisne!

Tako dva preprosta moža popravljata krivico, katera je bila takrat prizadeta gg. Tomazinu in Andoljšku ter vsemu katoliškemu duhovništvu. Ta dva moža prosita vse poštene liste, ki so takrat o tem pisali, da to izjavo priobčijo, da se krivica tem bolj popravi. Toda ljubljansko »Jutro« in z njim drugo časopisje njegove smrti ni hotelo ušlišati te prošnje in noče popraviti krivice! Ta-

»Jugoslovenska nacionalna stranka«, edina najsi-gurnejša opora Jugoslavije, posebno sedaj, ko zo-pet stopajo na dan razni »elementi«, ki jih je edino ta stranka znala z močno roko krotiti in var-no voditi državni čoln skozi razburkano valovje strankarskih strasti? Ali ni, milo rečeno, več ko labkomislijevo, če glavni odbor »JNS« zaupa zdaj državni čoln drugim krmarjem, ki ga bodo vodili brez edino zanesljivega instrumenta in kompasa, kakršna je bila JNS.

Ta sklep se bo zdel vsej jugoslovanski javnosti tem bolj nerazumljiv, če se pomisli, kakšne zasluge si je stekla JNS za časa svojega vladanja. Kakor smo vedno, posebno pa zdaj, ko se bliža volivna bitka, slišali iz ust njenega časopisja, Re-sovala je, čeprav ne rešila, pa se vsaj prizade-vala, da reši gospodarsko krizo; postavila funda-mente za notranjo in zunanjo konsolidacijo države, ki jih bo treba utrjevati in na njih naprej graditi; iztrebila strankarski osat in plevel in zedinila vse državljane na svojem programu, ki ga je treba zdaj izpopolnjevati — in zdaj, ko je na tej podlagi dela na vseh koncih in krajih, ko jugoslovanska politična stavba čaka še vsestranske dopolnitve in dograditve, ko takorekto še stoji vsenaokoli nje še oder in je treba popravljati, podkrepljati in za-cementiranja na podlagi pridobljenih izkušenj, ko še ni prave in cele fasade, ampak je takorekto vse še v sirovem stanju, ki še komaj daje slutiti mogočne črte in veličine ter trdnosti zamisla — zdaj so glavni arhitekti in polirji JNS pustili in-strumente in odložili delo! Zdaj, ko je vsa jugo-slovanska javnost čakala na njeno besedo, na njen ekspozé o storjenem velikem delu, da ga potrdi in odobri, na njene nadaljnje državotvorne načrte in končno sliko ter zaključek njene politične stav-be, ko je njen lastni tisk naglašal, kako da je njeno vodstvo še nadalje nujno potrebno in ne-nadomestljivo! Ne bomo več imeli prilike, da jo vidimo in slišimo, nihče ne bo več govoril v nje-mem imenu, izginila je in njeni prijatelji in pri-staši se nam bodo predstavljali pod firmo druge stranke ali drugih strank in programov — kdo more to razumeti? Kaj takega se v zgodovini pa-rlamentarizma gotovo še ni zgodilo, da bi namreč politična stranka, ko bi imela razgrniti pred svo-jimi bivašimi volilci in zvestimi pristajašci ačen o tem, kar je naredila na podlagi svojega edinstve-nega državnega programa in načrti za bodočnost na istem edinstvenem programu, proglašala, da ni več potrebna in se za vedno poslovila od nas s platoničnim priporočilom, kakor oče sinovom na smrti postelji. Čim bolj razmišljamo, tam manj nam gre v glavo in pristajam bivše JNS gotovo tudi ne ...

Toda dejstva so dejstva, naj bodo še tako žalostna in usodna, in morali se bomo sprijaznili s tem, da smo pač izgubili edinstveni instrument jugoslovanske narodne in državne politike ...

krat je pač po vsej državi razneslo: Glejte, takšni so katoliški duhovniki in klerikalci! Danes, ko je resnica dogmata, jo pa zamolčuje!

To sporočimo vsem poštenim ljudem v vednost in razsodbo. Dva kmetska moža prosita vse poštene časopisje. Pa »Jutro« je na to prošnjo gluho. Zato smo sedaj mi naslovili te vrste z besedami, katere je nekoč »Jutro« po krivici metalo na duhovnike:

»Glejte jih, taki so!«

Popravki volilnih imenikov

Vsakdo ima pravico zase ali za drugega zahtevati popravek volivnega imenika pri občinskem uradu ali pri sodišču, to lahko stori usno in mora občinski urad zahtevno volivca vpisati v zapisnik. Če pa občinski urad ne bi hotel sprejeti in ugoditi neposredni usni reklamaciji — kar pa bi bilo proti določili zakona — more volivec zahtevati popravek imenika s približno takolo vlogo:

Reklamacijskemu odboru občine ... za volivni imenik za volitve v narodno skupščino 5. maja 1935.

Podpisani prosim, da se volivni imenik za volitve v narodno skupščino, ki bodo 5. maja 1935, popravi tako, da se vpiše v volivni imenik volivni upravičenec (ime, priimek, poklic, naslov).

Imenovanec je rojen dne ... v ... pristojen je v občini ... in je jugoslovanski državljan ter biva od ... v občini ... torej več ko eno leto.

(Ali: ... popravi tako, da se pod številko ... v volivni imenik vpisani ... izbriše iz volivnega imenika, ker je — umrl — že eno leto ne biva v občini — ima službeni sedež v ... itd.)

(Ali: ... popravi tako, da se ime pod št. ... v volivnem imeniku vpisanega volivca popravi na ...)

Prilagam: 1. uradne rojstne in krstne podatke, 2. potrdilo o domovinstvu, 3. potrdilo o bivanju v občini, in če je potrebno, še kako drugo potrdilo, da je na pr. umrl, ali se izselil itd.

V ... dne ... 1935. Podpis in naslov. Potrdilo o domovinstvu je potrebno, da se ugotovi državljanstvo volivca.

Za zahtevo popravka volivnih imenikov se ne pobira nobena taksa, niti za opravilo, niti za listine, kakor: za izpiske iz cerkvenih knjig, za izpričevala, potrdila in tako dalje, ki so potrebna za dokaz teh zahtev. Pristojna oblastva morajo dati zahtevniku v 24 urah vse listine, ki se zahtevajo zaradi popravka volivnih imenikov.

Kdor ob popravku imenika hote ne vpiše v ime, niti vseh oseb, ki jih je uradoma dožan vpisati in ki dotlej niso bile v imeniku, se kaznuje z zaporo do treh mesecev, ali v denarju do 3000 Din. Isto tako se kaznuje tudi, ako pri tej priliki namenno ne izbriše onih, ki so umrli ali izgubili volivno pravico.

Posle, ki se nanašajo na odločanje o popravku volivnih imenikov opravlja občinski predstojnik ali njegov namestnik skupno z dvema občinskima odbornikoma, ki ju izvoli občinski odbor.

Zadnji dan za vložitev reklamacij je v petek, 22. februarja 1935.

„Glasnik JNS“ - izdihnil

V smislu večerajšnjega sklepa predstavništva JNS do nadaljnjega ne bo več izhajal »Glasnik JNS«, glavni organ te stranke. Radi tega je že tudi odpovedana služba osebjem pri tem listu.

Zimske obleke

za gospode, suknje, smučarske kroje, blago za kroje modernih vzorcev kupite po najnižjih cenah pri

Drago Schwab - Ljubljana

Italija bo le napadla Abesinijo

100.000 čaka v Messini

Ultimat je bil kljub zanikanju le odposlan

Rim, 16. febr. b. Ugotovljeno je, da so vesti o novih obmejnih incidentih med Abesinijo in Italijo pred nekaj dnevi, torej še pred italijansko-abesinskim pogajanjem imele svoj izvor v Rimu. V zvezi s tem se je zvedelo, da je italijanska vlada včeraj ob 10 dopoldne poslala ultimatum. Ker pa italijansko javnost neprestano opozarja vodstvo fašistične stranke in tudi fašistični tisk, naj ne naseda alarmantnim vestem, ki jih razširjajo sovražniki Italije in fašizma, je bila vest o ultimatu sprejeta dokaj mirno in hladno ter ni imela močnejšega odmeva. V italijanskih krogih nestrno pričakujejo sklepov velikega fašističnega sveta, ki je imel sredi ob 10 izredno važno seja, ki je bila zaključena šele ob 1.30 po polnoči ter se zopet nadaljuje nočjo.

Po sročnji seji je bilo davi ob 2 objavljeno tudi uradno poročilo s seje velikega fašističnega sveta. Nocojšnja seja velikega fašističnega sveta bo verjetno poslednja v sedanjem zasedanju te vrhovne italijanske ustanove in bodo na njej sprejeti vsi sklepi, ki bodo dali smernice italijanski zunanji in notranji politiki in ki bodo tudi usodni za stališče, ki ga bo zavzela Italija pri rešitvi italijansko-abesinskega spora. Tukajšnji listi povdarjajo, da se tudi v inozemstvu piše o veliki pomen ekspozicije o mednarodnem položaju, ki ga bo podal šef italijanske vlade Mussolini na seji velikega fašističnega sveta. Zanimanje je tem večje, ker bo Mussolini v svojem ekspozitu podrobno obrazložil sedanjo situacijo v italijansko-abesinskih od-

nosih in sporočil tudi namere italijanske vlade glede tega vprašanja.

Italijanska vlada bo, kakor se ponovno zatrjuje, v uradni obliki sporočila angleški vladi vdrugič, da gibanje italijanskih čet in delna mobilizacija nimajo namena, da se ukrenejo proti Abesiniji kakršnekolik vojaške operacije, temveč je vse storjeno le v svrhu obrambe ter zato, da dobi italijanska vlada od Abesinije jamstva, da se v bodoče ne bodo nič več zgodili slični obmejni spori.

Italijansko zunanje ministrstvo je obvestilo svojega poslanika v Addis Abebi, da se neposredna pogajanja med Rimom in Addis Abebo lahko vodijo samo tedaj, če da abesinska vlada popreje zadoščenje in plača odškodnino za povzročeno škodo zaradi spora pri Ualualu. To je pogoj, od katerega Italija neče odstopiti in je zato izključena kakršnakoli arbitraž. Glede spornih vprašanj radi pripadnosti nekaterih obmejnih con se zatrjuje, da se ta vprašanja lahko proučijo in rešijo potom direktnih pogajanj med Abesinijo in Italijo po predhodni izpolnitvi italijanskih zahtev.

Vsi znaki pa kažejo, da Abesinija niti malo ni pripravljena, da izpolni tudi najmanjšo italijansko željo in se pripravlja na velike dogodke.

Odhod 24. februarja
Reuterjev urad pa poroča iz Messine, da je mesto podobno vojaškemu taborišču. Dozdaj je zbranih okrog 100.000 vojakov. Neprestani vlaki odvažajo mlade ljudi v Sirakuzo in v Palermo, kjer jih opremljajo z vojaškimi kroji in jim delijo orožje. Ti vojaki so razmesčeni po barakah. Vršijo se tudi večje, da se vojake pripravi za borbo. Izvežbane čete bodo vkrcali za vzhodno Afriko dne 24. februarja t. l.

Čiščenje v Nemčiji

Beg duhovnikov iz Posaarja

Cela vrsta visokih glav je zadnji teden zopet padla

Praga, 16. februarja. TG. »Prager Tagblatt« poroča iz Berlina, da se vršijo že 14 dni obširne aretacije v Nemčiji in da je bilo veliko število vodilnih mož kar čez noč odstranjenih z visokih položajev. Tako je bil poslan v zapore dr. Gercke, vodja plemenskega urada Nemčije, von Zeppelin, adjutant ministra za prehrano, baron von Mumm, namestnik šefa protokola v zunanjem ministrstvu, Gisevius, šef propagande v Prusiji. Tudi ministrski svetnik Nikolai iz notranjega ministertva je nekam izginil in ga pogrešajo že 14 dni.

Tudi v Avstriji ...

Dunaj, 16. februarja. b. Veliko senzacijo je zbudila danes v dunajskih krogih vest, da je internirana v svojem stanovanju Alle Marie Giorgio, osebna tajnica polkovnika Adama, šefa domovinske fronte. Nekateri celo trdijo, da je omenjena

že v zaporu. Povod za njeno aretacijo je dal neki dokument, ki je izginil iz miznice polkovnika Adama in ki ga ni mogel nihče drugi ukrasti, kakor samo Marie Giorgio, ker nihče ni imel dostopa v njegovo sobo. Čuje se, da je bila Marie Giorgio plačana iz Berlina in da je od tam dobivala stalno mesečno nagrado v višini 1000 mark in da je kopirala vse važnejše politične dokumente ter jih izročala zaupnikom iz Berlina. O tej vohumski aferi policija doslej ni izdala v interesu preiskave nobenega poročila.

Salzburg, 16. februarja. TG. Tukaj sem je prišlo večje število katoliških duhovnikov, ki so te dni morali bežati iz Posaarja, ker so glasovali za neodvisnost Posaarja. Najprej so se obrnili na sosednje škofije v Metz in Strassburgu, a jih tam niso sprejeli. Salzburgski nadškof jim je nato brzo javno ponudil zatočišče v svoji nadškofiji.

Razširitev umobolnice Danes odprejo nov oddelek na Studencu

Danes se odpre v bolnišnici za duševne bolnike na Studencu lepi nov oddelek, ki pomenja znatno razbremenitev dosedanje javne skrbi za umobolne v Sloveniji. Je to nadaljevanje tistega programa, ki sta ga svojčasi v samoupravnih oblastni skupščini zažrtala predsednik dr. Natačec in zdravstveni referent, odbornik dr. Breclj. Že leta 1932. se je začel graditi novi oddelek, to je velik prizidek k dosedanjemu oddelku za nemirno bolne ženske bolnike. Država je za zgradbo tega poslopja dala iz seljskega fonda 2 milijona dinarjev, del gradbenih stroškov pa je prispeval gradbeni fond zavoda samega, in sicer v višini 800.000 Din. Načrt pa je izdelal tehnični oddelek banske uprave pod vodstvom inž. Otahala, idejno osnovo pa je dal bivši šef dr. Stevo Divjak, ki se je za to zgradbo zelo trudil, sedanjí šef dr. Gerlovič pa je vodil zgradbo do završitve. Zgradba je enonadstropna. V pritličju in v prvem nadstropju je prostora za okoli 100 postelj, v sili tudi za več, v drugem nadstropju, t. j. v mansardi, pa za stanovanja za strežnice. Oddelek je zgrajen sodobno s centralno kurjavo, z vodovodom, ima štiri velike spalne dvorane, prostor za dnevno bivanje, vsaka dvorana pa ima

veliko kopalnico s šestimi emajliranimi kadmi za kopeli. Znano je, da je kopelj najbolj uspešno sredstvo za zdravljenje duševnih bolezni. V podprilnih prostorih, ki so zdravi in svetli, pa se prostori za delavnice. Delo je tudi izvrstno sredstvo za duševno bolne.

Z novimi prostori bodo znatno razbremenjeni stari prostori za bolnice, ker je znano, da bolnišnica v Novem Celju v večjem številu sprejema moške umobolne, kakor ženske. Od sedaj dalje bo vsaj za nemirno bolne ženske preskrbljeno. Vseh duševno bolnih pa bolnišnica po zakonu seveda ne sme sprejeti, zlasti tiste, ki niso nevarni sosesčini in ni nevarnosti za njihovo življenje.

Novo človekoljubno napravo, ki dela čast naši deželi, blagoslovi danes ob pol 11 dopoldne knezoškof dr. Rožman, svečanosti pa prisostvujejo tudi drugi dostojanstveniki. Obenem bo prirejena mala razstava z izdelki bolnikov in bolnic. Pomen razstave je, da dokaže, kako velikega uspeha je pričakovati pri zdravljenju umobolnih od zdrave nege, dobrega zdravniškega vodstva in pa zaposlitve z delom.

vstop k tej podružnici, da ne bo v srezu manj-kalo nobeno ime kmetskega fanta, ki se je izobraževal za svoje delo na kmetijskih gospodarstvih. — I K.

Gasilci

Belgrad, 16. februarja. m. Staresinstvo Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije je imelo te dni svojo 12. sejo, na kateri se je med drugim razpravljalo o korakih, ki se bodo podvzeli za rešitev vprašanja 6% doprinosu, ki pripada gasilskim ustanovam na podlagi čl. 77 zakona o organizaciji gasilstva. Na seji so sprejeli sklep, da bo zvezino staresinstvo obiskalo ministra za telesno vzgojo naroda dr. Auerja ter mu predložilo težko situacijo gasilstva, ki je nastala vsled neizvrševanja zakonskih odredb, in posledica, ki bi vsled tega lahko nastale. Zaradi tega so se podali na seji tudi referati o zakonskem načrtu o požarni policiji ter o osnutku odredb o voznih olajšavah za gasilce in njih orodje na podlagi čl. 96 zakona o organizaciji gasilstva.

Aretacija

Dunaj, 16. februarja. AA. Kakor poročajo listi, je dunajska policija prijela jugoslovanskega državljana in dozdnevne trgovca Frana Neubachera iz Ptuja. Zaradi tatvin in sleparij je bil že 12 krat predkaznovan od avstrijskih sodišč na večmesečne zapore. Po zadnji kazni, ki je trajala osem mesecev, so ga izgnali iz Avstrije, kasneje pa se je zopet vrnil.

Najlepši lesk dosežete

pri Vašm jeftilnem rri-boru bodisi iz nika alpa-ka, srebra, aluminija, železa itd ako ga čiste s: Dobite v vsaki železniski ali specializirani trgovini.

„Jelodvor“ družba Ljubljana

Servitor
Vata

II. evharistični kongres za Jugoslavijo

Iz zgodovine sv. R. T.

Čudovit govornik

Rekli so, da je bil gospod Janez izvrsten govornik. Beseda mu je tekla glasno, prikupljivo, glas je imel prijeten, ni bil ne pretih in ne preglasen, zabavljanje in špikanje mu je bilo tuje, vse je skušal doseči z ljubeznijo in s krotkostjo.

»Govori, kakor bi rožice sadil,« so ga hvalili njegovi ljudje.

»Čel dan bi ga lahko poslušal, pa bi se nič ne naveličal,« so pristavljali na drugi strani.

»Srečna župnija, ki ima takega govornika; njegova beseda je kakor med in njegov glas kakor zvon,« so kimali tudi tam zunaj njegove župnije.

Gorje ti, gospod Janez, če bi bil ti šel tej hvali na lim! Samo enkrat bi se bil toliko izpozabil in pregrešil, da bi si bil privoščil pridigo, dve uri dolgo. Kaj dve uri; poldrugo uro! Ne, še toliko ne; če bi bil govoril vsako nedeljo samo po eno uro in če bi bil zraven same nebeske rožice sadil, ali če bi zlate zvezde stresal iz neba, če bi bile tvoje besede v resnici medene; ne, gospod Janez, zadosti bi bilo, če bi se bil ti samo par nedelj takole pregrešil. Takoj bi bila sodbja o tebi drugačna.

»Začetki zna, nehati ne zna ta človek. Ko bi vsaj malo prej končal!«

»Ali res misli, da ga tako radi poslušamo? Kar dosti ga imamo.«

Gospod Janez, blagor ti, da nisi nasel na hvali svojih ljudi! S kolom bi bili prišli nad te.

Ampak takrat... Pred dobrimi 1900 leti je bilo. Tam doli v Palestini, v Sveti deželi, se je pojavil takrat človek in nekaj čudovitega je bilo v njem. Nastopil je zdaj tu, zdaj tam in ljudje so strmeli nad njegovo besedo. Kajti govoril in učil je kakor tak, ki ima oblast in ne kakor pismarji in farizeji. Kjerkoli se je prikazal, so šle ljudske množice za njim in poslušale njegovo besedo. Gledal in videl je množicam v duše. Prihajali so k njemu in odhajali, marsikdaj se jesti niso utegnili. Po človeško povedano: govornik je bil že močno utrujen. Umakniti se jim je hotel v samotni kraj. Ni šlo. Množice so zvedele, kaj namerava; šle so takoj tja, kamor je nameraval priti. Ko je ta odlični govornik zagledal pred sabo mnogo ljudstva, so se mu množice v srce zamislile. Zdele so se mu, kakor ovce brez pastirja, in jih je začel mnogokaj učiti.

In učil jih je in učil, da se je sonce začelo pomikati že proti večeru.

Ob drugi priliki je bilo, da so množice vztrajale pri njem tri dni. Sam nam priča: »Ljudstvo se mi smili; kajti že tri dni vztrajajo pri meni in nimajo kaj jesti. In če jih pustim lačne na njih dom, bodo na potu omagali, zakaj nekateri izmed njih so od daleč prišli.«

★

Ameriški izseljenci na našem kongresu. Naši ameriški Slovenci, med katerimi vlada izredno veliko zanimanje za kongres, bodo prispeli na našo evharistično slavnost v več skupinah. Ena skupina prispje z veleparnikom »Berengaria«, ki odpluje iz New Yorka 19. junija ob polnoči. Romarji bodo prišli v Pariz 26. junija, si bodo ogledali Pariz, nato odpotovali v Ljubljano, kamor dosepejo 28. junija zjutraj. Parnik »Berengaria« ima svojo kapelo in lastnico »Cunard White Star Line« bo preskrbela romarjem tudi slovenskega duhovnika. — Druga skupina odpotuje pod vodstvom g. Avgusta Kollandra iz New Yorka 7. junija na veleparniku »Francoske linije« »Normandie«. — Tretjo skupino, ki bo na istem parniku odpotovala iz New Yorka 22. junija, bo vodil g. Leon Zakrajšek, brat p. Kazimirja Zakrajška. — Že te prve vesti, ki smo jih dobili iz Amerike, pričajo, kako velik odziv je imelo vabilo na Evharistični kongres med našimi ameriški izseljenci. Izseljence bomo v Ljubljani slovesno sprejeli. Skrbimo vsi, da bo njih bivanje v domovini bogato na duhovnih

radovih ter v njih sreih utrdilo ljubezen do domače zemlje.

Belgrad se pripravlja na kongres. Po poročilih iz Belgrada vlada med tamošnjimi katoličani vsepšno zanimanje za evharistične praznike v Ljubljani. Že danes je gotovo, da prispe na kongres več posebnih vlakov iz Belgrada in Srbije. Tudi daljna priprava na kongres je živahna. Tako na primer se bodo po vseh cerkvah pobirali prispevki za pokritje stroškov kongresa. Na Telovo bo v vseh cerkvah v Belgradu izpostavljeno Najsvetejše med 6. in 11. uro dopoldne, pred katerim bodo verniki molili za uspeh kongresa. Vsako nedeljo molijo verniki ob priliki popoldanske službe božje skupno za kongres.

Tečaj za izvajanje latinske koralne maše s. vrši neprekinjeno v ponedeljek, 18. t. m., kakor je bilo že javljeno. Opozarjamo, da pri slovesni maši dne 30. junija na Stadionu ne bo mogel sodelovati noben zbor, če se njegov pevsodvaj ne bo udeležil tega tečaja, ki se bo pričel ob 9 v dvorani Rokodelskega doma v Ljubljani, Komenskega ulica. Za note je preskrbljeno, prav tako za kosilo.

I. slov. izseljenski kongres

Za letošnji evharistični kongres pričakujemo tudi veliko naših izseljencev iz vseh držav in delov sveta. Morda še nikdar v zgodovini našega izseljenstva ni bilo naenkrat v domovini toliko izseljencev in iz toliko različnih krajev, kakor jih bo takrat. Iz zapadne Evrope pridejo v dveh velikih skupinah, iz drugih držav in delov sveta pridejo manjše skupine in veliko posameznikov. Vsi ti pridejo sicer v prvi vrsti na evharistični kongres. Vendar pa Družba sv. Rafaela ne sme pustiti te lepe prilike neizrabljene tudi za mnogotere druge potrebe in koristi izseljencev. Zato sklicuje za 1. julij, t. j. dan po zaključku evharističnega kongresa prvi slovenski izseljenski kongres.

Naši izseljenci naj se pred razhodom zbero posebej na posvetovanje in razgovor skupaj s prijatelji izseljenstva tu doma.

Sedaj, ko je naša javnost pridobljena za ljubezen in skrb za izseljence, je prišel čas, da pridejo izseljenci sami sem domov in nam tu povedo, kaj pričakujejo od domovine, da zanje stori, in kako.

Veliko je izseljenskih zadev, katere so vsem izseljencem, naj bodo kjerkoli in v katerikoli državi, skupne. Naj se enkrat zberemo in se skupno posvetujemo o njih in nam tu, doma povedo, kaj hočejo. Stavijo naj nam predloge, v čem in kako si žele naše pomoči. Med seboj naj se pa spoznajo in navežejo med seboj večje stike in zveze, da se bodo tudi med seboj čutili ena celota, kakor jih domovina smatra vse za eno, posebno za okroženo celoto naroda. S svojimi mnogimi in odkritimi prijatelji tu doma naj se snidejo

Mladina za kongres. Ljubljanska ljudskošolska mladina priredi dne 30. marca v veliki dvorani hotela Union evharistično akademijo. Dne 12. maja priredijo podobno akademijo ljubljanski srednješolci. Na ta način hoče mladina že pred kongresom manifestirati svojo vero v Najsvetejše in se razpoložiti za same

Vrnite vprašalne pole! Mnogo župnij še ni vrnilo vprašalnih pol, s katerimi naj bi poročale o izvršenem pripravljalnem delu v mesecu januarju. Nujno prosimo vse zamudnike, da pole nemudoma vrnejo, ter z zavlačevanjem ne ovirajo pripravljalnih del v obče. Iz dosega došlih vprašalnih pol razvidimo, da je večina župnij in vernikov sprejela zamisel kongresa z odkritosrčnim in deloma čudovito goječim navdušenjem. Prav — tako vidimo, da so župnije naročila in nasvete glavnega pripravljalnega odbora na splošno upoštevale. Saj pa je treba tudi vedeti, da ne zahtevamo ničesar, o čemer ne bi bili prepričani, da more služiti v povečanje naše skupne manifestacije za Presveti zakrament.

in pogovore o vsem, kar imajo na srcu. Domovina je pripravljena vsa, cerkev, država in narod — za nje vse človeško možno storiti, da jim pomaga.

Zato, dragi izseljenci širom sveta! Pridite letos domov, kdor le malo more! Domovina vas bo vse sprejela z odprtimi rokami in odprtimi srcem.

Posebno pa vabimo na kongres:

1. Vse naše izseljence, naj so kjerkoli na svetu izven meja svoje ožje domovine. Vse župnije, duhovnije, naselbine, vse organizacije izven domovine naj skušajo poslati saj po enega zastopnika. Doma naj se preje posvetujejo o tem, kaj bo njih zastopnik predlagal v njih imenu na kongresu.

2. Vse bivše izseljence, naj so tudi že več let doma.

3. Vse naše izseljenske organizacije po državi.

4. Vse prijatelje naših izseljencev.

Izseljenski problem je naš skupni narodni problem. Pridimo skupaj in se pogovorimo: Vi izseljenci iz tujine in mi vaši prijatelji tu doma in začnimo novo dobo našega skupnega dela za koristi naših bratov in sestra na tujem, ki so samo koristi našega celokupnega naroda in naše domovine tu doma. Eno smo.

Na veselo snidenje!

Družba sv. Rafaela.

Prošnja! Vse naše inozemsko časopisje prosimo, da ta naš oklic ponatisne in poagira za čim večjo udeležbo naših izseljencev na tem velevažnem I. izseljenskem kongresu.

V mirnem koticu smolniškega Pohorja:

Nov planinski hotel

Podjetnikov Tusculum

To pot jo nisem mahnil iz Fale kakor običajno naravnost na Klopni vrh, za spremembo sem krenil na levo proti Smolniku. Namenil sem se po potih, ki jih smučarji le malo poznajo.

Po kratki pa izdatni strmini sem zavil mimo Jurkove kočje in Glaserjeve pristave ter ril naprej po gozdnem poti mimo smolniške cerkve. Na Gornjakovem me je vabil dolg, strm travnik, ki je kar idealno smučišče za slalom. Spustil sem se po njem, pa iznenaden obstal sredi

najhujšega smuka. Znašel sem se pred veliko novo stavbo, ki je pred letom še ni bilo, in niže spodaj v gozdnem zatišju sem zagledal lično leseno hišico in gospodarska poslopja, vse novo. Dim se je valil nad streho, ljudje živijo tam, sem razsodil, morebiti pa sprejmejo radovednega poročevalca in mu povejo kaj o čedni stavbi, ki o njej še noben časnikar ni poročal.

Pristal sem na majhnem dvorišču, vstopil, potkal, odprl — pa stal pred svojim dobrim znancom, navdušenim mariborskim planincem in sportnikom. In takoj mi je bilo vse jasno. Čul sem že zvoniti po Mariboru, da gradi v družbi z nekim mariborskim planincem na Smolniku letovišče. Imam ga, sem si mislil, kaj ga navrtam za novice.

Sumljivo je gledal izprva, ni hotel z besedo na dan, češ, kaj bom trobil v svet o podjetju, ki še ni gotovo, pa pri kozarcu dobrega pokrčana se je le omehčal in mi povedal nekaj suhih podatkov. Mnogokaj sem tudi sam uganil in videl, stavbo mi je razkazal in svojo »kmetijo«, in iz nabranih podatkov vam lahko poročam tole o novem planinskem hotelu »Pension Lobnica«.

Stavba je enonadstropna, v pritličju je zidana z lomljenim skriljem in rogovačo, drugi deli so iz tesane smrekovine, ki je bila posekana na višinah Klopne vrha že leta 1932 in se je dobro posušila. Podstrešje je popolnoma izrabljeno za sobe, južno pročelje je izgrajeno kot drugo nadstropje, severno v mansardah. Streha je škodlasta, ker se najlepše prilaga pokrajinski sliki.

Stavba je v sirovem stanju gotova, ko izgine sneg, se bo nadaljevalo z delom. Hotel dobi lasten vodovod s tekočo toplo in mrzlo vodo po sobah za goste, kadne kopeli in lastno električno centralo. V pritličju bodo gostilniški prostori, obednica in sobe za manjše družbe, v nadstropjih pa 16 sob z eno in dvema postelja-

PROIZVOD: »UNION«, ZAGREB.

ma za goste. Skupnih ležišč ne bo v tej stavbi, mogoče, da se postavi prihodnje leto pritlična koča za smučarje posebej. Koncesija za gostilno in za pension je že dana, gradbena oblast je določila prvi avgust 1935 kot termin za graditev. Slovesna otvoritev bo kje v začetku avgusta, z gostilniškim obratom pa se bo začelo že prej.

Precej strmo stavbišče je deloma že preurejeno v terase, z izkopom se bo nadaljevalo letos, okolica hotela se bo spremenila v cvetlične nasade, vrtove, verande in senčne terase. Za vrtovi bo normalno, pokrito keglišče, prvo na pohorskih višinah. In še marsikaj drugega se pripravlja, o čemer pa prijatelj ni govoril podrobno, ker je rekel, da ne mara obljubovati, rajši prej izvrši.

Podjetje gradi z lastnim denarjem, brez podpor in v lastni režiji. Podlaga podjetja je altna ekonomija s hišo za delavce in oskrbnico, z vrtovi, polji in travniki, s hlevi in

Bodoči planinski hotel Pension Lobnica na Smolniku

vprežno živino. Vse to je bilo zgrajeno že leta 1935. Idejni osnutek je začrtal lastnik sam, tehnično ga je izdelala tvrdka Kiffmann v Mariboru, ki gradbo tudi vodi.

Toliko sem zvedel in videl. Pa še nekaj bom povedal in prijatelj mi ne bo zameril. Podjetje ni spekulativno in profitarsko ter neče nikomur konkurirati. »Namenjeno je predvsem mojim stanovskim tovarišem,« je rekel. »Tudi njim je treba, da si odpočijejo in se razgibajo v planinskem zraku, pa nimajo denarja za draga letovišča. Zelo dobrodošli pa nam bodo tudi vsi, ki bodo prišli iskat v naš gorski kotic pravi planinski mir.«

Poslovil sem se in se pogljal dalje proti Klopnemu vrhu in naprej mimo Peska in proti Senjorjevemu domu, misli pa so mi uhajale nazaj k mični stavbi, ki bo letos stopila v vrsto naših pohorskih letovišč. Nisem optimist, — kdo bi tudi bil v dobi krize, — pa priznal sem si, da je imel mož srečno roko pri izbiri prostora. Sončna jasa sredi smrekovih gozdov, v popolnem zatišju, na strmim robu slikovite lobniške soteske, višina približno 1000 metrov, udoben dostop iz Ruš — dve uri — in iz Fale — poldrugo uro —, centralna lega globoko v Pohorju in lahek dohod k najvišjim postojankam in lepotam, bližina Maribora in meje, povrhu pa še vsakršna udobnost v opremljeni, ki si jo le more želeži letoviščar na planini, — vse to bo pripomoglo, da bo »Pension Lobnica« brez posebnih naporov prav lahko napolnil svojih 16 sob. In prav nič ne dvomim, da bodo smučarji prav kmalu iztaknili obsežna, krasna smučišča, ki segajo prav pred vrata hotela in nudijo po svoji senčni legi v lobniški dolini vse do pomladi dober in izdaten sneg.

Podjetniku in njegovim sodelavcem prav obilo božjega blagoslova in pa na veselo svidenje pri otvoritvi!

★

Lahovski gospod Valentin

Po potih na oni veliki gorenski ravnini med Kranjem in Kannikom utegne ob vsakem času srečati duhovnega gospoda, upognjenega od starosti in nadlog, toda korak mu je odločen in hiter. To je Valentin Jakelj, župnik v poklju, a še vedno goreče vrši dušno pastirstvo med Lahovci, ki so sicer farani lepe cerkliške fars. Lahovski gospod — tako jih vsak pozna — pa so sedaj o Valentinovem dopolnili 70 let življenja, o sv. Treh kraljih pa je preteklo že 25 let, odkar pasejo duše lahovske. Zato te vrstice.

Le to omenimo iz njegovega skromnega življenjskega teka, da je njegov rojstni kraj Dovje, da je bil z f. Aljažem med prvimi triglavske turisti, na kar je gospod Valentin po pravici ponosen; takrat je bilo treba za to že nekaj več korajže. V Senožeah na Krasu je kaplanoval, pa se je že začel njegov križev pot mnogih boleznih in operacij, ki ga vse življenje niso zapustile. Niso pomagale ne toplice v Wörishofenu, ne ekspoziatura v zdravem Ribnem pri Bledu, ne planinski zrak in solnce pri Sv. Križu nad Jesenicami, ne skrbna Kandija. Sedaj pa živi med Lahovci, ki lepo skrbje za njegovo telo, on pa še lažje za njih duše. Bolezen ga je naučila bolniške tako lepo tolažiti kot zna on. Sam pa zna iskati svoje veselje pri Bogu in v ljubezni do narave. Zato je lahovski gospod čebelar in vrtnar, da malo takih. Lahovci in še marsikdo najde v njem najboljšega sadjarskega in čebelarkega svetovaleca. Da so v Lahovcih res lepi vrtovi, je to nemala zasluga gospoda Valentina, ki je sadike naročal celo iz Nemčije. In iznajdljiv je naš gospod, še prebrisanega vrabca je ukanil z iznajdbo, iz katere zoblje v trdi zimi le lahkomislje na sinica, preveč kunstni vrabec pa se ureže.

Dobremu gospodu Valentinu pa želimo, da med vrliimi Lahovci ob strani svoje skrbne sestre Mince preživi še mnogo let bogudvanega življenja.

— Pri slabosti je naravna »Franz Josefovac« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno.

KAKAO ZA 4 OSEBE 1

Kakao ni več samo bogatim dostopen, temveč si ga more vsakdo privoščiti. Zavitek **Mirim kakao** za štiri osebe velja samo Din 1.—. **Mirim kakao** je priznana dober in okusen, pa tudi izredno hranljiv in okrepejoč. Dobite ga v vsaki trgovini.

Preiskava o umoru pri Ljutomeru

Ljutomer, 15. febr.

Zverinski umor v Nunske grabi (Vrhovnikova hiša spada že v Nunske grabo št. 1), je torej pojasnjen. Morilec Ivan Budja in Vincenc Kolbl sta večer pred Ljutomerskimi orožniki priznala svoje dejanje. Na licu mesta sta morala opisati vse natančno, kako sta umor izvršila. Najprej sta napadla Vrhovnikovo ženo, ko je zjutraj s svetilko šla v hlev krave molzt. Na križ žene je prišel na pomoč mož, na kar sta napadla njega, ga pobila na tla. Ivan Budja je s klepacem udaril Vrhovnika dvakrat po glavi, da je takoj padel in izdihnil. Pustila sta ta ležati v snegu. Vincenc Kolbl pa je z nekim ostankom kose mlatil po Vrhovnikovi ženi. Milec, da je mrtva, sta jo pustila ležati na skednju. Tajiti ne moreta, ker so našli pri Budjevih okrvavljene vojaške hlače. Še danes orožniki niso našli ostalih stvari, ki sta jih odnesla, tako samokresa, ure in Vrhovnikove suknje, v kateri je baje bilo nekaj denarja. Kakor rečeno je umor naročil stari Budja, ki pa še vedno trdovratno taji svojo soudeležbo, dasi ga obte-

žujeta ostala dva, ki trdita, da je stari Budja stal na straži. Večera je orožniška postaja izročila zločince okr. sodišču v Ljutomeru, kjer jih je ves večer in danes zjutraj zasliševal sodnik g. Gorenc. Pred sodnikom sta najprej vse priznala, ob koncu zaslišanja pa sta začela svoje dejanje znova tajiti. Seveda jima vse izvajanje ne bo nič pomagalo. Ker tukajšnji zapori ne nudijo zadostne varnosti pred pobegom zločincev, so vse tri v petek zvečer orožniki odpeljali v zapore okr. sodišča v Mariboru. Tudi opis napadalcev, kakor ga je podala Vrhovnikova žena, katero so prepeljali v ormoško bolnišnico, se ujema z opisom aretiranih napadalcev. Vrhovnikovi ženi se zdravje nekoliko boljša, ima pa še hude bolečine v glavi, tako da ne more točno obnoviti, kako se je vse dogodek izvršil. Iz vsega sledi, da je umor bolj izliv starega sovraštva, katerega so imeli že več let sosed med seboj, kakor namen ropa. Sedaj bodo imeli zemlje vsi zadosti. Da umor ne bo delal sramote Ljutomerski župniji, moramo povedati, da so vsi trije morilci priseljenci.

Liubljanske vesti:

Letošnji ljubljanski proračun

Ljubljana, 16. febr.

Danes je bil občinstvu na razpolago razpustljen ljubljanski proračun za proračunsko leto 1935-36. Ta novi proračun je v primeri z lanskim nekoliko povišan. Navaja namreč 48.919,597 Din izdatkov in prav toliko dohodkov. V primeri z lanskim letom, ko je proračun znašal 46.615.224 Din izdatkov, je proračun zvišan za 2.304.363 Din izdatkov, ako pa primerjamo dohodke, ki so lani znašali 47.922.000 Din, se je proračun dohodkov povečal za 1.127.000 Din. Proračun izrednih izdatkov znaša letos 26.503.000 Din, lani pa je bil odobren le za 1.177.000 Din. Dohodki izrednega proračuna so letos proračunani na 17 milj. 606.000 Din. Vendar pa izrednega proračuna pri končni kalkulaciji ne smemo vpoštevati, ker ni tako zanesljivo, koliko bo odobrenega, temveč so to le maksimalne številke. Dejansko je proračunski predlog povišan torej za 2.304.000 Din v primeri z lanskim odobrenim proračunom.

Naslednje najbolj važne postavke so (v oklepaju številke odobrenega proračuna za l. 1934):

Izdatki (v tisočih dinarjih): Osebnih izdatki: predsedniku občine: 96 (iste); prejemki občinskih uslužbencev: 6267 (7102); stanarina: 2179 (2215); nagrada pogodbenim nastavljenim in dnevniciarjem: 1487 (1392); rodbinske doklade: 896 (916); pokojnine: 3393 (2895); posebne nagrade: 205 (132).

Stvarni izdatki: obče upravno oblastvo: 1745 (1573); osebna in imovinska varnost: 1497 (1536); narodna prosveta: 1079,5 (1007); finančna stroka: 11.299 (6485); narodno zdravje: 1995

(900); gradb. stroka: 7507 (8138); soc. skrbstvo: 4648 (4472); trgovina, obrt, industr. in turizem: 403 (1008); obče gospodarstvo mestne občine: 1087 (3068); dotacije, podpore, stipendije, subvencije: 2137,5 (2852); prenešen delokrog: 81 (93); ostali izdatki: 521 (346); nepričakovani izdatki: 400 (300).

Dohodki: Občinske doklade: 7727 (6600); takse: 9262 (9281); trošarine: 18.075 (16.757); odkupnina za osebno delo: 200 (200); dohodki od imovine: 9272 (9252); narodno zdravje: 318 (402); socialno skrbstvo: 105 (46); finančna stroka: 375 (3032); presežek dohodkov pri raznih občinskih podjetjih: 628 (536); ostali dohodki: 1350 (1155); nepričakovani dohodki: 130 (482); dolgovani dohodki: 1475 (—).

Predvsem je torej opaziti, da so se znižali osebni izdatki, čemur so pač vzrok razne zne redne korekcije. Povečani pa so izdatki finančne stroke, to pa zaradi prenosov raznih postavk, ki bi drugače sicer bile navedene v drugih poglavjih (regulacija Ljubljane, bežirajska šola, prenos smodnišnice) in pa deloma tudi stvarno povečanje ožje finančne stroke same itd.

Da so se povečali dohodki, je temu vzrok, ker namerava občina povečati občinsko doklado za 10 odst. gostiščino in vodarino za 1 odst. ter kanalska pristojbina na nove hiše tudi za 1 odst. Te številke predstavljajo samo osnutek proračuna ter niso niti v končnih številkah izdelane. Kakšen bo končni predlog v občinskem svetu, nam seveda ni znano, še manj pa, kako ga bo občinski svet sprejmel.

bolnišnici primernih specialistov za njegovo bolezen. Iz Maribora je odšel peš v Celje in ker tudi tam ni dobil pomoči, je odšel peš proti Ljubljani, kamor je včeraj srečno prispel. Njegova bolezen je bila huda. Značilno pa je pri tem, da štajerske bolnišnice pošiljajo vse bolj resno bolne bolnike v ljubljansko bolnišnico, češ, da bodo v Ljubljani prej deležni

PODPETNIKE

ozdravljenja. Bolj umestno bi bilo, ako bi štajerske bolnišnice imele nastavljenih nekaj več specialistov.

○ Kino Kodoljevo predvaja danes in jutri dvojni spored.

○ Československa Obec v Ljubljani priredi danes ob pol 17 v Narodnem domu predstavo lutkovega gledališča. Na sporedu je lepa pravljica »Hana in povodni mož«. — Gostje dobrodošli! (1592)

○ Zanimiva tatvina na Studencu. V bolnišnici za duševno bolne na Studencu je bil do zadnjih dni neki pacient, ki je že večkrat kazal nagnjenje, da pobegne. V eni prejšnjih noči se mu je to res posrečilo. Naslednje jutro, ko je vodstvo bolnišnice ugotovilo beg tega pacienta, pa je tudi oskrbnik ključavničarske delavnice opazil, da je bilo vlomljeno v to ključavničarno ter od tam odnesena cela zaloga ključavničarskega orodja, kakor svedrov, rezil za železo, stružnikov, pil, klešč, mehaničnih ključev, škarij itd. Ker je bil pobežni pacient zaposlen v ključavničarski delavnici, sklepajo z vso upravičenostjo, da je vlomil v to delavnico begunec in odnesel vse pogrešane predmete, ki so vredni 2600 Din. Pogrešani predmeti so zelo pripravnosti za morebitne vlome, možno pa je, da jih je begunec kje prodal.

○ Še telefon krajevo. Po velikih mestih je sicer prav običajna goljufija, da vrže kdo v telefonski avtomat mesto odgovarjajočega novca kakšen primeren gumb, ali pa premakne stikalo kar z nožem, toda le malokdaj se pripeti, da kdo ukrade kar telefon. To se je pripetilo te dni v železniški baraki, tam, kjer se ocepki posebni tir torvarne Saturnus od glavnega tira. Neznani storilec je izmaknil dve slušalki, vredni 150 Din. Uradniki, ki so hoteli s telefonske govorilnice telefonirati, so bili dolgo časa v zadregu.

○ Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpisuje nabavo nove karoserije za reševalni avto znamke »Steyrer«. Natančni pogoji se dobijo med uradnim urami v pisarni reševalne postaje, Krekov trg 2. Tozadavne ponudbe je vložiti do 28. febr. 1935 do 12 v gospodarskem uradu mestnega poglavarstva (odd. V.).

○ Kmečki magazin v Ljubljani, Krekov trg št. 10 (nasproti Mestnega doma), vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. — Obiščite to trgovino in prepričajte se!

Oh, diese verdammten ...!

»Es ist schrecklich«, so vzdihnila ata in so previdno prestavili svoje razbolele noge, da se odmaknejo od prevroče peči in se nekoliko presejejo, »to so strašne reči, ja; einfach schrecklich!« »Morebiti pa le ne bo tako hudo, kakor ljudje pravijo. Ljudje so bojazljivi in plašni kakor zajci, če v grmovju kaj zašumi.«

»A kaj, bojazljivi, če bi šlo vse tako, kakor smo imeli vse lepo napeljeno: ta sem, tega tja; ta bo te krotil, drugi pa druge — pa bi bili vse počasi razgurali — austreiben, vertreiben, davontreiben — ježeš-marija, ta vražja noge, kako to trga! Če bi se hotel le teh vražjih eh seho wissen — prijeti kakšen »gicht«, pa bi kmalu dali mir in ne bi rinili v vlado, ja — in die hohe Regierung, bitte sehr, kjer smo se mi tako lepo gredli, sedaj naj se pa kar umaknemo! Kako pa pridemo mi do tega? Mi smo bili vedno »stramm-nationale! Kdo pa naj potem dobavlja in vozi pesek na ljubljanske ulice; mi ali oni, ki ga še nikoli niso »furali«, mi smo ga pa včasih še »zafurali? Na also! Ali pa uradniki! Še kar rotovž stoji, smo mi imeli tam besedo, prvo besedo prosim, in to naj se kar čez noč neha? Kam pa naj gredo naši otroci in naši prijatelji, če ne na magistrat — ali je magistrat sploh za kaj drugega tukaj? Da hört sich schon alles auf!

Pa sem že lani rekel, da bo nesreča, ali se bilo že predlanskim, ko so rotovž belili; jaz sem rekel, naj ga prebarvajo tako, da bo tudi rotovž »ganz national« — sedaj pa imamo!

Pa če že pridejo diese verdammten ... — Bog mi grehe odpusti! — in die hohe Regierung, ja, pa na rotovž ne smejo; tega bomo pa branili bis zum letzten Viertel, pardon, Tropfen, pa če bo

Za zimski sport NIVEA-Creme

Zlati v hladnih dneh potrebuje Vaša koža — da ne razpoka in ne postane raskava — močno zasčito pred vremenskimi vplivi. Načrtno sledi tega vsak večer in tudi čez dan obraz in roke dobro z Nivea-Creme. Na ta način nit oster in hladen zrak ne bo škodoval Vaši koži; ostala bo nežna in elastična.

Okod to delovanje? Od eucerita! Prav ta napravi Nivea-Creme tako učinkujočo.

Maribor v proračunu dravske banovine

O drugem največjem mestu Dravske banovine je bilo v razpravah o banovinskem proračunu pravzaprav malo govora. Na kratko so se pretrgali proračuni banovinskih ustanov v obdravski prestolici, tu in tam se je drobce še dodal, v glavnem pa je ostalo vse, kakor je bilo poprej. Na mnogoštevilne in neprestano rastoče kulturne, socialne in druge potrebe se ni oziralo, kakor je imela banska uprava tudi že poprej za vse le zadeve prilično gluha ušesa. Stvarno dokazuje tudi novi proračun, da ne dobiva Maribor niti od daleč od banovine nazaj oni ekvivalent, ki ji ga daje vsakoletno v obliki davkov in taks. V letošnjem proračunu je predvideno za Maribor:

Za kulturne ustanove: Narodno gledališče 330.000, banovinski arhiv 15.000, Zgodovinsko društvo 18.000, Muzejsko društvo 13.000. Za socialne ustanove: Dom kraljice Marije na Pohorju 40.000, za poklicno posvetovalnico 5000, za banovinski dežji dom 335.080, za splošno bolnišnico 2.196.235 dinarjev. Za gospodarske ustanove: Banovinska vinarska in sadjarska šola 304.810, nižja gozdarska šola 112.820, prispevek k oskrbnini gojencev gozdarske šole 42.500, kmetijska kontrolna in poizkusna postaja 102.574, trsnica in drevesnica v Pekrah 200.000 Din.

Zanimivi so proračuni posameznih banovinskih ustanov v Mariboru. Najvišjega ima mariborska bolnišnica: izdatki skupno 4.794.235 Din: kurjava 500.000, prehrana 1.400.000, zdravila in zdravilne potrebščine 450.000, inventar 250.000 (od tega 200.000 za nabavo novega), osebni izdatki 1.554.435, stvarni 3.239.800. — Med dohodki znašajo plačila bolnikov, družtev in zdravstvenih občin 1.818.750, plačila države 680.000, tako da je lastnih dohodkov 2.598.000. Banovinska prispeva skupno 2.196.235 Din. Dežji dom: osebni izdatki 45.780, stvarni 440.800 (prehrana 130.000, nabava obleke, zdravila, oskrbnina 230.000 itd.), skupaj izdatki 486.580 Din. Dohodki: oskrbnina

oskrbovancev 150.000, prispevek banovine 335.080 dinarjev. Vinarska in sadjarska šola: osebni izdatki 253.610, stvarni 442.800, skupaj 696.410 Din. — Dohodki: lastni 391.600, prispevek banovine 304.810. — Med izdatki: stroški internata 160.000, stroški ekonomije 160.000; med dohodki pa oskrbnina gojencev 198.000, dohodki ekonomije 189.600, od tega vinarstvo 75.000, sadjarstvo 32.000, živinoreja 55.000, vrtnarstvo 25.000 dinarjev. Kmetijska poskusna in kontrolna postaja: Osebni izdatki 101.074, stvarni izdatki 16.500, skupaj 117.574. Lastnih dohodkov ima postaja iz preiskusnin 15.000, banovina prispeva 117.574. — Gozdarska šola: osebni izdatki 113.420, stvarni 119.400, skupaj 232.820. Lastni dohodki 120.000, prispevek banovine 112.820 dinarjev. Trsnica in drevesnica v Pekrah spada tudi pravzaprav v Maribor ter ima predvidenih izdatkov 345.310, lastnih dohodkov 145.310, prispevek banovine pa 200.000 Din. Poleg navedenih pa ima Maribor od lanskega leta še novo banovinsko ustanovo v bolnišnici in sicer centralno lekarno in veledrogerijo, iz katere se zalagajo banovinske bolnišnice in socialni zavodi. Slednja ima osebni izdatkov 38.220, stvarnih 837.000, od tega 800.000 za nabavo zdravil in obvezil, skupaj 875.220. — Vsi izdatki se pa krijejo z dohodki iz plačil banovinskih zdravstvenih zavodov za dobavljena zdravila in druge zdravilne pripomočke.

Skupni prispevek banovine za gospodarske, socialne in kulturne potrebe Maribora znaša 3.643.300 Din. — Seveda bo nekaj višji, ker se morajo prišteti sem še podpore, ki se delijo iz raznih naslovov ter jih je deležen tudi Maribor, potem prispevek iz bednostnega fonda za pobljanje brezposelnosti, kljub vsemu pa je očitno, da tudi novi proračun ne bo v dovoljni meri upošteval mariborskih potreb.

□ Plin se bo pocenil. Na mestnih podjetjih pričakuje novo tarifo za plin, po kateri se bo plin za one potrošnike, ki ga veliko uporabljajo, znatno pocenil.

□ Darovi za spomenik. Nameščenci nab. za druge drž. uslužbencev so prispevali za spomenik 2500 Din, Slov. trgovsko društvo v Mariboru pa 1000 Din.

„REKORD“

□ Pomočnik vojnega ministra v Mariboru. No-voimenovani pomočnik vojnega ministra in dosednji poveljnik ljubljanske divizije general g. Vladimir Cukavac se mudi že nekaj dni v Mariboru.

□ Prva seja reklamacijskega odbora v Mariboru je bila v petek. Reklamacij je le malo, največ glede takih volivcev, ki so v imeniku, pa nimajo več v Mariboru volilne pravice. Naval strank na reklamacijski urad pa je zelo velik ter se zgodi dnevno po 150 do 200 ljudi.

□ Kje volijo delavci iz železniških delavnic. Precej zmede je napravila nejasnost, kje bodo volili uslužbenci delavnice drž. železnice in kurilnice, ki večinoma stanujejo vsi izven Maribora. Če bi morali voliti na mariborskih voliščih, potem bi okoliške občine, zlasti pa Studenci, ostale naenkrat brez volivcev, kar tvorijo večino prebivalstva uslužbencev obeh omenjenih ustanov. Informirali smo se glede tega na pristojnem mestu ter doznali: Par. 1. zakona o volivnih imenikih določa, da morajo državni in javni samoupravni uslužbenci biti vpisani v volivne imenike one občine, v kateri imajo svoj službeni sedež. Za državne uslužbence je treba smatrati vse one, ki so nastavljeni v službi po zakonu o državnih uradnikih ali po zakonu o državnem prometnem osebju, torej vse uradnike, poduradnike in sluga v državni službi, pa tudi pogodbeni in dnevničarje. Ne spadajo med državne uslužbence, ki jih misli zakon o volivnih imenikih, fizični delavci, na primer v delavnicah drž. železnice, kurilnici itd. Glede javnih in samoupravnih uslužbencev pa je treba razumeti stvar tako, da spadajo v volivne imenike le oni uslužbenci samoupravnih ustanov (banovine, OUZD, občine), ki upravljajo službo pri teh ustanovah v interesu javne uprave; pogodbeni uradniki in dnevničarji pa med slednje ne spadajo.

□ Obrtniki in volivce. Mariborski obrtniki se živo zanimajo za volivce ter so si osnovali svoj poseben volivni odbor, v katerem so kipar Ivan Sojč, knjigovez Miho Vahtar, krojaški mojster Miha Lešnik in Karner Hinko.

□ Akademski kipar Pirnat nas prosi za ugovoritev, da se nahaja original njegovega kipa generala Maistra pri njem, kar mu je dovolil mariborski župan dr. Lipold. Akad. kipar Pirnat je to dovoljenje dobil, ker namerava po tem edinem razpoložljivem delu napraviti še drug kip.

25% popusta 25%
od
cerkvenih govorov dr. M. Opeka
dobi kdor kupi
celo zbirko do 15. III 1935

Cela zbirka obsega 24 zvezkov ter stane nevezana Din 466 — s popustom pa samo Din 349'50.

H. Ničman, Ljubljana, Koplarjeva 2

tudi treba vse kanone z Grada pred rotovž postaviti ... prav vse kanone ...

... Ata so od razburjenja morali nehati, da se oddahnejo.

»Jaz sem pa slišal, da so že vložili prošnjo, da pridejo »noters.«

»Kaj — še ta predznost? Reči se pa mora, da kar od včeraj tudi niso — ampak mi tudi ne! Mi moramo gledati, da bo prišla ta prošnja v prave roke, tista prava roka pa mora zapisati na prošnjo: Zurück, mit dem Bemerkn, dass das is' nix! — pa bo! Z rotovža pa ne gremo!«

»Pa če nas bodo peljali?«

»O, vraga — na to pa še mislim nisem; oh, diese verd ...! Kam smo prišli?«

In ata so odšli počasi in zatopljeni v globoke misli v Zvezdo gledat vreme ...

Važen zadružno-gospodarski razgovor

V nedeljo, dne 24. t. m. ob 9 zjutraj v Ptuju v gostilni g. Miha Brenčič in isti dan v Ormožu v Zadružnih prostorih ob 2 popoldne se vrši izredno važen razgovor zadrugarjev in prijateljev malokmetijskega zadružništva.

Dnevni red je:

1. Nova pot in nove smeri slovenskega malokmetijstva. Poroča Ivan Vesenjak, min. v p.

2. Glavni grehi pri rastlinski in živalski proizvodnji našega kmeta. Poroča Alojz Janžekovič, ekonom-posesnik pri Sv. Lenartu.

3. Težke izkušnje v organizaciji nakupa in prodaje v našem malokmetijstvu. Poroča v Ptuju Ognjeslav Skaza, poslovođa Kmet. zadruge v Ptuju, v Ormožu pa zadružni tajnik in poslovođa Martin Munda.

4. Razgovor o teh točkah.

Prosimo radi važnosti predmeta naše zadrugarje, da zanesljivo pridejo.

Za »Zadružno posredovalnico«

Ivan Vesenjak, načelnik.

— Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolenosti žlez, izpuščenju na koži, tvorih uravnava »Franz Joselovac« vodo izobno toli važno delovanje »Revesa«.

NA PETO SAMO

○ Štiridesetletni poročni jubilej. V vsej trnovski fari dobro znana zakonca Avgust Marinko in njegova soproga Amalija, roj. Ham, praznujeta danes v krogu svojih 11 otrok, katerim sta s svojo marljivostjo in vzorno vzgojo ugledala pot v življenje, štiridesetletnico svoje poroke. — Čestitamo iskreno in želimo, da bi praznovala vsaj še zlato poroko.

○ Spored dobrodelne prireditve mestne občine ljubljanske, ki se vrši kakor znano dne 2. marca t. l. v »Unionu«, je izšel. Predvsem go glasbeni koncert, kateremu sledi nekaj točk pevskega zbora. Večji del prireditve pa si je pridržal za zabavni del. Vrše se temeljite priprave za ta večer. Nikomur ne bo žal, vsled tega na predpustno soboto ob 20 v »Unionu« posetiti to zabavo.

○ Rokodelski oder. Opozarjamo, da bo drevi uprizoril Rokodelski oder klasično Goldonijevo igr »Sluga dveh gospodov«. Za igrjo je zelo veliko zanimanje. Priporočamo, da si slavno obklistvo oskrbi vstopnice že v predprodaji, ki bo danes dopoldne od 11 do 12 v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Pričetek igre je zvečer ob pol osmih.

LOVCI! Za kože kun zlatie in belie.

di-hurjev, jazbecov, zajcev se intesirajo inozemski kupci, ki pridejo na

DRAŽBO dne 25. februarja t. l.

Kože nemudoma pošljite na naslov:
„DIVJA KOŽA“, velesejem, Ljubljana

○ »Zlata žoga« se imenuje nova igra, ki jo je za marionetni oder zelo lepo priredil znani mladinski pisatelj p. Krizostom Sekavanič. Le pridite danes ob 3 ali 5 popoldne v Vzajemno zavarovalnico pogledati. Ne bo vam žal! Predprodaja vstopnic v Unionski trafiki.

○ Novinarski članski sestanek za nadaljevanje razprave o uredbi bo v torek, 19. t. m. ob 14 v kavarni Emona, I. nadstropje.

○ Trnovski oder ponovi danes ob 3 popoldan veseligr »Sluga dveh gospodov«. Predstava se odlikuje ne samo po sceneriji in kostumih starega benečanskega sloga, temveč tudi po igranju in dramtizaciji. Opozarjamo cenj. občinstvo, naj si preskrbi vstopnice v predprodaji.

○ »Slovaški večeri«. Slovanski klub, ki deluje med Slovenci za medsebojno spoznavanje slovenskih narodov, priredi v torek, dne 19. februarja ob 8 zvečer v verandni dvorani hotela Union »Slovaški večeri«. Na sporedu je predavanje o »Slovaški in Slovakihi«, ki ga spremlja jo skiptične slike. Predava prof. Smolej V., ki nam je poznan kot lanski dopisnik iz Bratislave. Med Slovaki je živel dve mesece in zato dobro pozna to deželo, ki jo Slovenci tako malo poznajo. Slovanski klub pričakuje dobroga odziva na to svoje predavanje. Vstop je prost.

○ Kino Kodoljevo predvaja danes ob 5 in 8 ter jutri ob 8 dva sporeda: »Volgo v plamenih« z Inkišinovim v glavni vlogi ter veseligr »Proč s skrbniki« s Stan. Laurelom in Oliverjem Hardijem. Danes ob 3 »Proč s skrbniki«.

○ Dovoz stavbnega materijala se je pretekle dni že pričel in sicer se dovaja: opeka, kamenje in tesan les (trami) pa deske. Ta materijal velja za stavbe, ki so projektirane za letošnje pomlad in sicer na vzhodnem delu mestnega pomenja. Novih stavb bo pa tudi letos malo, ker so stavbišča draga, stavbnega kapitala pa manjka.

○ Se že oglašata! Po parkih v šentpeterskem predmestju je februarjevo sonce že zbudilo kosa in sinico iz zimskega dremanja in se že oglašata po drevmih na vrhovih in v parkih. Kako je že Vodnik pel: »Kos prepeva, gnezdo znaša, mrzli sušec gori grč! ...«

○ Peš v Ljubljano. Zadnje mesece se pojavljajo po cestah nenavadni reveži, katerim se edini cilj ljubljanske bolnišnice. Iz oddaljenih krajev Dolenjske, Gorenjske in celo iz štajerske siljo reveži v ljubljansko bolnišnico. Po navadi so ti ljudje v starejših letih in obteženi z raznimi boleznimi, ki so značilne za starost. Ti reveži ne dobe od nikoder podpor za vožnjo in zato gredo v Ljubljano kar peš. Včeraj se je pojavil neki 72-letni, obubožani mož iz Rogaske-Slatine, ki ni mogel v domačo hišnico ter je nato odšel kar peš v Maribor, kjer je bil odklonjen, češ, da ni v tamkajšnji

Ob 10letnici zadruga „Runo“ v Trziču

Ni brez pomena, da ravno na nedeljo, ko obhajamo v vseh naših župnijah slovesni obletni spomin kronanja socialnega papeža Pija XI., praznuje tudi trziška usnjarska in čevljar-ska zadruga »Runo« svojo 10-letnico obstoja. Saj lahko mirno rečemo, da je socialni čut vere za trpeče človeštvo poklical zadrugo k življenju in na nauke Cerkve naslonjena je zadruga hitro napredovala, in je bila vseh 10 let očitno deležna božjega blagoslova.

Med najstarejše obrti, ki so že davno cve-tele v Trziču, je spadalo usnjarstvo. Z njim se je združila v lep polet tudi čevljar-ska obrt. Po svetovni vojni pa je začela trziška usnjarska obrt vidno hirati. Kar po vrsti so posamezne usnarske delavnice pričele odpuščati svoje de-lavce in mnogi so se naenkrat znašli pred za-prtimi vrati obrta, ki jim je nudil preje mor-da že 30 ali celo čez 40 let zaposlitev in živ-ljenjski kruh. Niti ene usnarske delavnice ni danes v Trziču, ki bi jo vodil isti gospodar, kot v letih po prevratu. Posledice propadajoče usnarske obrti bi bile pregrozne, če bi ne bila poklicana v življenje zadruga »Runo«.

Slovenski duhovnik je bil tisti, ki je pri-skočil tu na pomoč. Župnijsko življenje je že od nekdaj v Trziču nekaj posebnega. Nave-zanost župljanov na cerkev in duhovščino je izredna. Razumljivo je, da zato dušni pastirji poznajo podrobno vse težnje in težave župlja-nov. In tudi ob propadanju usnarske obrti je tedanji trziški župnik g. Matija Škrbec uvidel grozne posledice. S svojim gospodarskim ta-lentom je zamislil in ustanovil »Runo«, ki je sprejemala vedno več potrtih delavcev pod svojo streho in jim nudila zaposlenost ter ved-no bolj trdno zavest, da so preskrbljeni tudi za stara leta.

Ustanovni dan zadruga je bil 8. dec. 1924. Do 2. jan. 1925 je bilo vplačanih deležev za 70.000 Din in s to vsoto je zadruga kupila prve surove kože. Priskočila je na pomoč do-mača hranilnica in posojilnica, kateri se je pozneje pridružila še Ljudska posojilnica v Ljubljani in »Runo« je kmalu otvorila za svoje člane tudi trgovino s čevljar-skimi potrebšči-nami. V majhnem, najetem prostoru je pričela svoje življenje, previdno in hitro obenem je kupovala ob različnih gospodarstev delavce ob Mošeniku in leta 1932 je postala že gos-podar največje usnjarske tovarne v Trziču z la-stno električno centralo in mnogimi modernimi stroji. Čez 50 ljudi ima danes v »Runi« dober zaslužek. Brez ravnatelja in raznih mojstrov so vsi delavci zadrugi lastniki podjetja. Pred-sednik zadruga je že vsa leta neumorni gos. Janez Majeršič, ki vodi zadrugo v usnjarskem predpasniku in z delavnimi rokami ter skrajno previdnostjo in požrtvovalnostjo. Pisarniške posle vodi vsa leta nadvse vestno ga. Kocijan-čič — Mehle Marica. Če pridejo v zadrugi kdaj kakšna nesoglasja, so rešena v medsebojnem pogovoru, ki se vrši na vsak plačilni dan. Vsa-ko leto ob obnem zboru se vrši majhna po-gostitev vseh delavcev in članov, da skoraj v obliki starih cehov zaživi marsikateri novi na-črt in prijateljstvo ene družine.

Danes ima »Runo« svoj letni občni zbor in obenem zunanjo slavnost 10-letnice obstoja. Kranjski gospod svetnik in župnik Škrbec bo daroval ob 10 slovesno sv. mašo, kjer se bo pač zahvalil Bogu, da so bil njegovi načrti ven-čani z upehi in vidnim božjim blagoslovom. Naj božji blagoslov spremlja »Runo« tudi v bodočnosti!

Koledar

Nedelja, 17. februarja. (1. predpešnična ne-delja.) Francisek Kle; Gregorij X., papež.
Ponedeljek, 18. februarja. Simeon, škof mu-čenec; Flavijan. Ščip ob 12.17. Herschl napoveduje sneg in deževno vreme.

Osebnosti

— Doktorski izpit iz tehničnih ved je napra-vil z odličnim uspehom gosp. ing. Venče Koželj, docent na univerzi Kralja Aleksandra I. v Ljub-ljani. Mlademu znanstveniku is-reno čestitamo.
— Diplomski izpit na filozofski fakulteti so napravili tovarši Maks Rogar iz naravoslovja, Karel Kozuh iz klasične filologije in Maks Mastnak iz zoologije, slednji kot prvi iz te skupine v 15 letih obstoja slovenske univerze z odličnim uspehom. Vsem trem odličnim članom katoliških akademskih društev iskreno čestitamo.
— Diplomirani so bili večeraj na filozofski fakulteti g. Jože Kessler iz Ljubljane. Znanemu delavcu v naših dijaških in pro-svetnih organizacijah prav skreno čestitamo!
— Premišljena sta za sodnika 7. skupine k okrajnemu sodišču v Prokuplju Leopold Rupnik, sodnik okrajnega sodišča v Kursum-lji, in za sodnika 4. skupine k okrajnemu sodišču v Valjevu Marko Bete, starešina okr. sodišča v Djurdjevcu.

Nova pota v zaščiti rastlin

Jugoslavija je blagoslovljena dežela, z vsemi naravnimi pogoji za razvoj sadjarstva.

A vprav v zadnjem času prete našemu sadjar-stvu mnoge nevarnosti. Tako je n. pr. pred nekaj leti slivova škita uštrahotno uničila naše ali-vove nasade in napravila nad 50 milijonov letne škode. Letos pa preti nevarnost zlasti jablanam in hruškam in sicer od tkzv. St. Jose-škite uši. V mnogih krajih pustoši ličinka sviljarne itd. itd.

Za uničevanje škodljivcev je mnogo sredstev, od katerih pa so mnoga neuspešna, mnoga pa celo rastlinstvu škodljiva; nekatera so zopet škodljiva za zemljo okoli drevia, druga pa strupena za če-belce itd. Večina sredstev deluje le proti ene vrste škodljivcem.

Iščoč uspešno in obenem ceneno in neškod-ljivo sredstvo, ki bi delovalo uničevalno proti vsem ali vsaj večini vrst škodljivcev in obenem uniče-valo tudi njihova jajčeca, ličinke in gnezda, so za-čeli v inozemstvu v zadnjem času vse bolj uporab-ljati sredstva, pripravljena na osnovi rafiniranega olja, t. j. destilacije petroleja.

Po dolgotrajnih znanstvenih preiskavah, ki so jih vršili znani angleški učenjaki in to tako ento-mologi kakor kemiki, agronomi, je bilo dognano, da one sestavine petroleja, ki delujejo škodljivo na rastline, niso istovetne z onimi sestavinami, ki uničujejo žuželke. Tako se je po dolgotrajnem la-boratorijskem in poljskem znanstvenem delu po-srečilo dobiti iz petroleja sredstvo, ki niti naj-manj ne škodi rastlinam in uničuje skoro vse škod-ljivce, njihova jajčeca, ličinke itd.

To je v bistvu najfinejša, čisto rafinirano olje z nekaterimi primesmi, ki ugodno delujejo na emul-zijo in finejšo razprševanje olja, s čemer se pove-čuje ekonomičnost sredstva.

Delovanje olja je, kratko razloženo, v nasled-njem:

Kot je znano, dihaajo žuželke-škodljivci skozi drobne cevi, ki vodijo na površino telesa, kjer se nahajajo očem nevidne odprtine. Odprtine so po-krite s tankimi dlačicami. Ko pride oljna zmes do njih, jih oblije, dlačice se zlepijo, vzdrušne cevi se zamaše, tako da žuželka v najkrajšem času pogine. Gre torej za pravcato zaduševanje škodljivcev in njih jajčec, ličink, gosencih itd., kjer je delovanje enako ali vsaj podobno kot pri škodljivcih samih.

Mnoga izmed teh sredstev pa imajo še neke primesi, ki zastrupljajo škodljivce, s čemer se pove-čuje uspešnost sredstva.

Da je delovanje teh olj čim uspešnejše in bolj ekonomično, morajo odgovarjati še nekaterim dru-gim pogojem, n. pr.: določena najpovprejšnja lep-ljivost, od česar je odvisno razprševanje sredstva, in dober emulgator, od česar zavisi velikost kap-ljice olja (čim večja je kapljica, tem boljše je uspeh).

Zadnjim znanstvenim ugotovitvam v tem po-gledu odgovarja neko tako olje, tkzv. »Shellov biljbran zimski«, ki ga izdeluje in ga kot prvi tak izdelek uvaja letos v naši državi tvrdka Shell.

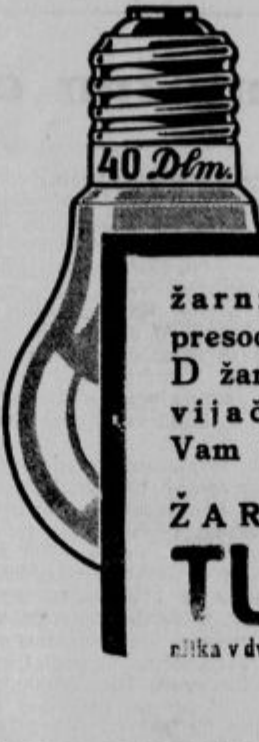
Prednosti del novih, na osnovi čistega rafini-ranega olja prirejenih sredstev so napram dose-danjam sredstvom, ki so se uporabljala za zimsko škropljenje sadnega drevia — uničevanje škodljiv-cov — velike in mnogotere. Doselej in še danes se pri nas največ uporabljajo razni karbolineji, izdelani na osnovi katrana. Ti zlasti delujejo škod-ljivo (sterilizirajoč) na zemljo krog drevia in s tem posredno na sadje samo. Takega škodljivega de-lovanja pri sredstvih iz rafiniranega olja ni.

Dalje je uporaba oljnih sredstev tudi bolj eko-nomična in enostavna. Za uspešno delovanje je potrebna mnogo slabša jakost (koncentracija) raz-topine kot pri karbolineju. Tudi pripravljanje in postopek je z raztopino enostavnejši. Pripravlja se enostavno z mešanjem z vodo v čisti posodi.

Tvrdka »Shell« organizira na lastne stroške široko zasnovano borbo proti škodljivcem v na-šem sadjarstvu. V najkrajšem času pošlje svoje strokovnjake, inženjerje agronomije, ki bodo v na-ših sadjarskih krajih v vsej državi predavali o za-ščiti rastlin in izvajali praktična, demonstrativna škropljenja. Enako bo radevolje nudila vsem zainte-resiranim občina navodila o uporabi tega novega sredstva proti sadnim škodljivcem. To sredstvo in to prizadevanje v resnici zasluži pozornost naše javnosti, zlasti poljedelcev v sadjarskih krajih.

Zimska sezona Centralna kurjava Radiotermalno kopališče Dolenjske Toplice pri Novem mestu

Izborni uspehi zdravljenja, posebno pri revmatizmu, išiasu, poliozi (gibt). Živčnih ter ženskih bolezni h. Mo-terna električna terapija. Tekoča hladna in topla voda v sobah. — Na željo tudi serviranje v sobah

Svetilno zmoglost in porabo toka

žarnice morate poznati, da zamorete presoditi njeno gospodarnost TUNGSRAM D žarnica, katere nitka je zvita v dvojni vijačnici, ima oba podatka. Onadva Vam jamčita za gospodarnost žarnice.

ŽARNICE

TUNGSRAM D

nitka v dvojni vijačnici svetlobna močnina v dekalumenih

Ostale vesti

— Razpisana je župnija Artiče in sicer do 24. marca 1935.
— Novo društvo. Kakor je »Slovenec« že po-ročal, je dovolila banska uprava društvo Zveze absolventk kmetijsko-gospodinskih šol, ki ima svoj ustanovni občni zbor 21. februarja ob 9 v zavodu čč. šolskih sester v Mariboru. Na dnevnem redu je poleg slušajnosti in poročila pripravljalnega od-bora še volitev novega odbora in naj bi se ga zato udeležilo čim večje število bodočih članic.
— Odbor za postavitev spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju v Celju je na svoji zadnji seji sklenil, da se začnejo zbirati prispev-ki. — Vsi uradi — župnije — šolska vodstva — občine — društva in organizacije dobijo v najkraj-šem času nabiralne pole in tozadevna pojasnila.

DARMOL

čokolada za odvajanje

deluje blago in zanesljivo

Ne škoduje!

Odobreno od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja
S. šte. 249 od 19. 8. 1932.

— Redna skupščina Zdravniške zbornice se vrši v nedeljo, 24. t. m. ob trideset na 10 dopolne v dvoranu OUZD s sledečim dnev-nim redom: 1. Poročilo predsedstva in upra-vnega odbora. 2. Poročilo nadzornega odbora. 3. Proračun za leto 1935 in določitev članarine za leto 1935. 4. Poročilo o »Glasilu«. 5. Samo-stojni predlogi, katere je v smislu § 55., točke 7. pismeno prijavil upravnemu odboru zbor-nice najmanj 7 dni pred sestankom skupšči-ne. 6. Razno.
— Letni semenj. V ponedeljek bo v Grahovem pri Cerknici živinjski sejem.

SNEŽNOBELO PERILO DA

Zlatorog

terpentinovo milo!

V Abrahamovem naročju

Pol stoletja živa — nad polovico svojega življenja dela v do-brobrot naroda. To je naš današnji jubi-lant gospod France Štular, šol. upra-vitelj v Vavti vasi. Dobro je znan po Beli Krajini in Do-lenski sploh, zlasti med učiteljskim. — Gosp. France je za-gledal luč sveta ob Kolpi v Radovičih pri Metliki, 17. febr. 1885. Marljiv in uka-željen deček je posejal metliško osnovno šolo, nižjo gimnazijo v Novem mestu in nato drž. učiteljske v Ljubljani. Svoj študij je dovršil z maturo 1905. Z vso vsemoto je lotil dela na šolskem polju in takoj ob začetku sklenil, da bo vreden učitelj in tudi dober vzgojitelj. Svo-jega sklepa se drži še dandanes. Služboval je v Beli Krajini v Štrekljencu in Petrovi vasi. Dne 1. marca 1911 pa je dobil stalno mesto šolskega upravitelja v Vavti vasi, kjer deluje še danes. Pri ljudstvu in tovariših je znan kot dober, vreden, zgleden šolnik, ki stremi v svo-jem poučevanju, da pripravi deco v vsem ko-ristnem in potrebnem za življenje.

Delovanje gospoda Štularja pa ni zaklju-čeno med širimi stenami šolske sobe. Predobro ve, da je izobrazil vsakemu človeku potrebna in potrebno tudi, da si jo izposluje z zahtevo časa. Zato deluje v »Prosvetnem društvu« kot tajnik in predavatelj raznih potrebnih razprav v pouk in korist knetski mladini. Goji tudi ljudsko in cerkveno petje kot organist.

Gospod jubilarnt pa živi tudi lepo, zgledno, krščansko družinsko življenje. Bog je njemu in njegovi verni družici Mariji podaril devet otrok. Enega je kmalu sprejel med nebeške kraljice. Najstarejša hčerka Marija pa izvršuje dela usmiljenja in požrtvovalnosti v bolnišnici kot sestra Majda pri usmiljenkah v Belgradu. Trije sinovi posejajo gimnazijo, dve hčerki meščansko šolo dve sta pa še v osnovni šoli doma. Vsi so mu v stado breme in skrb za nje, da jim pripravi kos kruha za to trdo ze-meljsko pot.

Priljubljenemu šolskemu upravitelju želi-mo ob njegovi 50letnici vsi še mnogo, mnogo plodonosnih let polnih zdravja, sreče in za-dovoljnosti.

— Na obnem zboru Podpornega društva za gluho-nemo mladino, ki se je vršil v petek, 15. t. m., je bil izvoljen na mesto blagopo-kojnega predsednika Frana Vedernjaka, čegar spomin so navzoči zborovalci toplo po-častili, mož enako uglednega imena in tudi enako vnetega srca za naše gluho-neme si-rote, g. dr. Henrik Steska, član upravnega so-dišča v p. Tako je dobilo to mlado karitati-vno društvo zopet krepko oporo in lahko pričakujemo, da bo njegovo delovanje za lajšanje težke usode teh invalidov narave tudi v prihodnje tako uspešno, kakor je bilo do-slej. Nizka letna članarina 12 Din bi še mar-sikomu ne mogla biti v oviro, da pristopi v ta dobrodelni krog, sicer pa društvo hvaležno sprejema vsako podporo. Njegov poštno-čkovni račun ima ševilko 15.837. Na željo po-šljemo vsakomur brezplačno propagandno brošuro »Usoda gluho-neme mladine«.

— Iz zasedanja banskega sveta. Dne 14. t. m. smo poročali, da je član banskega sveta g. Evgen Lovšin predlagal ustanovitev zavarovalnega skla-da proti toči v višini 33 milijonov dinarjev in da bi bile občine pripravljene prispevati 20% v ta sklad. To poročilo ni točno, g. Lovšin je predlagal, da naj se ustanovi sklad v višini 3 milijonov dinar-jev. Prizadete občine naj — prostovoljno prispe-vajo k temu skladu, vendar ne več kakor 20%, zato pa dobijo pravico do podpore iz tega sklada. Kr. banska uprava naj izdela o vsem poseben pra-vilnik. Ta resolucija je bila soglasno sprejeta. Ker ni bilo kritja za tako vsoto, se je v bednostni fond vnesla postavka 1.800.000.— dinarjev za po-dpore oškodovancem po toči.

— Električna na Uncu. Z Uncu pri Rakeku nam pišejo: Tudi pri nas gremo s časom na-prej. Ko so Kranjske deželne elektrarne nape-ljale skozi našo vas električni vod in je v več hišah že posvetila elektrika, je bilo treba mis-liti tudi na našo župno cerkev. Sedaj se je iz-polnila tudi ta želja. Na božični večer pri pol-nočnici med petjem: Sveta noč, se je naenkrat posvetila vsa cerkev. Ljudje so kar strmeli in zlasti otroci si niso mogli kaj, da ne bi dali duška svojemu velikemu začudenju. Vsa cerkev prav lepo razsvetljena. Posebnost je še reflek-tor v presbiteriju, ki jako močno razsvetljuje veliki oltar. Ker ni cerkev ravno velika, elek-trična razsvetljava močno učinkuje in se spo-šno sliši, da imamo še lepše razsvetljeno cerkev kot v Planini. Vse delo je dobro izvršilo elek-trično podjetje Gabrijela Oblaka iz Logatca, in sicer v rekordnem času. V sredo, 19. dec. lan-skega leta se je prav za prav šele delo pričelo, pa je o polnoči 25. dec. že cerkev bila raz-svetljena. Malo smo se bali, da delo ne bo še

toliko gotovo, pa je z združenimi močmi šlo in smo imeli za božične praznike že tok za silo priklapljen. Tvrdisi, ki nam je izvršila električno napeljavo v veliko zadovoljnost žup-ljanov, gre vse priznanje.

— Pri trdovratnem zaprtju, napetosti v telesu, preobilici želodčne kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobe, splošnem slabopučutju in utrujenosti pospeši naravna »Franz-Josef«-grenčica brez napora in bo-lečin lahko izpraznjenje črev vseh nepre-bavljenih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. — Naj-odličnejši zdravnik stoletja so uporabljali »Franz-Josef«-vodo z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih.

— Iz škofjelške okolice. Izredno dobra gradbena sezona se nam obeta za prihodnjo spomlad. Cement, brez katerega se dandanes nič ne zida, se je pri nas zelo pocenil. Po no-vem letu je več novih cementnih firm, ka-tere tako konkurirajo med sabo, da ne prodajajo cementa samo po vrečah, ampak celo na drobno po ¼ litrih po tako nizki ceni, da stare ugledne firme kar obupavajo. — Od kod se cement dobavi, ne vemo, pa po tem tudi ne vprašujemo. Nam je le na tem, da čim prej zabetoniramo tiste gnojne jame, iz katerih se že sedaj po zimi vzdiguje tak smrad, da do majnika lahko nastane pri nas nevarna epidemija. — Tujce, katere bi pri-važila morda nizka cena cementa v našo okolico na veriženje, pa resno svarimo. Naj ne povprašujejo pri vsaki hiši po cenemem cementu, ker je nevarnost, da mesto cementa dobe breco. — Ločani smo hudi in špasov ne poznamo. — Se nekaj! Tudi oves je bil za-četkom leta, rekli bi, skoraj zastoj. Naši konjički, kar jih vkljub Ješetovim in Erže-novih avtomobusom še imamo, pri potnih ja-slih niso vedeli, kaj je kriza. A čujejo, sedaj pa je nenadoma nastala tudi ovsnena kriza. — Kdo jo je povzročil, zopet ne vemo. Dejstvo je, da konjički ovsu stradajo in morda v svojem konjskem jeziku prepevajo tisto sta-ro žalostinko: »Nekdaj je fletno blo, zdaj pa ni več tako.«

— Volivni zakon z vsemi izpremembami. Pri-vatnike in urade opozarjamo, da je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru volivni zakon z vsemi izpre-membami. Ker je prejšnja izdaja nepopolna in raz-prodana, je to sedaj najnovejša in edina popolna izdaja. Knjižica je izšla v zbirki Knjižnice »Slov-gospodarja« in stane Din 8, za naročnike »Slov-gospodarja« pa Din 4.

„SOKO“ obleke

so pravi domači izdelki, domačih delavcev, v domači tovarni

„SOKO“

prodajalne, ki se nahajajo v vseh večjih mestih, imajo velike napisne plošče, tako, da jih težko zgrešite!

„SOKO“

podjetje nima namena z lažjo in z različnimi triki premotiti ljudi, pač pa nudi svojim odjemalcem dobre in trpežne obleke iz dobrega doma-čega blaga po zmerni ceni

„SOKO“

tovarne potrebujejo večje število dobrih krojačev, ki so že bili zapo-sleni v konfekcijskih tovarnah

PRODAJALNE „SOKO“ OBLEK

LJUBLJANA:
Sv. Petra cesta 23 - Celovška cesta 63
MARIBOR: Aleksandrova cesta 27
CELJE: Kralja Petra cesta 22
KRANJ: Tavčarjeva ulica

— »Burka o jezičnem dohtarju«, ki jo je izdala »Založba ljudskih iger«, je našla neverjetno močan odziv. To je dokaz, da po naših ljudskih odrih še živi smisel za pravo ljudsko komiko. Preprosta, skozi nespremenjena inscenacija, majhno število oseb (štiri moške in ena ženska vloga) — to po svoje pripomore k izredno živahnemu zanimanju, ki se kaže že kar prvi teden po izidu. Priporočamo vsem odrom, da to sijajno burko, ki ima visoko literarno in umetniško vrednost, vprizore še ta pred-pust. Ne bo jim delala težav. — Za naročnike izdanj »Založbe ljudskih iger« velja izvod 15 Din, za ostale pa po knjigarnah 20 Din. Naročila naslavljaite na naslov: »Založba ljudskih iger«, Ljubljana, Miklo-šičeva cesta 7, I.

Vaš otrok

je posebno v hladnem zimskem času izpostavljen zadržanim prehladom, če mu ne boste dali s seboj nekoliko priljubljenih in slastnih KAISER-JEVH prsnih karamel. Nad 15.000 overovljenih izpričeval Vam jamči za uspeh prstnih

KAISER-JEVH prsnih karamel.

— Naše finančno pravo. Neposredni davki, državne trošarine, takse. Za praktično uporabo in sistematično obdelani zakonski predpisi — priredil Stefan Sušec, načelnik fin. oddel. banske uprave v pok. Vezana knjiga stane 100 Din. Naroča se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. — Ker je to do danes edina knjiga, ki v celoti obravnava vse vrste davka (zemljarino, zgradarino, pridobitno, rentino, družinski davek, uslužbenški davek, davek na poslovni promet — skupni in splošni — ter davek na luksuz), bo knjiga dobro služila vsakemu, ki potrebuje kakor razlage ali navodila o katerikoli zadevi. — Knjiga vsebuje tudi poglavje o takсах (splošne, državne, svetovne, politične, sanitetne, pravne, finančne, konzularne, gradbeni in prometne, pridobitni, šolski, cerkveni stroki). Dalje o zakonu o sodnih takсах. Ker pa je danes »Zakon o takсах« — kot samostojna knjiga — popolnoma razprodan, bo knjiga v tem oziru prav dobro služila. Zato jo prav toplo priporočamo!

Bat'ov natečaj za zgradbo delavskih stanovanjskih hiš. Podjetje Bat'a s. s. iz Zlina je razpisalo natečaj za načrte delavskih stanovanjskih hiš. Za najboljšo skico so določene nagrade. Skupna nagrada za hiše same znaša 69.500 Din, za skice opreme teh hiš pa 35.500 Din. V tem natečaju morejo tekmovali tudi naši arhitekti in podjetja. Za pogoje se je treba obrniti na Bat'a d. d., Borovo.

Mamica je prav svetovala

— Domače delo o gradbeni mehaniki. Univ. prof. dr. M. Kasal, priznan gradbeni strokovnjak, je zasnoval obširno delo: Gradjevinska mehanika v teoriji in praksi. Prva knjiga, ki obsega Statične gradjevinske sisteme, opremljena z mnogimi tabelami in risbami, je našla popolno priznanje. Namenjena je predvsem gradbenikom in slušateljem gradbene tehnike. Založila jo je Nova založba v Ljubljani — drugi del je že v tisku. Cena 160 Din za vezan izvod.

— Nedelja št. 7 ima sledečo vsebino: Slomšek govori o nezadovoljnosti. Pridiga cerkve že od zunaj. Katoliška akcija na svetnem polju. Ali je Cerkev narodna? Ali je Jezus socialist? Misli za vsakega. Stalne rubrike: Naročniki pišejo, spoznavaj samega sebe, raznoterosti, oznanila, za deco, za šalo, filmski roman: Čudeži, čudeži! »Nedelja« se naroča v Mariboru, Koroška cesta 5.

— Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi, bledici, shujšanju, obolelih žlezah, kožnih izpuščajih, tvori urejuje naravna »Franz-Josef« grenčica izborna tako važno delovanje prebavi. Odlični zdravilni so se prepričali, da »Franz-Josef« vodo celo najnežnejši otroci lahko prenese.

— Tatvina smodnika. Dosedaj še neznani tatovi so vlomili v Irči vasi pri Novem mestu v leseno skladišče trgovca Franca Kastelca iz Novega mesta in tam odnesli 33 kg kaminikita in 47 kg črnega smodnika. Kastelic trpi nad 2800 Din škodo. Kdo bi bili ti vlomilci, ki kradejo smodnik, je težko uganiti, zlasti ker je to razstrelivo zelo težko razpečati.

— Nesreča pri nalaganju hlodov. Na žagi v Podpeči je včeraj delal 52-letni Kobiljev delavec Franc Trojar, doma iz Podpeči. Nalagal je hlode na žago, pri tem pa mu je eden padel na levo nogo in mu jo zlomil pod kolenom. Ljubljanski reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

— Ljudskim odrom pripravljamo za uprizoritev igrs s petjem: »Carski sel«. Šest slik. Po istoimenski povesti, ki je pred leti izšla v Slov. večernicah, priredil Ivan Redenski, Domžale. Društvo, ki želi to lepo igrs uprizoriti, naj piše na gornji naslov.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— »Jajnine«. Ta izborna jed naše domače tovarne »Pekatec« (makaroni, spageti in julinke zakuhe) se vstopovod po naši državi razpečavajo. Povsod jih vidimo v izložbah v Zagrebu, Beogradu, Skoplju, Splitu in po vseh drugih mestih in po deželi. To je najboljši dokaz, kako se njih poraba širi in kako priljubljene so postale pri občinstvu.

— V koncertnih dvoranah in gledališču kašelj prav posebnih moti. Pravočasna uporaba Gleichensbergerga zdravilnega vreča učinkuje sluzrazkrajajoče, olajšujoče in zdravilno.

Pomožna akcija v Trbovljah

Trbovlje, 18. febr.

Na občini se je ustanovil pomožni odbor, sestavljen iz zastopnikov vseh dobrotelčnih ustanov in drugih vplivnih oseb. Vršila se je že tudi ena seja tega pomožnega odbora, na kateri so navzoči dobili na vpogled ves statistični material. Razpravljalo se je v glavnem o sledečem:

Občini pride v breme 958 družinskih članov, v lastni ubožnici oskrbuje 31 onemoglih, izven občine se pa podpira 18 onemoglih z denarno podporo. V javni kuhinji se prehranjuje dnevno skoro 1200 siromašnih rudarskih otrok. Deljansko stanje brezposelnih je v občini večje, ker mnogo jih ni prijavljenih.

Občina nima za izvrševanje javnih del prav nobenih sredstev. Oženjenim brezposelnim se nudi pomoč, v kolikor so na razpolago sredstva, le iz postavke za brezposelne v občinskem proračunu. Zaposlitev je malenkostna, ker so vsled zime in ker ni denarja vsa javna dela onemogočena, zato se je otvorila kuhinja za brezposelne samce, ki nimajo druge možnosti za preživljanje. Obstoj mladinske kuhinje je trenutno odvisen samo od prispevkov banske uprave, občine in podjetja Dukit. Za zaposlitev bi občina rabila Din 300.000 za mezo brezposelnim, če bi se jim plačevalo Din 24 dnevno, za samce Din 250.000, po Din 20 dnevno, torej okoli Din 550.000. Material, ki se rabi pri javnih delih, še ni upoštevan.

Pri rudniku, cementarni, Dukitu in Hauku je zaposlenih 2881 delavec. Od teh je 2082 poročenih, te družine pa imajo skupaj 4079 otrok. Otrokom v predšolski dobi, nadalje onim, ki posejajo nižje razrede osnovne šole, onim, ki so slabotni ali tuberkulozni, se daje namesto opoldanske hrane v kuhinji, mleko in hleček kruha. Glede na to, da dobijo le potrebni.

Pomožni odbor za brezposelne rudarje je v lanskem letu imel smolo. Po vsej Dravski banovini je nabral samo Din 4583. Vse toži in tarnja. Upanje je še, da prisloži TPD na pomoč občini.

Na prvi seji pomožnega odbora se je sklenilo, da se prebivalstvu priporoči, v svrhu kontrole nad brezposelnimi in da se prepreči beračenje, da se poslužujejo le blokov, ki jih je občina izdala. G. predsedniku občine se naroča, da izposluje od banske uprave čim več sredstev iz bednostnega fonda, vsaj ona vsota, katero Trbovlje v ta fond vplačajo. Zastopnikom podjetij se polaga na srce, naj skušajo odpraviti vsako pro-

tekcijo pri zaposlovanju novih delavcev, posebno iz političnih nagibov. Ravnotako se zastopniki podjetij v občinskem pomožnem odboru naprošajo, da tolmačijo vodstvom vseh tukajšnjih delodajalcev težko breme oženjenih brezposelnih za občino, in da skušajo delodajalci v najkrajšem času zaposliti vsaj vse tukajšnje ožene brezposelne, če že ni mogoče zaposliti vseh samcev. Rudniško ravnanstvo se naproša, da namesti v kuhinji za brezposelne nekaj postelj in dovoli, da bi v isti sobi smeli prenočevati oni, ki nimajo prav nobene strehe. Dobrodelnim društvom se naroča, da pošljejo občini na razpolago sezname obdarovancev. Delalo se bo enotno, ker je bilo veliko takih oseb, ki so dobivali podpore od vseh karitativnih društev.

Volja občine je, kakor se iz tega poročila vidi, dobra. Dela se res na vse mogoče načine, da bi se ta revščina in brezposelnost omilila. Pa pri vsaki započetki akciji primanjkuje denarja in zopet denarja. Usmiljenja vredna je naša mladina, fantje zdravi, življenja polni, a morajo pohajkovati in prosjčiti za kruh. Da se jih večina kmalu pokvari in je za pošteno človeško družbo izgubljena, je gotovo; imamo dovolj zgledov. Prej so radi šli k vojakom. Sedaj jim tudi vojaščina smrdi, ker po vrtnitvi pridejo zopet med brezposelne.

Radi ljudi samih pa tudi radi zdravega obstoja naroda in države je treba dati brezposelnim dela in zasluzka.

★

Na Dolu pri Hrastniku uprizorijo trboveljski bojevnikli igrs »Njega ni« današnje nedeljo popoldne v Društvenem domu.

Zmrznil je v četrtek ponoči vpokojeni samski rudar Brinar Fr., star 54 let. Ponoči je hodil okoli in je pri hiši, kjer stanuje, padel in za večno zaspal. Ko so ga zjutraj našli, je bil še topel, a oživetiti ga niso več mogli.

Pogreb Alojza Cestnika je pokazal, kako priljubljen je bil mož. Takšnega pogreba še ni imel nobeden naših kmetov. Pogreb ogromne množice ljudstva ga je spremljalo na zadnji poti 7 duhovnikov in tuk. šole. Istočasno so polagali k večnemu počitku Žuza Nikolaja, tihega in preprostega, a zavrednega katoliškega moža in skrbnega očeta. Zavest, da sta odšla v boljše kraje, tolaži žalostne preostale.

Sveža pošiljka

pristnega

norveškega ribjega olja

pravkar iznova prispela. Olje je fino prečiščeno, brez zoprnega vonja in za vsakogar lahko užitno.

Za kvaliteto jamči

Apoteka

Mr. L. Bahovec

Ljubljana, Kongresni trg 12.

Celje

PROSLAVA OBLETNICE PAPEŽEVEGA KRONANJA.

Danes bo Celje na svečan način proslavilo obletnico kronanja papeža Pija XI. Slovesnosti so se začele že sinoči s slovesnim zvončenjem po vseh celjskih cerkvah. Spored današnjih svečanosti je sledeč:

Ob 10 dopoldne bo v opatijski cerkvi govor in nato slovesna sv. maša.

Ob 4 popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice slavnost z naslednjim sporedom: 1. Sousa: Pod zvezdnim praporom, orkester; 2. Ti si Skala... — Zborna recitacija; 3. Wagner: Tannhäuser, orkester; 4. Slavnostni govor — g. Stare iz Ljubljane; 5. Flotow: Marta, orkester; 6. Slava Piju XI. — Deklamira deček iz otroškega vrta; 7. Poklonitev sv. Očetu — Alegorična slika; 8. Povsod Boga! — Poje vsa dvorana.

✓ Vpokojuje zaslužne vzgojiteljce. Gospa Ana Zupančičeva, upravitelja dekl. meščanske šole v Celju je pred dnevi stopila v zaslužni pokoj. Gospa Zupančičeva je vsa povojna leta službovala na deklinski meščanski šoli v Celju, zadnja leta kot upraviteljica. Vse svoje moči in sile je posvetila njej v varstvo izročene mladine, med katero si je vzgojila mnogo hvalenih src, ki jo bodo ohranila v najlepšem spominu. Enako spoštovanje uživa tudi v učiteljskem zboru. Veliko je pripomogla tudi k ustanovitvi dijaške kuhinje na meščanski šoli. Zelimo ji iz srca, da bi po dolgih letih službovanja v sreči in miru uživala svoj pokoj.

✓ Proračunska seja celjske okoliške občine bo v petek, dne 22. t. m. v posvetovalnici okoliške občine na Bregu.

✓ Volivni imeniki so na vpogled v občinski uradih do petka, dne 22. t. m., na kar opozarjamo vse volivne upravičence. Vsakdo ima pravico, da zahteva zase ali za drugega vpis ali izbris iz volivnega imenika, če je ta pomanjkljiv.

✓ Pregled motornih vozil bo jutri, v ponedeljek pri mestni garaži na Sp. Lanovžu in sicer za območje predstojništva mestne policije od 8—10, za vozila iz celjskega okraja pa od 10 ure dalje.

✓ Smrtna nesreča otročiča. V sredo se je sukala podrupeletna posestničkova hčerka Angela Jazbec iz okolice Sv. Jurja ob j. ž. doma po kuhinji. Ko je njena mati prelivala krop, je stopil otročiček k njej in mati je svojega otroka po nesreči polila z vrel vodo po glavi in prsih. Mala Angela je dobila hude onekline, morali so jo prenesti v celjsko bolnišnico, kjer na je včeraj izdihnila svojo dušo in se preselila med nebeške krilate.

★

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA — Začetek ob 20

Nedelja, 17. februarja ob 15: Vihar v kozarcu. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: Potrček. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 18. februarja: Blodni ognji, Red A.

OPERA — Začetek ob 20

Nedelja, 17. februarja ob 20: Stirje grobani. Izven. — Znižane cene od 30 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 17. februarja ob 15: Janko in Metka. Otroška predstava. Znižane cene. — Ob 20: Carjevič. Znižane cene. — Ob 20: Carjevič. Znižane cene.

Za pet tihih minut

Ob prvem koraku v velikonočni prazniški krog, ki se pričena z današnjo nedeljo septuagizmo, slišimo za nedeljski evangelij priliko o delavcih v vinogradu, njih neenakem delu in enaki plačilu, in zagonetno besedo o poslednjem, ki bodo prvi, in prvi, ki bodo poslednji. Zjutraj zgodaj najeli delavci delajo in se polé ves dan, brezposelni, ki jih gospodar tebe uro pred delopustom pošlje v vinograd, delajo eno uro, zvečer pa dobi li in oni enako plačo. Kaj čuda, da so prvi nejevoljni? Kdo bi ne bil? Z dvema besedama zavrne gospodar priložbo prvih, ki se jim zdi krivica, da jih je po trudopolnem dnevu izenačil s tistimi, ki so delali samo eno uro, z dvema besedama, ki ji ima ne morejo oporekati: 1. Krivice ni, kajti vi prvi dobite vse, za kar smo se pogodili. 2. Poslednji pa dobi, kolikor jim hočem dati, dam pa jim toliko, kolikor vam preim, ker sem dober. — Človek sodi po človeku. Bog pa sodi po svoji neskončni modrosti in pravičnosti.

Prilika nam odpira pogled v skritost božjih sodeb. Bog odmerja in deli svoje milosti po svoji modrosti in dobrotljivosti. Isti Bog presoja človeško delo po njegovim notranji vrednosti: po človekovi zvestobi, kako sprejema milost in z njo deluje, po človekovem namenu, ali išče sebe ali Boga, Bog deli plačilo, kakor človek v resnici zasluži, deli ga pravično in dobrotljivo. Mera po času, mera po teži dela, mera po zunanjem uspehu je naša človeška mera, ki pri Bogu ne odločuje; pri njegovih sodbi gre samo za notranjo vrednost. Križanemu razbojniku, ki se ob zadnji uri kesa in spokori, pogleda križani Zveličar v srce in mu obljubi raj — še danes.

Pred božjo sodbo se bo zgodilo, kar je Zveličar dejal prav pred to priliko in kar je dostavil ob nje koncu: »Mnogi prvi bodo poslednji in poslednji prvi, t. j., mnogi, ki so po človeški sodbi prvi, bodo po božji sodbi poslednji in poslednji po človeški misli bodo prvi pred Bogom. Eno je gotovo: Ko bo vsak dobil, kar mu po božji sodbi gre, poslednji ne bo zavidal prvemu in prvi ne bo preziral poslednjega, kajti oba bosta v božji luči videla pravo notranjo vrednost svojih del, oba se veselila svojega plačila, oba hvalila in slavila Boga, da je neskončno pravičen in neskončno dober.

Gospodinje varčujte

z denarjem in štedite vaše perilo. Uporabljajte le prazna domača in poceni oralna sredstva. To sta »Hubertus« in »Perion«.

Svoji k svojim!

Ptuj

Kmetijska podružnica v Ptujju je imela preteklo nedeljo svoj redni občni zbor. Razpravljalo se je v vseh zadevah kmetijstva, zlasti o pridelovanju kmetijskih pridelkov boljše kakovosti, kakor tudi o možnosti ugodnejše prodaje. Mnogo se je razpravljalo tudi o nabavi kmetijskih potrebščin, zlasti o galici, katere cena bi naj napram cenam vinškega pridelka bila tako nizka, da bi jo vinogradniki tudi zmogli.

V Ptujju so se pojavili falsifikati kovanecv po 50 Din. Dozdevno so izdelani iz bivših avstrijskih 5 kronskih komadov. Preiskava je v teku.

IZVANREDNA PRILIKA ZA VAS!

Daruvsko kupatilo d. d. Daruvar. prodaja

1. stavbišča v neposredni bližini kopališča,
2. hotel na glavnem trgu,
3. približno 1000 hl vina.

Pri plačilu pridejo v poštev tudi vloge Prve hrvaške štedionice ali samo do 1. marca 1933. POSREDOVALCI IZKLJUČENI.

Vse informacije daje lastnik kopališča ing. Aleksander Jovanović Daruvar. Kopališče Daruvar je odprto celo leto

Trilysin
BIOLOŠKI TONIKUM ZA LASE
JE SEDAJ CENEJŠI
večja stekl. D. 72.50
manjša stekl. D. 40.-

Naznanila

Ljubljana

1. Karitativna zveza v Ljubljani vladno vabi k predavanju, ki bo v torek, 19. februarja ob 20 v beli dvorani hotela Uniona. Predaval bo g. vsuču, prof. dr. Fr. Ks. Lukman o temi: Karitativno delo sv. Janeza Zlatousta v Antiohiji in Carigradu. Prijatelji krščanske dobrotelnosti, pridite polnoštevilno! Vstop prost!

1. Šiška. Ljudski oder v Šiški sporoča, da je za danes napovedana predstava »Roket« zaradi obolenosti sodelujočih preložena na nedeljo, 24. februarja.

1. Šiška. Jutri ob 20 bo v samostanski dvorani predavanje. Predava g. Bučar o okamenelih skrivnostih. 1. Trboški oder ponovi danes ob 15 v prostorih Zadrugnega doma v Karunovi 14 veseloigrs »Singa dveh gosposov«. Predprijaja vstopne od 10 Jo 12.

1. Kino Kodeljeve. Danes ob 17 in 20 in jutri ob 20 dva prvovrstna sporeda: »Volga v plamenih« v režiji Turzanskega in z Inksinovom v glavni vlogi, ter veseloigrs »Proč s krblmi!« s Stanom Laurelom in Oliverjem Hardjem.

1. Josip Haydn je bil najslavnejši in najpoboljši teški skladatelj 18. stoletja. Njegov koncert za violončelo (prvi) spada med najodličnejša dela tovrstne literature ter se izredno mnogo izvaja. V Ljubljani ga bo izvajal g. Bogomir Leskovic s spremljevalcem komornega orkestra v ponedeljek, 18. februarja ob 20 v filharmoni dvorani. Vstopnice se dobe v Matični knjigarni.

1. Nočno službo imajo lekarne: mr. Susnik, Marijin trg 5; mr. Karalt, Gosposvetska cesta 10, in mr. Bohinec, Rimska cesta 31. — Jutri: mr. Leskovec, Rastjeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

Maribor

1. Prosvetno društvo v Studenčah ima danes ob 15.30 v knjižnici občni zbor. Vabljeni!

Drugi kraji

Devica Marija v Polju. Drevi ob 20 bo v Prosvetnem domu vzprijazena veseloigrs v treh dejanjih »Suga dveh gosposov«. Vabljeni!

Prosvetno društvo v Preski pri Medvoдах vzprijazira danes ob 15 v domu veseloigrs »Trojček«.

Domžale. Prosvetno društvo v Grobljah vzprijazira danes ob 15.30 komedijo »Namišljeni bolnik«. Vabljeni!

Litija. Jugosl. strokovna zveza vzprijazira danes v društveni dvorani v Smartnem pri Litiji Siegerjev igrskaz v treh dejanjih »Mati ljubi«. Vabljeni!

Cerkveni vestnik

Križanska moška kongregacija ima danes ob petih izvenecerkveni sestanek v družbeni dvorani.

Radio

Naročite se na glasilo slovenskih poslušalcev naš, že nad 6 let izhajajoči tednik za radiofonijo

RADIO LJUBLJANA

Aktualni članki, misli k sporedom, kronika dogodkov v domačem in tujem radu, strokovne kritike, rubrika za film in gramofonske plošče, številne ilustracije, tehnični del, cez 20 strani sporedov. — Vsak redni naročnik ima za varovan svoj aparat in je sam za varovan za primer smrtne nezgode! — Ugan-karski natečaj v vsaki številki, dobitki elektroneke za aparat po izbiri. — Četrtna naročina 35 Din, polletna 70 Din, celoletna 140 Din, ena številka 3 Din. Zahtevajte brezplačno številko na ogled, pišite še danes upravi tednika »Radio Ljubljana«, Miklošičeva cesta 7, Ljubljana.

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 17. februarja: 7.30 Pretnakanje, negovanje in čiščenje vina (inf. Gorup Sergej) 8.00 Pa moja ženke glas (revila plošč) 8.20 Poročila 8.30 Koncert slovenskega vokalnega kvinteta 9.00 Versko predavanje (dr. Ciril Potončnik) 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve 9.45 Bachove kompozicije na ploščah 10.00 Kateri znani urejajo službena razmerja delavcev in namenežev (dr. Stojan Bajlić) 10.20 Venčki slagerjev na ploščah 10.40 Melodije iz izzvočenega valčka poša s spremljevalnim radijskega orkestra Poličeva in Ribičeva ter Janko, Saneia in Daneš 11.40 Otroška ura (Zajo-Bokorjeva) 12.00 Cas, radijski orkester (no želja) 13.20 Prenos smuškij tekem za svetovno prvenstvo iz Visokih Tater (CSR) 15.00 Plošče po željah 15.30 Pogovor s poslušalci 16.00 Koncert pevskega zbora »Tabore«, vmes »Triglav« šramel kvintet in plošč 15.30 Nacionalna ura 20.00 Cas, jedilni list, program za ponedeljek 20.10 »Pravnik svetovnih« pesenj, drama, izvajajo člani Narod. gledališča 21.40 Cas, poročila 22.00 Duh harmonika, vmes šramel kvartet na ploščah.

Drugi programi:

NEDELJA, 17. februarja. Beograd: 16.00 Pester po. poldan 18.30 Bolgarske pesmi 20.00 Orkester kraljeve garde 22.25 Plesna glasba na ploščah — Zagreb: 20.00 Plošč 20.15 Koncert na fruli 21.15 Vokalni koncert 21.15 Slovenski kvartet — Dunaj: 17.00 Plesna glasba (plošč) 18.10 Litavske narodne pesmi 19.20 Ljudsko petje in jazz 20.05 Opereta »Havajska roža«, Abraham 21.15 Eliza 21.30 Plošč — Budimpešta: 19.30 Klavirska glasba 20.15 Igra 21.30 Evropski koncert 22.00 Salonska glasba — Milan-Triest: 17.00 Citraški koncert 20.45 Prenos opere — Rim-Bari: 17.00 Koncert 20.45 Opereta — Praga: 19.25 Vojnaška gozba 20.30 Predpust v Pragi okoli 1855 20.35 Orkestralni koncert 21.00 Plošč, nato jazz — Bratislava: 20.25 Zabavna glasba 20.50 Igra 21.10 Zabavna glasba 22.40 Ciganska glasba — Varšava: 20.00 Vesela ura 21.30 Prenos iz Budimpešte 23.05 Plošč — Berlin: 18.50 Glasba iz raznih držav 19.10 Glasba za nedeljo 20.00 Orkestralni koncert — Königsberg: 19.15 Opereta »Netopir«, Strauss — Hamburg: 20.30 Pester večer — Frankfurt: 19.00 Koncert det. H. Martonaja 20.00 Veseli večer 21.30 Orgelski in orkestralni koncert — Lipsko: 18.30 Opera »Orožar«, Lortzing 21.30 Orgelski in orkestralni koncert — Köln: 18.30 Igra 20.40 Operni in operetni večer 21.30 Lipsko — Frankfurt: 19.15 Pol ure smeha 20.05 Ljudski koncert 21.30 Lipsko — Stuttgart: 19.00 Plošč 20.00 Ples instrumentov 21.30 Lipsko — Monakov: 19.10 Brahmsova klavirska sonata v f-molu 20.00 Monakovski predpust 21.30 Lipsko — Zürich: 19.05 Radijski orkester 20.00 Orkestralni koncert 21.30 Orgelski koncert — Strassburg: 18.15 Duhovni koncert 21.30 Alžski večer.

Pozimi, ko je hrana težka in kri gosta, ostaja v krvi več strupenih tvarin, piti morate

RADENSKO!

Radenska nevtralizira kisline, preprečuje žgavico in podirganje, pospešuje delo želodca. Z ojačenim mokrenjem (kot iz vodovoda) izpere in očisti kri in žleze škodljivih zaostankov. Radi tega se počutijo zdravo in dobro vsi oni, kateri redno pijejo RADENSKO!

Nad koga se spravljaajo Italijani

Kdo so Abesinci?

Najstarejša država na svetu — Divji in svobodoljubni Abesinci — potomci — Kraljice iz Sabe

Ker vnovič grozi vojna med Italijo in Abesinijo, naj povemo nekaj o zgodovini zanimive in ju-naske Abesinije. Po strašnem porazu, ki so ga Lahi 1. marca 1896 doživeli pri Adui, je prinesel tedaj »Slovenec« daljše članke. Med drugim je »Slovenec« seznanil svoje bralce z zgodovino Abesinije. Iz »Slovenca« z dne 14. marca 1896 posnemamo te-le podatke:

Abesinija kot samostojna država se sme prište-vati med najstarejše države na svetu.

stoča moč mohamedanskih Arabcev je slednjič Abesinijo prisilila, da so si iskali pomoči pri zahodni Evropi.

Zlasti papeži so si mnogo prizadevali, da bi krivoversko Abesinijo združili s kat. cerkvijo in na ta način v Afriki mohamedanstvu ustavili prodiranje. V svoji stiski pred mohamedanci so Abesinci iskali pomoči tudi pri portugalskem kralju, kateri jim jo je tudi poslal. Dvakrat je portugalsko brodogradnjo priplulo v Rdeče morje. Ko bi leta 1541 ne bilo 450 obo-

V pričetku leta 1885 pa so v abesinsko pristanišče Masavo naenkrat priplule italijanske vojne ladje in italijanski vojaki so zasedli mesto. Iz tega pristanišča so Italijani polagoma prodirali proti rodo-vitnim gorskim pokrajinam Abesinije. Zaupajoč bolj v diplomatske spletke, kakor pa v moč svoje vojske, so se skušali zvezati z zgoraj omenjenim šoanskim knezom Menelikom, ki je bil prej nasprot-nik neguša Ivana. Toda neguš Ivan se je Italijanom odločno uprl in zahteval, da se morajo umakniti ter zapustiti vse zasedene dežele, če ne, jih bo napadel s svojo vojsko. Italijani seveda niso ubogali. Zato jih je neguš Ivan napadel dne 24. januarja 1887 v njihovem taborišču. Napad so Italijani sicer odbili. Toda oddelek abesinske vojske pod poveljstvom Ras Adula je v soteski pri Dogali zajel del italijanske vojske s strelivom in živem vred ter jo popolnoma uničil. Zato so Italijani začeli pošiljati večje vojaške sile nad Abesinijo. Prihodnje leto so imeli na abesinski meji že 20.000 mož. Take sile, ki je bila mno-go bolj oborožena kakor pa abesinska, si neguš ni upal več napasti, ampak se je s svojo armado umak-nil v gorovje ter čakal prilike. Najbrž bi bilo že ta-krat prišlo do odločilnega boja med Italijani in Abesinci, toda pristihi mohamedanskega upornika der-viša Mahdija so iz Sudana začeli prodirati v Abe-sinijo. Zato se je neguš Ivan s svojo vojsko moral obrniti proti mohamedanskim Sudancem. Pri Mata-mi je prišlo 12. marca 1889 do bitke med Sudanci in Abesinci. V tej bitki so Abesinci premagali fanatič-ne Sudance in ustavili njihov pohod, toda neguš Ivan je bil v tem boju tako ranjen, da je mesec dni nato umrl.

Na prestolu mu je sledil mogočni šoanski knez neguš Menelik II. Ta silno energični in obenem pret-kani vladar je bil spočetka Italijanom zelo naklonjen. Dne 2. maja 1889 je sklenil z Italijani pogodbo, v kateri je priznal vrhovno pokroviteljstvo laškega kralja nad celo Abesinijo ter jim odstopil severni del pokrajine Tigre do reke Mare v kolonizacijo. Italijani pa so Menelika priznali za abesinskega ce-

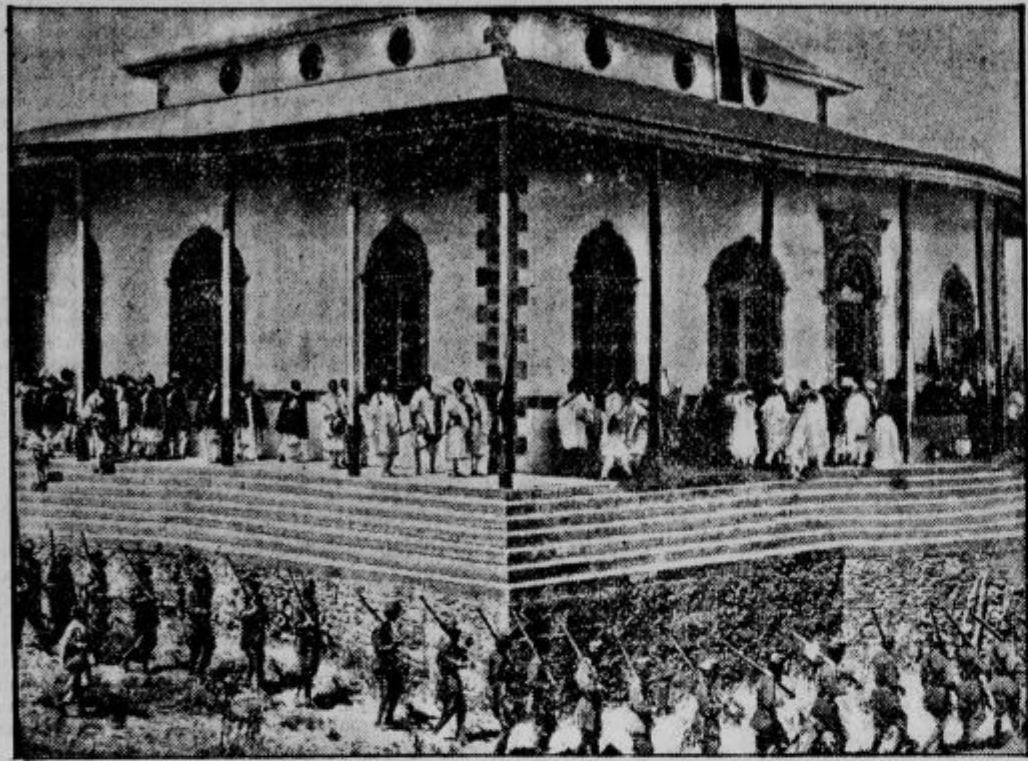
Abesinski cesar Haile Selasi I.

sarja. Tako razmerje je bilo za obe strani več ali manj znošno. Ko bi se bil voditelj italijanske politi-ke, stari liberalce Crispi, strogo držal te pogodbe, bi bil vkljub nemirnim in bojaželjnim Abesincem mir vendarle ohranjen. Toda njegova slavohepnost in nacionalni imperializem sta zakrivila novo vojno. V tej vojni so Abesinci pri Adui dne 1. marca 1896 Italijane popolnoma potolkli in jih vrgli nazaj na obrežje Rdečega morja.

Sedaj, čez 40 let, hoče Italija popraviti svoj straš-ni poraz pri Adui, ko Abesiniji grozi, da jo bo na-padla.

Kakšen bo uspeh?

Postrežljiv. Gost v kavarni: »Natakar, ta-le češnjev štrukelj je nevziten!« — »Ga lahko za-menjam za jabolčni štrukelj.« — »Ko pa sem češnjevega že en kos odgriznil.« — »Nič ne da, saj imam še nekaj odgriznenih jabolčnih.«

Cesarska palača v Addis Abeba, glavnem mestu Abesinije, kjer stoluje abes. cesar Haile Selasi.

Kraljica iz Sabe, katera je prišla poslušat mo-drost kralja Salomona, je bila baje Abesinka. Njen sin kralj Menelik je pripeljal v deželo judovske du-hovnike in del starega svetega pisma. Perzijski kralj Kambiz, ki je napadel Egipt, si je zastoj prizade-val podvreči tudi Etiopijo (kakor so imenovali v starih časih Abesinijo). Celo sveto pismo nove za-veze na kratko omenja, da je bil krščen komornik etiopske kraljice Kandace. Do 6. stoletja po Kr. je bila Abesinija mogočno kraljestvo, potem pa je nje-na moč in slava začela vedno bolj ginevati. Tega so bili največ krivi neprestani medsebojni boji med raz-nimi verskimi ločinami, katere so se zopet med seboj zedinile ob času največje nevarnosti od strani mo-hamedanskih Arabcev.

Tri stoletja so celo židje gospodovali Abesin-cem, dokler ni v 13. stoletju Ikvon Amlak zopet

roženih portugalskih vojakov prišlo Abesincem na pomoč, bi bila najbrž vsa dežela, katero so mohame-danci že preplavili, za krščanstvo izgubljena.

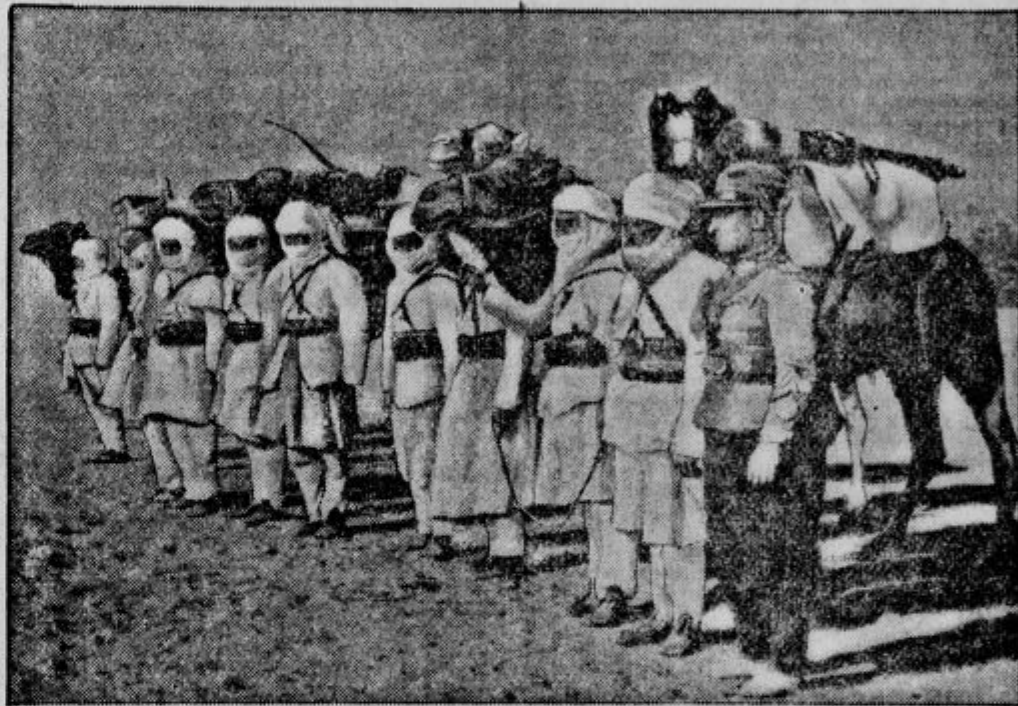
Jako blagodejno so odslej delovali v Abesiniji katoliški misijonarji. Ze je kazalo, da bo kmalu vsa Abesinija zopet združena s katoliško cerkvijo. Na-enkrat pa je krivoločni abesinski kralj Fasilida uničil uspeh stoletnega truda. Nahujskan od krivovercev je pomoril vse misijonarje po celi deželi ter uničil vse, karkoli je spominjalo na njihovo delo.

Poslej so dolgo časa vladali ubogi deželi ža-lostni časi. Malokateri kralj je umrl naravne smrti. Komaj si je eden z mečem in krvjo priboril kra-ljevi prestol, mu ga je že na isti način drug nasil-nik zopet vzel. Posamezni knezi so se vedno borili med seboj. Vsakdo je hotel biti najbolj neodvisen.

Eden izmed najmočnejših vladarjev 19. sto-letja je bil cesar Teodor II., ki je leta 1855 po dol-gotrajnih krvavih bojih kot abesinski »neguš« zase-del prestol. Njegova kruta brezobzirnost do domači-nov in tujcev ga je leta 1867 zapletla v vojsko z Angleži. Angleško poslanstvo in več drugih Evrop-cev je bil namreč zajel in zaprl v trdnjavo Magdala. Vojna se je zanj neugodno končala. Ko je videl, da so Angleži prodrli v njegovo trdnjavo, se je sam usmrtil, da ne bi padel sovražnikom v roke. Po nje-govi smrti so se boji knezov med seboj ponavljali, dokler ni stopil na prestol knez Kazai, ki je prema-gal vse druge in postal abesinski neguš Ivan.

Komaj pa je neguš Ivan prevzel vladlo, je na-stala nevarna vojska z Egiptčan. Egiptovski kedi-ve Izmael je hotel svojo oblast razširiti ter je v ta na-men zasedel dve severni abesinski pokrajini, kar se je zgodilo leta 1875. Abesinski neguš je bil pa prav takrat zapleten v boj z upornim velikašem, ki mu je bilo ime Ras Adal. Zato ni mogel Egiptčanov ustaviti na meji. Ko se je pa poravnal s svojim domačim nasprotnikom, se je z vso silo vrget proti prodirajo-čim Egiptčanom, jih v ozki soteski zajel in skoraj do zadnjega moža pobil. Tudi prihodnje leto je za Egiptčane bilo enako nesrečno. Egiptovski kedi-ve je poslal nad Abesince še močnejšo vojsko, pa tudi njej se ni bolje godilo. Življenje si je mogel rešiti edino le vojskovodja egiptovske armade, ker je pod-kupil nekaj abesinskih poveljnikov, da so ga pustili živeti — vse drugo je obležalo mrtvo v abesinskih gorah.

Le počasi se je neguš Ivanu posrečilo s silo združiti vse abesinske kneze, med katerimi je bil najmočnejši poglavar rodu Šoancev — Melenik.

Italijansko gorsko topništvo v Eritreji in v Somaliji, sestavljeno iz črnih domačinov. Častniki so pa Italijani.

Rabelj padel od roke maščevalcev

Barcelonskega rablja Federica Munoz Contre-rasa sta ustrelila dva mladeniča, ko je rabelj ravno stopil iz gostilne, da bi šel domov. — Tako suho poročilo. Ozadje pa je to-le:

Rabelj je bil 48 let star mož in 8 let rabelj v Barceloni. Zadnjega obsojenca je usmrtil 21. decem-bra 1. 1934. Ta je bil član nevarne zločinske tolpe, katero Španci imenujejo »pistoleros«, in ki je že več mesecev po Barceloni morila in ropala. Obsojeni ropar se je pisal Fernando Bolero. V družbi 5 paj-davev je napadel neko banko in jo oropal ter pri tem ustrelil dva človeka, več pa jih ranil. Njega so prijeli in ga obsodili na smrt.

Ko je bila smrtna sodba razglašena, je rabelj prejel vsak dan več grozilnih pisem, v katerih je

bilo rečeno: »Če bo umrl Fernando, boš umrl tudi ti!« Oblasti so se zale za rabljevo življenje in so ga priprli, da bi ga zločinci ne mogli usmrtili.

Medtem je ropar Bolero prosil za pomilostitev. Ker pa je njegova prošnja bila odbita, so ga 24. ur nato obesili. Obesil ga je rabelj Contreras. V ta namen sta obsojenec in rabelj prišla iz svojih celic.

Barcelona je sedaj nekaj dni napeto čakala, kaj se bo zgodilo. Ker nič ni bilo, so na grožnje po-zabili. Kdo pa naj končno verjame, da bi moral pasti rabelj, ki je izvršil le svojo dolžnost? Tako sta minila 2 meseca. Naenkrat je rabelj padel, zadet od več krogel. Sedaj je razburjenje toliko večje. Ro-parji so s tem napovedali odkrit boj državni oblasti, ki se pripravljajo, da jih z vso silo zatre.

Zemljevid Abesinije. Zgoraj na severu je nekda-nja italijanska kolonija Eritreja, odkoder so pred 40 leti Italijani začeli prodirati v Abesinijo.

krščanstvu priboril nadvlado in obenem združil pod svojim žezlom vse abesinske pokrajine. Vedno ra-

Roman za mlade in stare

EMIL IN DETEKTIVI

Spisal E. Kästner, poslovenil M. Kunčič.

In medtem, ko sem štel noge pri stoli in mi-zah, da bi dognal, koliko zamorcev in šolarjev prav za prav stoji na preprogi v moji sobi, mi je prišla na misel Emilova zgodba! Morebiti zato, ker so mi pravkar otroci z rvjavi nogavicami rojili po glavi? Ali pa morda zato, ker ima junak moje zgodbe do-kaj čuden priimek — Stolnicar?

Emilova zgodba mi je vsekakor v tem trenutku padla na um. Ostal sem tiho na tleh. Z mislimi in spomini, ki se nam približujejo, je tako kakor s te-penim psom. Če se prenašlo postaviš predenj, ali če se mu skušaš dobrikati — hopla! že ga ni več. In potem mu moraš ponuditi najmanj klobaso, da si upa spet k tebi.

Ležal sem tako, ne da bi se ganil, in se svo-jemu domisleku prijazno smehljaj nasproti. Hotel sem mu dati vzpodbude. In se je res umiril, postal akorajda zaupljiv in se mi približal še za korak... Tedaj sem ga zgrabil za vrat. In sem ga imel.

Vrat namreč. To pa je bilo zaenkrat tudi vse. Velika razlika je, ali ujameš za kožo psa ali samo zgodbo, katere se spomniš. Če zgrabiš za vrat psa, imaš v oblasti takorekoč celo zverino; tace, rep,

gobček in vse drugo, kar spada k njegovi telesni teži.

Spomine pa ujameš drugače. Spomine loviš na obroke. Najprej zgrabiš recimo njihov čop. Potem ti prileti v roke leva sprednja noga, potem desna, potem trup, potem zadnja noga, kos za kosom. In ko si prepričan, da je zgodba že vsa vkup, ti kar na lepem prifrči od nekod še repek. Tako imaš na-zadnje vse, če ti je sreča mila.

V filmu sem nekoč videl nekaj, kar me živo spominja na to, o čemer sem pravkar govoril. Neki mož je stal v sobi in ni imel na sebi drugega ko srajco. Nenadoma so se odprla vrata in v sobo so privihrale hlače. Oblekel je najprej te. Za hla-čami je prifrčal levi čevljev. Potem izprehajalna palica. Potem ovratnica. Potem ovratnik. Potem te-lovnik, prva nogavica, drugi čevljev, klobuk, suknjič, druga nogavica, naočniki. Neznansko smešno je bilo to! Na koncu pa je bil mož vendarle oblečen od nog do glave. In vse je bilo v redu.

Prav tako je bilo z mojo zgodbo, ko sem ležal na tleh in štel noge pri mizah in stoli ter mislil na Emila. Tudi vi ste najbrž že kdaj kaj podobnega doživeli. Ležal sem tam in lovil spomine, ki so mi od vseh strani bliskovito padali v glavo, kakor se to za domisleke spodobi.

Naposled je bilo vse lepo skupaj in zgodba je bila dovršena! Zdaj je bilo treba še sesti za pi-salno mizo in vse lepo po vrsti spraviti na papir.

To sem kajpada tudi storil. Če tega ne bi na-pravil, bi zdajle ne držali v rokah knjige o Emilu. Poprej pa sem opravil še nekaj drugega. Napisal sem si obroke v tistem redu, kakor so frčali skozi vrata nad mene, dokler nisem imel vsega vkup: levi čevljev, ovratnik, izprehajalna palica, ovratnico, desno nogavico itd.

Zgodba, roman, pravljica — vse te reči so kakor živa bitja in so morebiti res. Imajo svojo glavo, svoje noge, svoj krvni obtok in svojo obleko kakor pravi ljudje. In če si jih natančno ogledaš, zapaziš takoj, da jim manjka sredi obraza nos in da imajo na nogah dvoje različnih čevljev.

Preden začnem z zgodbo, bi vam rad predstavil posamezne člene celote, domisleke in sestavne dele, ki so kakor bombe padale name od vseh strani.

Morda ste toliko spretni, da boste zgodbo iz teh posameznih delov sami sestavili, preden jo začnem pripovedovati? To bi bilo približno tako, kakor če bi morali iz stavbnih kladic zgraditi cerkev ali kolodvor; imeli pa ne bi nobenega gradbenega na-črta in nobena kladica vam ne bi smela ostati!

To bi bil za vas nekakšen izpit.

Brrrr!

Izpraševalne komisije pa se vam ni treba bati.

Hvala Bogu!

(Nadaljevanje sledi.)

Ugrabljena cerkev nai se vrne!

Irsko glavno mesto Dublin je katoliško. V časih, ko so Angleži še kruto preganjali ka-toliške Irce, so anglikanski pro-tesantje katoličanom vzeli ka-toliško katedralo v Dublinu, ka-tero sedaj Irce zahtevajo nazaj. Katoliške cerkve so vedno pre-na-polnjene, katedrala, katero imajo protestanti, pa je vedno prazna. Sedaj se je oglašil zna-meniti angleški pisatelj G. Ber-nard Shaw, ki ni katoličan in se za vero drugače sploh ne briga, pač pa rad kako prav šaljivo in zabavno pove. Ta je v listu »Evening Herald« priob-čil pismo, v katerem Angležem šaljivo popisuje svoje popoto-vanje po Irskem ter omenja, da je ugotovil, da je tista sporna katedrala vedno prazna. Takole pravi: »Moji pradedci in vsa moja rodovina smo vsi čisti protestanti. Sam sem nekoliko protestantski levčar. Če pa vi-dim v Dublinu docela prazno cerkev, se mi zdi smešno, ko bi je ne dali katoličanom, ki so v večini in ki bodo skrbeli, da prav gotovo nikdar ne bo pra-zna, kakor je sedaj, kar sem na svoje oči videl.«

MLADI SLOVENE

Mirkó Kunič:

Joj, sestra!

Joj, sestra!
Pri oknu sva — še veš? — stonela,
kuku, kuku,
je kukavica v logu pela.

In žarek zlat
v očeh ti modrih lesketal je
in vetre plah
se s kodri tvojimi igral je.
Sva sanjala
o sreči pravljice bogate,
sva zidala
gradove nad oblake zlate.
In rožnat smeh
pobožal ti je blede lica:
sto let, kuku,
našela ti je kukavica — — —

Joj, sestra!
Še zdaj te vidim v beli krsti:
spominčico
si mehko stiskala med prsti.
Zdaj sam slonim
nad grobom tvojim, prisluškujem...
Za dvajset let
jaz v pravljice več ne verujem.

Šopek zabavnih iz šole

Andrejčku se ni ljubilo iti v šolo. Kaj je storil tepček? Stopil je k telefonu in telefoniral učitelju: »Gospod učitelj, danes ne morem priti v šolo. Pri sankanju sem si zlomil obe roki in zdaj ne morem niti z mezinčcem ganiti. Jutri bo pa že spet dobro.«
»Beži kam?« se je zavzel učitelj. »Torej obe roki si si zlomil? To je pa res hudo! Ampak povej mi, ljubček, s čim pa zdaj držiš telefonsko slušalko? Morda z nogami?«
Na to vprašanje mu Andrejček kakopak ni mogel odgovoriti...

V naravoslovni uri je učitelj zastavil učenecem tole uganko:

»Prva teče, druga teče in tretja in četrta tudi — kaj je to?«
Učenci so napenjali možgane. Vse zastoj.
»To so vendar mačkine noge!« se je zasmel učitelj.

Tedaj se je oglašil Jakec in dejal:
»Gospod učitelj, tudi jaz znam lepo uganko. Prosim, poslušajte! — Prvi teče, drugi teče, tretji pa ne — kaj je to?«

Učitelj je dolgo premišljeval, potem pa je moral priznati, da uganke ne zna rešiti.
»To so vendar moji trije bratci, gospod učitelj!« se je odrezal Jakec.

»Kdo nosi zlato krono,« je vprašal učitelj v zgodovinski uri svoje najmlajše.
Gregor je dvignil roko in zaklical:
»Moj očka, gospod učitelj!«

»Kako to?« se je začudil učitelj. »Ali je tvoj očka kralj?«

»Ne, gospod učitelj, saj nima zlate krone na glavi, ampak v ustih.«

»Učitelj: »Janko, povej, kaj leži na vzhodni strani dravske banovine?«
Janko: »Vaš klobuk, gospod učitelj!«

Učitelj odhaja iz šole, pa zagleda v veži nčena, ki glasno tuli in si gladi podaljšek hrbta.

»Kaj pa je s teboj?« ga vpraša.
»Oh, gospod učitelj, moj brat Tonček, s katerim sva si dvojčka, me je natepel, pa sem prosil svojega prijatelja Miha, naj ga počaka na oglu. In ko sem izza ogla stopil jaz, naju je zamenjale!«

Učitelj je stopil v razred. Pred zemljevidom Jugoslavije sta stala dva dečka in z vso vnemo strmela vanj. Njuna ukaželjnost je učitelja vzradostila. Prijazno je vprašal:

»No, kaj pa iščeta na zemljevidu?«

»Oh, nič, gospod učitelj,« je odgovoril Janček. Francek pa je pristavil: »Poglejte, tamle pri Beogradu leze muha. Radovedna ava, kdaj pride do Ljubljane.«

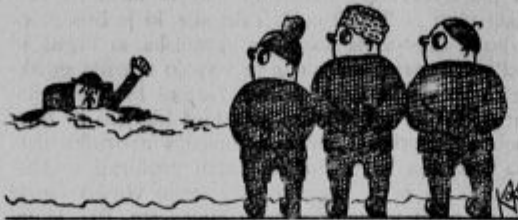
Riba, ki sama lovi

V globokem morju so učenjaki odkrili ribo, ki živi v večni temi. Na glavi tega prečudnega bitja je priručna nitka s posebnim trnkom za vabo. Nitka je trikrat daljša od ribe. Vaba pa je majhna svetilka. S to svetilko privabi riba manjše živalce v svojo bližino in jih pohrusta. V višjih vodnih legah ta čudni »ribje« ribe ne more živeti, ker ne izstopijo oči in se v notranjosti telesa iztrga zračni mehur.

Če je avtomobil majhen...

Trije bratci, trije bratci,
nagajivi kakor škrateci,
s kepami v rokah stojijo
tam ob cesti in prežijo...
Ze se bliža žrtev: avto.
V njem se pelje gospod Kos,
ki visoko in osabno
dviga pod nebo svoj nos.
»En, dva, tri!« Andrejček vikne
in po zraku kepe tri
že kot bombe odrčijo,
vsaka svoj cilj pogodi.
A v tem hipu, jojme, jojme,
nekaj čudnega zgodi se — — —

Rešitev:

Mali avto kot igračka —
bums! resk! v jarek zavali se,
z njim pa tudi gospod Kos;
ves potločen ima nos.
Kepe so zadostovale,
da se avto v jarek dale...

NEKAJ DRUGIH REŠITEV:

Slavica Langerholz, učenka III. r. v Stranjah pri Kamniku:

A v tem hipu, jojme, jojme,
nekaj čudnega zgodi se.
»Strah in groza! Pomagajte!«
Avto v dečke zaleti se.
Dreček pade, bratca čezenj,
avto zraven: tof, tof, tof!
Gospod Kos iz avta skoči,
dečke toče: čof, čof, čof!

Gregor Frandolič, učenec III. razr. v Ribnici na Dolenjskem:

Trije bratci so lučali kepe v avtomobil. Gospod Kos, ki se je peljal v njem, je ves jezen ustavil avtomobil, skočil iz njega in jo ubral za paglavci. Bratci so tekli okoli avtomobila in ko je bil gospod Kos daleč za njimi, so hitro skočili v avto in se odpeljali z njim pred nosom gospoda Kosa. Kos je moral preš korakati za njimi. Tako kislje je gledal, kakor da je pojedel tri limone. Dečki pa so z avtom tresčili ob drevo in si pobili nosove...

Levin Krže, učenec I. razr. mešč. šole na Prulah v Ljubljani:

Prva kepa prileti,
v strehi luknjo naredi.
Druga kepa prileti
je skoz luknjo in zadela
bums! gospoda Kosa
prav na sredo nosa.
Zdaj obvezan nos
ima gospod Kos.
Nič več ga ne dviga,
nič več z njim ne miga...

Joško Vidmajer, učenec I. razr. mešč. šole na Prulah v Ljubljani:

A tedaj se, jojme, jojme,
nekaj čudnega zgodi:
gospod Kos se nezavesten
ven iz avta privali.
Kaj so paglavci storili?
V avto hitro so skočili,
zatrobili, ga pognali,
z njim iz mesta oddrali.
Daleč niso z njim prišli:
v luknji zdaj tičijo vsi...

Kako so nastale snežinke

Bog je izgnal Adama in Evo, naše prve starše, iz raja. Obdelovati sta morala mater Zemljo v potu svojega obraza. Poleti se materi Zemlji ni ravno slabo godilo, toda poletju je sledila zima — prva zima po izgonu iz raja. Mati Zemlja je ležala, oropana vsega svojega bogastva, revna in zapuščena, gola in siva, razpokana in razbičana od viharjev. Trpljenja uboge matere Zemlje pa še ni bilo konec. Nadnjo je prihrul njen najhujši sovražnik — mraz. Zemlja je stokala in ječala pod njegovimi neusmiljenimi nogami.

Bog je videl trpljenje matere Zemlje in zasmilila se mu je. V svoji neskončni dobroti ji je sklenil pomagati. Pomignil je angelu, ki je stražil božji prestol, naj stopi bližje, in mu dejal:

»Poglej mater Zemljo! Vsa je že premrla od ledenega mraza. Pojdi k svojim bratcem in jim reci, naj kaj pametnega iztuhajo, da materi Zemlji ne bo pozimi preveč hudo.«

Angel je odšel. Dolgo je iskal svoje bratce in jih slednjič vendarle našel na nebeškem travniku, kjer so se igrali mavrico, najlepšo nebesko igro, ki blešči samih prekrasnih barv. Božji sel jim je povedal, kaj želi Bog od njih.

Angeli in angelčki so se zresnili. Angeli so si važno in resnobno podprli glave z rokami, angelčki pa so neodločno vrtali s prsti po nosu. Dolgo, dolgo so tuhtali in premišljevali, dokler ni šinila najmlajšemu angelčku pametna misel v glavo:

»Nekaj gorkega bi moralo biti!«
»Seveda,« so v zboru potrdili drugi, »drugače bi jo zebo.«

»Hura, jo že imamo!« je vzdiknil v splošnem živzavu velik angel. »Saj veste, da se v nebeskem podstrešju suši platno, ki nam je ostalo leto leto naših novih srajč. Zakaj bi tam ležalo celo leto brez vsake koristi in čakalo, kdaj bomo spet potrebovali novih srajč? Do tedaj lahko stokrat stremo novo platno. Zato predlagam, da ga razpukamo na drobne kosme in te kosme stresemo na mater Zemljo...«

»Ali pa smemo to?« je podvomil angelček.

Maks Robič, učenec I. razr. mešč. šole v Mariboru, Trubarjeva ul. 5:

Gospod Kos iz avta skoči,
a šibo jih po glavi poči;
ko pa drugi je zamahnil,
sebe je tja v jarek pahnil.
Mrtev v jarku zdaj leži,
dečke pa je — en, dva, tri! —
zgrabil vrli gospod stražnik.
V ječi zdaj slavi praznik...

Hermína Krenčnik, učenka I. razr. na Vodah pri Trbovljah:

V avtu se tedaj zgodila
je prav čudna, čudna reč:
kepa Kosa v nos zadela,
da ko rak mu zdaj je rdeč.
Dečke pa še kazni čakaj:
očka šibo že vihti...
Gospod Kos pa v avtu svojem
bridko se za nos drži...

Majda Škrinjar, učenka ? razr. v Kranju, Klanc 35:

Gospod Kos se ven pritrese,
šiba se mu v roki trese.
Bratci se spustijo v tek,
ni jim ne pomaga beg:
joj, učitelj se jim bliža.
Zdaj bo pela druga sviča!
Vse tri je k očetu vlekel,
tam jim »švrk, švrk« ni utekel...

Metka Habjan, učenka III. razr. v Podbrezjah na Gorenjskem:

Kepe pa so se odbile,
jam natek v obraz skočile:
zdaj z ožeklimi nosovi
vračajo se ko tatovi...

Anica Jeglič, učenka III. razr. v Podbrezjah na Gorenjskem:

Mimo je tedaj prihitel
strogi naš gospod učitelj.
Kaj je storil modri mož?
Ih pocukal je za nos.
Mama pa jih za kosilo
je našeškala nemilo...

Radovan Dolenc, učenec IV. razr. v Železnikih:

Prav tedaj naš vrli Kos
na nesrečo vitki nos
skozi okno pomoli —
kepe tri v pozdrav dobi!
Ves prestrašen avto ustavi:
»Kaj se tukaj onegavi?«
Streli so se brž poskrili
in od smeha se lomili.
Av tem hipu s strehe zdrknil
plaz snega je, jih ošvrknil...

Razen teh so poslali bolj ali manj posrečene rešitve še drugi ugankarji, katerih rešitve pa zaradi pomanjkanja prostora ne moremo objaviti. Naj se za danes zadovoljijo s tem, da jih navedemo z imeni:

Ciril Gabrenja, uč. V. r. na Rakeku; Gusti Seliger, dijak III. r. gimn., Vrhnika; Jožica Kožuh, uč. IV. r. v Vojniku; Rudolf Krhlikar, uč. II. razr. v Hotiču p. Litiji; Drago Nahtigal, uč. IV. r. v Zg. Šiški, Dravljice; Pavelček Sirmšek, uč. II. r. v Murski Soboti; Bogomir Božič, uč. IV. r. v Zg. Šiški; Ivanka Grdane, uč. III. r. v Mariboru.

Upoštevali smo samo rešitve, ki smo jih prejeli do četrta, 15. t. m.

Za nagrado so bili izzrebani:

1. Joško Vidmajer, učenec I. razr. mešč. šole na Prulah v Ljubljani.
2. Hermína Krenčnik, učenka I. razr. na Vodah, Trbovlje I.
3. Majda Škrinjar, učenka ? razr. v Kranju, Klanc 35.

STRICKOV KOTICEK

661. Dragi Kotičkov striček! — Danes prvič se oglašam in Te prav prisrčno vprašam: Ali sprameš me v kotiček? Potlej Te še vprašam, striček: Kaj Požgančev oča dela? Bosta kmalu skupaj pela? Mar po luni še potuje in na njej kaj raziskuje?

Pikico in Tončka sem prebral in na koncu to dejal: »Ravnatelj Slana je lepo ravnal!«

Kotičkar vsak ima navado, da vpraša Te: Kako je s Tvojo brado? Veš, kaj pa jaz sem sklenil? To: Naj striček sam skrbi za njo! Nalasti o njej ne bom ga vprašal, da z njo se mi ne bo ponašal.

Kaj bi še dalje besedil. Povem le to, da bom uničil Tvoj grdi in požrešni koš, da vanj nikoli več ne boš pometal pisemca nedolžnih, kotičkarjev Ti vseh podložnih. Ti še ne veš, kaj v meni se zdaj kuha. Naj se kotičkarji kar veselijo, ker bom poklical policijo, da prime tega požeruha.

Pozdravlja Te Levin Krže, učenec I. razreda mešč. šole na Prulah.

Dragi Levin! — Tako strašno sem se zavzel, da s stola v koš sem zagrnel, ko Tvoje pismo sem prebral in videl, kaj si načelal. Potem sem solze z lic si brisal. Se nihče ni tako mi pisal! Ubrano piše Tvoj peresnik, primojkokoš, ko da je pesnik... Se moja pleša je jokala od ginenja in vzdihovala: »Oh, tale vrli, mladi dečko, zasluži, da zadene s srečko državno milijon! Beseda poje mu ko zvon...«

Le to v bridkost mi je veliko, da koš si v pismu vzel na piko. Oznanim svetu na vsa usta: Brez koša meni ni živeti, nikarte smrti mu žetiti! Kdo potlej naj mi pisma hrusta? Le košu moram hvala peti, da v velikanskem kupu pisem do danes še utonil nisem.

Takole, vidiš, je dokazal tudi moj peresnik, da rad postal bi velik pesnik — za zdaj je tole skupaj zmazal...

Se kaj okroglega mi piši, lepo se bere to in sliši! Pozdravlja prav lepo, fantiček, Te stari Tvoj — Kotičkov striček.

662. Ljubi Kotičkov striček! — Najprej Te lepo pozdravim in Te vprašam, če imate v Ljubljani kaj snega? V Putehofu ga imamo do kolen. Lepo Te prosim, pridi se k nam sankat. Če nimaš sank, se pa pridi smučat. Oh, saj že vnaprej vam, kaj boš naredil. Začel boš spet šteti gumbe na suknji in brundati: »Da, ne, da, ne...« In zadnji gumb bo prav gotovo rekel »ne« in Tebe ne bo k nam. Te lepo pozdravlja Jelka Meglič, učenka ? razr. v Putehofu.

Draga Jelka! — Uganila si. Res sem se zatekel k preljubim svojim gumbom in jih pobaral, kaj naj storim: ali naj jo mahnem v Putehof, ali naj doma pri peči dremlejem. »Da, ne, da, ne...« sem jih začel svečano otipavati in šteti. In je zadnji gumb, ki se je držal samo še na eni nitki, odločno dejal »ne« in se je v tem svečanem hipu zakotalil na tla. In si zdaj nikakor nisem na jasnem, ali je njegov odločilni »ne« veljaven ali ne. Moje skromno mnenje je bilo mnenja, da je z odtrganim gumbom prav tako kakor z odžagano vejo ali odžaganim ministrom: če je odžagan, je pač odžagan in nima nobene pravice več odločevati, kaj se na svetu godi. Minister namreč. Odžagana veja ali odtrgan gumb pa prav tako. Moram to reč z odtrganim gumbom torej dobro pretehtati in preudariti, potlej bom pa že videl, kako in kaj. Tja do poletja bom to reč, če Bog da in sreča junaka, že do kraja pretuhtal in preudaril — in če bo zaključek tega preudarjanja takšen, da gumbovega »ne-ja« ne bom priznal, bom kar ročno pridrel k vam v Putehof, in potlej se bova lahko vse poletje veselo smučala in sankala. Še lepše bo takrat, ko ne bo tega grdega mraza in snega in ledenih sveč, ampak naju bo to ljubo božje solnce prijetno gredo v hrbet in v nos. Lepšega, kot je smučanje poleti, si sploh ne morem misliti na tem svetu in Ti zategadelj navdušeno vzklidem iz globin svojega grla: Živijo poletni smuki! — Kotičkov striček.

Gospod Preklja na lovu

(Šaljivka.)

Hrabro šel v planine solnčne
kratkovidni gospod Preklja
je na lov.

S sabo vzel je kajpak tudi
psa, ki zajce vkup je vabil.
»Hov, hov hov!«

In nazadnje res izvohal
zajca je nekje v goščavi,
jo ucvrl za njim.

Prav do lovca je pritekel
zajček plahi in zajavkal.
»Kam naj, joj bežim?«

Lovca pa ni uporabil
te priložnosti — pozabil
je nabočnike doma...

Zajček je pete odnesel,
zdaj se iz goščave smeje
lovcu od srca.

Lovec ustrelil zajca, zajec pa lovca

Otroci, ne smejte se, kajti ta zgodba je od prve do zadnje črke resnična in vse pravi kot smešna. Kvečjemu bi lahko rekli, da je čudna.

Neki lovec na Madjarskem je šel zajca loviti. Posrečilo se mu je, da je ustrelil zajca. Vse vesel ga je pobral in s puško vred obesil čez ramo. Potem pa se je napotil proti domu.

A komaj je napravil nekaj korakov, ga je že zadela nesreča. Zajec namreč še ni bil čisto mrtev. Še nekajkrat je v smrti krčun pomignil z nogami. Pri tem je zadela ob petelina na puški, ki se je sprožila. Svinčena krogla je zadela nesrečnega lovca naravnost v glavo. Kmalu potem je umrl.

Riba s štirimi nogami

Znameniti danski raziskovalec dr. Lange-Koch je nedavno odkril na ozemlju severnega tečaja veliko število okamenelih rib. Kopal je in izkopal nad 3000 okamenelih rib. Pri tem je odkril ribo, ki je stala na štirih nogah in se je lahko plazila po suhem. Že prej nekoč pa je našel na Bavarskem okamenino, ki kaže ptičji kljun z zobmi. Tako danes odkrivajo živalska čudesa, ki so živila na naši zemlji pred davnimi tisočletji.

ŽENA IN DOM DELAVSKI VESTNIK

Materina vzgoja

Kdo še ni imel prilike, da se prepriča, kako ogromnega, odločilnega pomena je materin zglede za slehernega otroka, pa naj se prinese s seboj na svet take ali drugače darove in pomanjkljivosti. Otroci pobožnih mater so globoko vkoreninjeni v veri in božji ljubezni, njihovo vero more kdaj življenje zasuti, a oživila bo vselej iznova. Mirnost in krotkost matere preide tudi na otroke; prevladni in razboriti bodo. Pridna in neumorno delavna mati ne bo nikoli imela lenih in zanihlih otrok, materina redoljubnost in skrbnost se vedno zrcali tudi v otrocih.

Kajpada — žal! — pa spoznamo na otrocih tudi materine slabe lastnosti. Da, reči moramo celo: dober zglede včasih ne učinkuje, slab pa vselej. Ničurne matere, ničurni otroci; mati klepetulja, hči jo še prekaša; ujedljiva, prepirljiva mati — neprijazni, čemurni otroci.

Zato pomeni mati toliko ko zglede. Mati, ki daje svojim otrokom dober zglede, jim daje s tem s seboj v življenje neizbraten in neizguben zaklad. Dober zglede pa more dati vsaka mati vsakemu otroku. Samo stanovitna mora biti v dobrem. Zglede se ne da učiti, treba ga je živeti. In živi ga mati, ki se ne brani žrtve in je pripravljen, da postane svojem otroku na ljubo svetnica.

Mati biti se pravi biti ljubezen, ki sama sebe premaga. Ta ljubezen pa vodi vedno do sreče, vodi vselej do svetlosti. Svete matere, pa naj so še tako preproste, so vedno najboljše vzgojiteljice.

Materina ljubezen veruje vse najboljše o svo-

jem otroku in prav s tem obuja v njegovem srcu vse dobro. Misel na mater je najboljša bran proti navalom hudega. Dober otrok za nobeno ceno ne bo hotel razočarati svoje matere.

Materina ljubezen vse pretrpi za svojega otroka, do skrajnosti se žrtvuje in izgoreva zanj — kako je ne bi ljubil s sveto ljubeznijo?

Materina ljubezen je iznajdljiva; še najpreprostejša mati postaja ob zibelki, ob bolniški postelji svojega otroka, ob tihih večerih pesnica in pevka obenem, pri delu in na sprehodu učiteljica, v urah molitve angel varuh.

Materina ljubezen nikdar ne ugasne: naj odide otrok čez gore in doline, naj plove prek svetovnih morij, naj leta po zraku od enega dela sveta do drugega: materina ljubezen ga povsodi spremlja, blagoslovlja, varuje.

Ce torej kdo vpraša, kaj je bistvo materine vzgoje, mu odgovorimo: ljubezen. Ljubezen, ki zna biti v samopremagovanju stroga in mila, resnoba in vedra, močna in mehka, v nebo kipeča in na zemljo navezana, sonce in nevihta, tako, da dobi otrok o pravem času plačilo in kazen in raste ko skrbno negovano drevesce, ki mu vrtnar rahlo zemljo in daje oporo v kolu, zraven pa ne štedi noža in mu obrezuje vse vihrave poganjke.

Naj bo mati revna ali bogata, učena ali neuka — da je le dobra in ima pravo ljubezen: njeni otroci bodo močni, ravni in strogi, kakor cvetoča jablana polna čebel in ptičjega petja, kakor blagoslovljen poletni večer.

Par praktičnih migljajev za zgradbo lastnega doma

Lasten dom za vsako družino je socialni ideal prve vrste, ki kljub premaganim stanovanjski krizi ni izgubil svoje upravičenosti in še manj svoje privlačnosti. Z novo pomladjo se obeta poživljena gradbena delavnost; morebiti ustrežne kateri naših gospodinj, ki ima v načrtu lasten dom, s par praktičnimi migljaji o ureditvi kuhinje in nekaterih drugih prostorov.

Kjer gospodinja sama opravlja vse kuhinjsko delo — brez služkinje — in je vrhu tega sprito majhne zazidane ploskve stiska s prostorom, zadoštuje za kuhinjo 8 kvadratnih metrov. Tako ima gospodinja potem vse pri roki in si prihrani mnogo stopinj. To pa tembolj, če združimo jedilno shrambo in hladilno omaro v en prostor, in to tik štedilnika. Ali je to mogoče? Je, in sicer brez ledu in brez električnih hladilnih naprav.

V zidu ob štedilniku napravimo vdolbino (včasih je dana taka vdolbina po zgradbi sami), ki sega od tal do stropa. Vanjo vdelamo poljubno veliko polic za goste mreže (mušne žice), napete na lesene raznje ali okvirje. Tal vdolbina sploh nima, marveč jo loči od kleti zopet le enaka žična polic. V stropu vdolbine ali v steni tik pod njim napravimo približno šest za palec debelih žrnatih luknj, ki so s zvezi s prostim zrakom in ki jih prav tako zavarujemo z gosto mrežo proti mršesu in nesnagi. Zdar imamo naravno hladilno omaro, v kateri je neprestan prepih. Omara se mora seve tesno zapirati. Če ji napravimo dvoje vrat — zgornja in spodnja — nam more služiti v poletni vročini tudi kot ventilator: odpremo vrata pri tleh in takoj nam pihlja hladni zrak iz kleti. (Da mora biti klet suha in vedno skrajno suha, se razume ob sebi.)

Zdravilstvo

— pradauni ženski poklic

V davni stari sta si mož in žena delila delo tako, da je bil mož lovec, žena pa poljedelka. Izprva je žena v prehrano družine nabirala le divje rastoče sadeže in zelišča, pozneje pa jih je začela na stalnem mestu, okrog doma sama pridelovati. Bavec se tako z rastlinjem, je spoznala ne samo hranilnost zelišč in sadežev, marveč tudi njihove zdravilne moči. To je bilo zanj tembolj potrebno in koristno, ker je bila v boleznih naravna negovalka otrok, moža in drugih članov družine. A ne samo, da je bila vsaka posamezna družinska mati zdravnica in streljanka za svojo družino, marveč so si nekatere žene v teku let pridobile toliko znanja in spretnosti v zdravilstvu, da so veljale za prave čudotvorke in so se zatekale k njim ljudje od blizu in daleč. Tako je bilo prav do krščanske dobe in celo v srednjem veku. Nekatere panoge zdravilstva so bile naravnost pridržane žensstvu.

Srednjeveške babice so se pečale tudi z negovanjem lepote in zdravja. Med ženskami, ki so se bavile z zdravilstvom, je bilo kajpada veliko navadnih mazač; a kulturna zgodovina pozna tudi celo vrsto izučenihi zdravnic, ki so obiskovale slovito visoko šolo v Salerno. Samo v Frankfurtu je delovalo v 14. stoletju petnajst izučenihi zdravnic.

Kljub temu, da je bil srednjeveškemu žensstvu omogočen obstanek v rokodelstvih, trgovini, zdravilstvu itd., je vendarle še vedno preostajalo precejšnje število žensk, ki bi bile brez tuje pomoči prepuščene bedi in cesti. Za te je iznajdljivost krščanske ljubezni do bližnjega ustanovila »beginske dvorce«. (Nekateri izvajajo besedo po sv. Begu, ki je ustanovil red menihov prosjakov, drugi po rombaga = bisagi.) Prvo tako zavetišče za osamljene revne ženske je bilo ustanovljeno v 13. stoletju na Flamskem. Od tod se je ta prva ženska pobožna dobrodelna organizacija hitro razširila po sosednjih deželah, tako da je bilo na Francoskem v 14. stoletju 6 odstotkov vsega žensstva v beginskih dvorcih. Beginske domove so ustanovljali po večjih kmetijah s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem. Begine so imele tu brezplačno stanovanje, luč in kurjavo, včasih tudi del ostale oskrbe. Drugo so si morale begine same zaslužiti s šivanjem, prejo, pletenjem, strežbo bolnikov in podobnim delom. Begine so živele sicer po pobožnih pravilih, a niso polagale nobenih obljub in so mogle vsak čas zapustiti zavetišče.

Mestne oblasti so šle tej ustanovi zelo na roko. Tako so dobile begine razne olajšave glede izdaje lase in vnovčenja raznih predmetov, imele so ponekod monopol na strežbo bolnikov in oskrbo pogrebcev. Včasih so jim poverjali tudi oskrbovanje na pouk najdenčkov. Tako je srednji vek zelo uspešno rešil vprašanje ženskega pridobitnega dela v obrti, zdravilstvu, dobrodelnosti in vzgoji.

Nevarnost živega srebra. Zivo srebro je hud strup in če se nam v sobi ponesreči razbije toplomer in razsuje živo srebro, ostane v zraku še dolgo strupen plin. Paziti je torej treba, da otroci ne dobe v roke toplomera.

Ovenel krompir osvetožimo, ako dodenemo mrzli vodi, v kateri ga pristavimo, kavno žlico kisa.

Pozimi se da odvišna toplota v majhni kuhinji uporabiti za ogrevanje kopalnice, ako napravimo le-to nad kuhinjo in naredimo v stropu nad štedilnikom zaklopnico ali loputo, ki jo moremo poljubno odprati in zapirati. Seve pa se da kuhinjska toplota, oziroma kurjava tudi se na druge načine uporabiti za ogrevanje kopalnice ali drugih prostorov.

Za tlakanje odprtih balkonov, loggij, ploskih streh, teras itd. je beton zelo nezadovoljiva snov, ker skoraj vselej razpoka in s popraviljem ni trajnega uspeha. Iz lastne izkušnje priporočam neka gospodinja naslednji tlak: najprej napravimo tla iz cenenege peplnatga betona; nanj položimo plast ruberoidne lepenke (ne zamenjati s posmlojeno strešno lepenko!) in čeznjo tako goste lesene raznje, da varno stoji na njih stoli in mize in se ne nabira v njih listje in podobno. Na ta način dobimo vedno suh, zanesljiv in čeden tlak, ki mu ne škodujeta ne mraz ne vročina in ne potrebuje nobene nege. Površina naj bo toliko nagnjena, da se deževnica, ki pronicia skozi lesene raznje, sproti odtoka. Da nas ta nagnjenost tal pri hoji in seji ne ovira, jo izravnamo na ta način, da pod lesene raznje na spodnji strani položimo zagrade. Raznji naj ne bodo preveliki, da jih moremo ob pometanju brez težave odstraniti in zopet namestiti. Tak tlak je z raznji vred za polovico cenejši kakor beton.

Ponavljamo pa, da so vse to samo migljaji in ne splošno veljavna pravila, ki bi bila v vseh okoliščinah izvršljiva in uporabna. Kdor namerava zidati, se mora o vsem temeljito posvetovati z izkušnim stavbenikom, oziroma arhitektom.

MODNE NOVOSTI

Gospodarske razmere so prisilile pretežni del žensstva, da se je v izdatkih za obleko kolikor moglo omejilo. Po sili razmer je obveljalo geslo: skromno in enostavno! Se tista, ki »more«, se mora ravnati po tem pravilu, ker velja vsaka paradna nakičnost za neokusno. Pri vsem tem pa se žensstvo nikakor ni odreklo svojemu nagnjenju, da se oblači kar moč okusno in »učinkovito« in zato individualno — po lastnem čutu za lepo in mikavno. Ker je gospodarska stiska pri obleki — kakor že rečeno — postavila zelo ozke meje, si je ženska iznajdljivost odprla skoraj neomejene možnosti pri izbiri pokrivala: klobuka ali slamnika. Ne da bi bilo tu dovoljeno razkošje — bodisi resnično ali navidezno; nasprotno so tudi klobučki kar se da enostavni. Toda v oblikah je toliko obilje, raznovrstnost, prilagodljivost vsakemu okusu in potrebi, da more res vsaka ženska nositi klobuk, ki je zanj

najbolj primeren, ki njeno osebnost, njene lastne predstave o sebi, njene težnje za uveljavljanjem najbolj izrazito podpira.

Med pomladnimi modeli najdemo toques iz živobarvnega, gladkega ali prizastega talta, h katerim spadajo za vratom močnejše pentlje iz enake svile. Potem klobučke iz bangkoka, pomaknjene na tilnik, tako da ostane čelo popolnoma prosto. Slamnike iz lakirane slame, ki imajo zadaj zavahane in spredaj razširjene krajevce, zasenčujoče čelo in ves zgornji del obraza. Itd. itd.

Na sliki vidimo pomladno čepico z brhkimi peresom in velom iz tla.

Kapitalizem in delavstvo

Početki kapitalizma segajo že v 15. stoletje, a prava doba kapitalizma je doba od konca 18. stol., ko je bolj in bolj zavladal gospodarski liberalizem. Ni pa zavladal povsod istočasno. Najprej je zavladal na Angleškem, potem na Francoskem, odtod se je širil dalje. Lahko rečemo, da je bil kriv tudi svetovne vojne (gospodarski boj med Anglijo in Nemčijo).

Po svetovni vojni je bil kapitalizem nekaj časa brez prave moči, a se je potem nanovo razmahnil in dosegel strašno moč. Pij XI. je označil to dobo z besedami: V naši dobi se v rokah nekaterih ne kopiči samo bogastvo, temveč tudi strašna moč, gospodarsko samosile in samodržstvo. To samodržstvo je najhujše pri tistih, ki imajo v rokah denar. To kopičenje sile in moči je rodila razbrzdana konkurenca. V tej svobodni tekmi ostanje živi le tisti, ki so najmočnejši, to se pa največkrat pravi: tisti, ki se najbolj nasilno bore, ki se najmanj menijo za vest. Pohlepu po dobičku je sledil pa tako razbrzdani pohlep po moči; vse gospodarstvo je strašno trdo, kruto, brezsrčno.

Najbolj pa je kapitalizem zadel delavstvo. Izprva jih je še primerno plačeval, da jih je privabil zlasti z dežele (»mik svobodnega življenja«). Ko se jih je dosti nabralo in se je začela med njimi konkurenca, je začel kapitalizem zniževati plače, kakor se znižujejo na trgu cene blaga, ki ga je preveč.

Naravnost strašno so bile razmere na Angleškem v prvi polovici 19. stol., ko se je angleški kapitalizem najbolj razbrzdal. Podjetniki so pritegnili v tovarne tudi ženske in otroke in uredili nočno delo. Delovni čas je znašal do 15, ponekod celo do 20 ur. Celotni otroci od 6. do 12. leta so delali tuintam do polnoči in zjutraj od treh naprej. Najhujše za delavce in njih družine pod go-

spodarstvom kapitalizma je to, da nikdar ne vedo, ali ne bo oče kmalu brez dela, in pa kaj bo, če onemore ali če umrje; za otroke še posebej, da so brez doma.

Kapitalizem ustvarja brezposebnost in brezdomovinstvo. Kapitalizem sili ljudi v obup in jim jemlje vero, ljubezen do ljudi in do domovine.

Kapitalizmu je delavec stroj, ki ga je treba izrabiti; le da je položaj delavcev slabši. Zakaj stroj je lastnina podjetja in se ga podjetniku škoda zdi, delavca pa ne, ker je dosti drugih, ki čakajo na delo in je za podjetje celo dobiček, če za izčrpanega dobi zdravega in krepkega. V tem oziru je položaj delavstva tudi slabši, kakor je bil položaj sužnjev. Ker je bil suženj lastnina gospodarja, je le-ta navadno skrbel, da mu ni prežgodaj onemogel; kapitalista, ki ni lastnik delavca, to nič ne skrbi.

Zaradi majhnih plač imajo delavci navadno tudi slaba, nezdrava stanovanja. Dostikrat je en sam prostor za vso družino in včasih še za tuje ljudi. Take stanovanja so kotišča bolezni in nemorale.

Otroci nimajo doma, silijo na ulico in ceste, kjer se izgube v nemoralni mlakuži.

Tudi drugi stanovi so bili udarjeni po kapitalizmu, posebno mali obrtniki in kmeti. A od vseh najbolj prizadet je delavec.

Z raznimi socialno-zavarovalnimi in socialno-zaščitnimi določili je delavcu sicer precej pomagano, ali vir vsega zla — razbrzdani kapitalizem — je še vedno tu. In vedeti moramo, da ne bo preje boljše, dokler ne preuredimo družbe in gospodarstva tako, da ne bomo mogli več govoriti o kapitalizmu in proletarstvu.

(Po Ušeničniku — Socialno vprašanje).

Potreben bi bil tudi zakon o maksimalnih plačah

Največje zlo današnjega časa je, da na eni strani ogromna množica delavnega ljudstva trpi pomanjkanje in lakoto, na drugi strani pa se pešiča bogatinov valja v raznih dobrotah in razkošju.

Različni so recepti, kako odpraviti to zlo, kako izravnati to razliko. Prav posebno se podurja potreba po ureditvi meznega razmerja, po določitvi nekaj minimalnih plač, ki bi zadostovale vsaj za skromno, človeka primerno življenje. V tem boju za minimalne plače pa pozabljamo, da so istočasno tudi nujno potrebna zakonit določila o maksimalnih plačah.

Naše časopisje prinaša najrazličnejše statistike, kar je dobro in prav. Pogrešamo pa statistiko resničnih, dejanskih (in ne samo zavarovanih) zaslužkov. Sele tak pregled bi nam povedal, koliko ljudi se ubija noč in dan za par borih dinarjev in koliko ljudi skoraj brez dela zasluži na deset-tisoče dinarjev.

Prvo je zvišati plače, toda takoj za tem bi morali znižati plače, znižati dohodek in dobičke onih, ki zaslužijo preko mere in na račun one revne in lačne množice.

Zdi se, da so nekateri »delavski in nameštenski voditelji« zavestno zamolčali vprašanje ureditve maksimalnih plač in to pač zato, ker bi bili pri tem sami občutno prizadeti. Toda prav bi bilo, da bi vse slovensko delavno ljudstvo krepko in enotno zahtevalo, da se vendar enkrat uredi vprašanje plač s primerno spodnjo in gornjo mejo, med katerima pa ne sme biti vnebovpijoče razlike.

Japonski socialni dumping

Splošno se je razširilo mnenje, da Japonski omogoča samo strašno in nesocialno izrabljanje njenega delavstva izvajati gospodarski dumping na svetovnih tržiščih. Pri izvažanju in razširjanju tega mnenja (ki ga prvi niso javno povedali niti japonski delavci, niti njihovi tovariši v drugih deželah), pa nihče od onih, ki ga javno zastopajo, res skuša podrobneje se poučiti o tem. Taka »javna« mnenja so večkrat dovolj močan povod, da jih zainteresirani krogi v imenu ljudske in državne blaginje uporabijo v svojo lastno korist.

Japonska je še mlada industrijska veleila. Zato je njena industrija zelo moderno opremljena, ima zelo veliko kapaciteto in kljub temu zaposluje v primeru z drugimi industrijskimi državami le manjši del narodovih delovnih sil. Po podatkih l. 1931 je industrija direktno preživljala 23% celokupnega prebivalstva. Japonsko industrijsko delavstvo je v glavnem prišlo iz prejšnje visoko razvite obrti in poljedelstva. Navajeno je na primerom skromne življenjske pogoje, posebno v pogledu stanovanja, obleke in prehrane. Socialna zaščita je na Japonskem drugačena kot v Evropi, ker se je deloma naslonila na prejšnje patriarhalne običaje, deloma so jo pa po evropskem vzoru prikrili tisti, ki so uveljavili v glavnih industrijskih panogah. Delovni čas je v splošnem 10—11 ur dnevno. Mezda je seveda precej nižja kot v Angliji in Ameriki. Vsi ti podatki pa nas nikakor ne smejo zavesti še do trditve, da japonska industrija bolj izrablja svoje delavstvo kot katere druga na svetu. Japonski delavec se nima za seboj one tradicije kot zapadnoevropski in je navajen še na one življenjske pogoje, kakršni so v poljedelstvu in obrti. Ti pa so bili taki, da so od vsakega zahtevali veliko skromnost na eni in veliko delavnost, zvezano s posebno spretnostjo pa na drugi strani. Zato so na Japonskem socialni pokreti širšega obsega še bolj redki.

Japonska je kljub industrializaciji in povečanemu izvozu še vedno v trgovini pasivna. Ona še vedno več uvaža, kot pa izvaža. Radi tega je povsem naravno, da skuša svoje produkcijske stroške čim bolj zniževati in tako omogočiti izvoz. Stori la je to predvsem z modernizacijo in racionalizacijo svoje industrije, kar ji je omogočilo, da je pri skoro istih mezdah in pri istem številu delavstva podvojila in tudi potrojila svojo produkcijo. Njena mlada industrija tudi ni obtežena z amortizacijami iz prejšnjih dob. Ta pojav pa opazamo tudi v drugih državah, posebno vzhodne Evrope, kjer je življenjski standard tudi nizek in kjer meze prav malo ali nič ne presegajo med japonskih delavcev. Razlika je le v tem, da se je Japonska pojavila na tržiščih, ki so bili dosežaj domena starih evropskih industrij in je s tem porušila dosedanje gospodarsko ravnost.

Vse to nas pa uči, da moremo o socialnem dumpingu Japonske govoriti le v toliko, kolikor smo pri tem upoštevali gospodarsko, socialno in druge prilike japonskega naroda.

Resolucije...

Nekatere organizacije in institucije mislijo, da v polni meri izvršujejo svojo dolžnost, ako ob vsaki priliki in nepriliki napišejo kako resolucijo in jo pošljejo na vse strani sveta. Kakšna je usoda takih resolucij, vemo itak vsi.

Ni težko uganiti, zakaj se tako dela. To je namreč pesek v oči članstvu, to so Potemkinove vasi — z eno besedo: to je varanje človeštva. Včasih je krepak protest potreben. Jasno pa je, da nimajo protesti, ki kar dežujejo vsak dan na razna oblastva, prav nobenega učinka, ker jih nihče ne vzame resno.

Resolucije, s katerimi so napolnjeni predali glasil nekaterih »strokovnih« organizacij, dokazujejo veliko duševno revščino teh organizacij in pojasnjujejo, zakaj je pri nas število organiziranega delavstva in nameštstva še vedno premajhno in zakaj so uspehi delavskih in nameštenskih borb tako redki in malenkostni.

Ne besede, temveč dejanja nas bodo rešila. Manj resolucij, pa več resnično strokovnega dela, pa bo kmalu boljše!

Tako delajo

Naši podjetniki so radi ponosni na svoje postopanje z delavci. Na drugi strani se naglašja, da je tudi pri nas v veljavni 8-urni delavnik, da imamo dobro zakonodajo v socialno-političnem oziru in da so delavske plače še precej visoke. Pa si oglejmo en kriček primer:

Delavec neke kranjske tekstilne tovarne je zaslužil na teden za 48 ur 153 Din. Z nadurami je znašal njegov zaslužek na teden okrog 300 Din. Iz tega je razvidno, da je moral delati delavec na dan po 12 ur, da je zaslužil na teden okrog 300 Din. In zaslužiti ter delati čez 8 ur je moral, da je preživel svojo družino. Tovarna je odtegovala delavcu bolniške prispevke po 12. mezdni razredu. Ko je delavec obolel, je pa dobil hranarino po 10. mezdni razredu. Ob boleznih je ugotovil pri OUZD, da je bil preizkušni zavarovan. Tako torej: Za vsak slučaj je delodajalec odtegoval prispevke, ki bi jih utajil in spravil v svoj žep, delavec bi pa trpel škodo, če se ne bi pri OUZD informiral glede svojega zavarovanja. In takih primerov je nešteto.

Knjige in revije

Knjiga načel, napisal dr. Aleš Ušeničnik. Prvi zvezek: Načelo o načelih. — Knjiga je namenjena dijaštvu, bo pa ogromno koristila tudi našemu delavstvu, zlasti delavskim voditeljem in voditeljem delavske mladine. Knjiga govori o načelih, njihovem pomenu in njihovi moči. Prišla je ob pravem času. Kajti danes povsod opazujemo pomanjkanje načelnosti. Svoje prepričanje menjati že ni nekaj povsem redkega in posebnega. Često že sama materijalna korist zadostuje za to, da človek svoja načela zapusti in jih zamenja z drugimi, nasprotnimi. To moramo ozdraviti, če hočemo dvigniti slovenski narod. — Knjiga je vredna vsega priporočila.

Kres, glasilo slovenskih fantov, št. 1. in 2. prinaša: Program prireditve Evharističnega kongresa. Križ nad vasjo, Mislim nazaj, Ali razbiti — ali graditi, Sveti Paskal Bajlonski, Za katoliško skupnost, Naša velika naloga. V edinstvi je skrivnost uspeha. Kako smo fantje do Evharistije? Kdo bo naš vzor, Nekaj o marksizmu, O današnjem filmu, Katoličani po drugih deželah, Po športnem in telovadnem svetu, Med slovenskimi fanti, Knjige in časopisi. — Članki so taki, da jih je vredno čitati dvakrat, trikrat. Slovenski fantje so na pravi poti!

Otroci ljubezniv. Rradni časopis nemškega sodelstva, »Deutsche Justiz«, objavlja izjavo pooblaščenca plemenako-političnega urada za Saško, dr. Vellgutha, proti blanku, ki je izšel v nekem strokovnem listu pod naslovom: »Odkrita beseda za nezakonske matere«. Dr. Vellguth priznava, da nezakonska mati ni brezpogojno vselej pravno manjvreden človek. Vendar je pa dejstvo — pravi dr. Vellguth — da premarskaterska nezakonska mati živi tako, da o kakih resničnih ljubeznih ali materinskem čustvovanju ne more biti nobenega govora. Če pa kdo trdi, da so nezakonski otroci ljubeznive plemenske dosti več vredni kakor otroci, ki prihajajo na svet zaradi »gole navade« itd., potem je ta trditve nezakonski napad na družino in zakon poštenega nemškega državljanca.

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

I. M. - M. Trebušna vodenica je časih samostojna bolezen (vnetje trebušne mrene), večkrat pa je samo znak oz. posledica jetrne, srčne ali ledvične bolezni. Razvidno je, da je zdravljenje v vsakem teh primerov različno, z odločnimi vbodi se dosega trajen uspeh samo v prvem primeru, v vseh drugih je odtakanje tekočine samo začasno lajšanje. V primeru jetrnega otrpa se časih doseže uspeh s posebno operacijo, ki preuredi krvni odtok iz trebuha, če je drugo drobje zdravo. Spominjam se nekkih redkih (3) primerov, kjer je bila s »cem zarasla srčna mrena kriva trebušni vodenici, ker tako stisnjeno srce ni moglo dovoljno delovati; v enem primeru se je posrečilo z izluščenjem srca in takega oklepa, da se je krvni obtok okrepil in trebušna vodenica izginila. Kako je zadeva pri vas, ne morem vedeti; če ne pride z osebnim zdravnikom do jasnosti, poiđite kar v bolnišnico ali na kliniko. (Na zasebne naslove poslana vprašanja romajo po navadi v koš, zasebni odgovori so pa na načeloma izključeni.)

D. S. - R. Čir (ali razjedina) na želodcu je vaša bolezen, ki si jo zdravite doma brezuspešno. Poiđite kmalu v bolnišnico, in sicer takó, ki ima oddelek za notranje bolezni in kjer ni prevelikega navala, da vas ne odslove prežgoda, morda napol ozdravljeno. Na daleč se takšna bolezen ne da zdraviti, tudi domači pripomočki in obče ne zaščajajo. Pripravite se tudi, da bo morda potrebno operativno zdravljenje.

J. M. - T. Žive nitke se dajo spoznati v blatu ali gnovu, nitke so brezbarvne in težko opazne, spoznajo se pa po živahnem gibanju.

Leti. Trdovratna tvoravost vas nadleguje že več let navzlic brezmesni prehrani in mazanju tvorov s karbolno kislino? Ostanite pri brezmesni prehrani, smete pa uživati mlečne jedi. Jemljite šest tednov po vrsti dunajski fiakrski prašek po eno zvrhano žličko na dan s čajem ali slatino, nadaljnjih šest tednov pa pekovsko drožje, po eno za droben oreh debelo kepico, zamešano z mlečnim mlekom. Kopljite se vsak teden v rožnato rdeči kopeli rdečega kalija (kalijevega permanganata) ali pa se umijte s tako raztopino. Tvoje pa mažite z razredčenim salicilovim cvetom. Arzenikove kure spadajo v področje osebnega zdravnika.

J. P. - M. Pege na obrazu si hočete po njihovem desetletnem obstoju odpraviti? Počakajte s preganjanjem nadleže še deset let, medtem si prihranite lep denar, zakaj peg bo čez deset let toliko ali manj, če jih odpravljate ali ne.

A. L. - R. Nočno jokanje zavoljo bolečin v nogah (menda bedrih) ali zobeh je pri mlajših otrocih pogost pojav. Bolečine v udih te vrste so nekdanj spravljali v vročno zvezo z rastjo in jih imenovali »rastne bolezine«, dandane menimo, da dela rast kosti toliko bolečin, kolikor daje glasov od sebe rastoča trava. V takih primerih iščemo vzroke: vnetja, poškodbe, napačno lego ali držo itd.; če se bolezine ponavljajo na istem mestu, kaže otroka spraviti k zdravniku. Glede mlečnih zob velja načelo, da jih čistimo in po potrebi zalivamo in tako skušamo ohraniti uporabne, dokler jih stalni zobje ne izrinejo. Kosmič pavole, namočen s kafirnim cvetom in zalaknjen v votel otrokov zob, odžene vsaj začasne bolezine.

M. M. - P. Nosljivo govorjenje po nahođa? Morda je imel otroček davico v nosu v obliki nahoda, bržkone mu je po nahodu ostala sluznica v nosu zabrekla ali nosna drgalka. Poskusite z izpiranjem noska. Nabavite si gumast balonček, ki drži 50 kub. cm in ima mehke gumaste nastave. Napolnite ga s toplim kamilničnim ali slezovim ali kaduljevim malce osoljenim čajem in brizgajte naprej slonečemu otroku polagoma in oprežno, v vsako nosnico po eno brizgo enkrat ali dvakrat na dan.

Kmetijski nasveti

Začetek nesenja mladih kokoši. — Imam več mladih kokoši, pa ne nesejo še jajc. Koliko morajo biti stare, da začnejo nese? S. B. Č. — Starost sama ni odločilna za začetek nesenja mladih kokoši. So mlade kokoši, ki začnejo prvikrat nese, ko so stare pet ali šest mesecev. So pa tudi takšne mlade kokoši, ki začnejo nese šele, ko so že osem ali več mesecev stare. Na splošno lahko rečemo, da začnejo nese mlade kokoši tedaj, ko so telesno zrele, ko je razvoj njih telesa končan, ker poprej tudi nesni organi niso dovolj razviti. Da pospešimo razvoj in raščo, je treba pokladati mladim kokošim dovolj dobre beljakovinske hrane. Ako so vam mlade kokoši zaostale v rašči in so bile sicer vedno zdrave, je to znamenje, da niso dobivale dovolj beljakovinske hrane. Morda ste nudili vsem kokošim dovolj dobro hrano, toda starejše kokoši so lahko odpravile in zajedale mlade kokoši pri skupnem krmiljenju. Te potem sploh niso dobivale in ne dobivajo dovolj krme, zaradi česar so zaostale v rašči in razvoju. Zato pa ločite mlade kokoši od starih in jih krmite posebej z dovolj beljakovinsko krmno, pri čemur naj ne manjkajo tudi rudninske snovi. Dobro domače beljakovinsko krmilo, ki je tudi poceni, je kisto posneto mleko. Kako se pripravila kisto posneto mleko in koliko ga je treba za posamezno kokošo poleg kuhanega krompirja, otrobov, žitnega zrnja, zelenjave (zeleno krmno) in rudninskih snovi, čitajte v nedeljskem »Slovenču« z dne 10. t. m. na tem mestu pod naslovom »Krmiljenje nesnih kokoši pozimi«. Ako nimate kislega posnetega mleka, potem računajte mesto 10 kg kislega posnetega mleka en kg ribje moke na dan za vsako kokošo.

Kako sem postal trden gospodar. I. G. Lj. — Kmet iz okolice Celja pripoveduje, kako je iz revnega žagarija postal posestnik, trden kmet in umen sadjar. Ker želi, da se njegov spis objavi v »Slovenču«, in je isti dovolj zanimiv in poučen za marsikakega kmeta, ga hočemo tu podati v nekoliko skrajšanem obsegu:

»Pred mnogimi leti sem si zgradil novo žago na vodni pogon in si z njo začel služiti kruh. V začetku mi je šlo trdo. Tedaj, še pred vojno, sem se udeležil tečaja o kmetijskem knjigovodstvu na kmetijski šoli v St. Jurju, ki ga je vodil pokojni ravnatelj Belle. Na njem sem se naučil pravilno voditi kmetijsko knjigovodstvo in to je bila podlaga mojemu poznejšemu uspehu. Z natančnim vpisovanjem vseh dohodkov in izdatkov s pridnostjo in s skrajnim varčevanjem sem se povzpел tako daleč, da mi je začel denar preostati. Prihlika je nanesla, da sem ga mogel posojati manj skrbnim gospodarjem. Kmalu se mi je nudila prilika od njih nakupiti nekaj slabih, zanemarljivih zemljišč, ki mi v začetku niso donasala nikakih

M. C. - M. Mehurčast izpuščaj med prsti na nogah, je, kakor pravilno domnevate, v vročni zvezi z oviranim kožnim izhlapevanjem, ni pa, kakor vas plašijo, znak kostne jetlike. Poleg navadne nege (kopeli, menjavanja nogavic, primerne obutve) priporočam, da se dotično mesto časih odrgne s salicilovim cvetom in posiplje s smukcem.

Ista. Predolgo perilo in vmesno krvavenje se ne bo dalo dovolj urediti brez zdravniške pomoči, ki je ne odlagajte! Majhna luknjica se da hitro in trajno in neopazno zakrpati.

K. R. - J. Neredno perilo z velikimi vsakokratnimi neveličnostmi (slabostmi in bruhanjem) je zadeva, zelo podobna oni v prejšnjem odgovoru. Morda je splošno krvno ali živčno stanje vzrok motnji, morda zaprtost, morda radi prehladov nastalo zastajanje v krvnem obtoku? Skrbite za zadostno iztrebljanje, noge in bedra imajte tople; ko se bliža čas, uživajte kamilčen ali metov ali melisov ali špačkov čaj posamič ali v mešanici.

M. A. - S. O živčni razvratnosil inteligenčnega naraščaja je bilo že večkrat pisano na tem mestu v prejšnjih časih. Pripravljanje za izpit gotovo ne popravlja živcev. Včasih kaže popolnoma opustiti učenje za kaj časa (vsaj šest tednov, bolje tri mesece) in nato prav oprežno in polagoma z njim pričeti. Kvarno bi bilo, odmor v duševnem delu izpolniti z lenarjenjem. V tem času treba vaditi in uriti telesne sile s primernim telesnim delom, če se le da, ali katerimkoli sportom, zelo priporočljivo je utrjevanje. Telesno delo vam prinese zdrav tek in zdravo, krepilno spanje. Če vaše živčno stanje ni prebruto, napravite tak-le poskus: Jutranje in dopoldanske ure porabite za učenje brez vsakršnega siljenja, popoldne se giblite vsaj dve uri na prostem, zvečer se ukvarjate s kakšnim vedrilnim opravilom, počitav hodite zgodaj. Če ne morete brž zaspati, si napravite časih, preden ležete, toplo kopel za noge z mrzlim polivom, časih pijte špačkov čaj, druga zdravila rajši opustite v svojih »zornih« letih.

Ista. Živčna razvratnosil in nadarjenost se ne izključujeta, pač pa rada družita. »Živčnik« (živčno izčrpan človek) je manj sposoben za uspešno delo, a zatečajdeli ni manj nadarjen. Sicer mi pa vprašanje ni jasno.

Ista. Navadno ribje olje vsebuje v dovoljni (ali celo obilni) meri dva vitamina, A in D; komur jih treba, naj se jih poslužuje v tej pristni obliki.

L. L. - Lj. Za otroka življenje Iskrnik vzlik nepokvarjene ženske duše, ki ga je človek vesel, ko mora poslušati toliko nasprotnega kričanja in godrnjanja. Vaš primer se mi ne zdi brezupen; tiste motnje, ki jih točno opisujete, se dajo v vaši dobi odpraviti. Kvarna pa se mi zdi vaša neopetkanost; tudi tisto dolgotrajno in dražo zdravljenje je bilo po moji sodbi vsaj odveč. Neredokodaj se pride počasi dalje kakor nagloma, s potrpljenjem se več doseže kakor s silo. Poiščite si preudarnega svetovalca, ki vas brez tveganja poskusov privede na pravo naravno pot.

I. B. - V. Izgovorjava r-a, jezičnega in celo goltniškega, vam je nemogoča? Motite se, da vam operacija pomore preko te ovire, ki je zgolj živčne narave. Ako se ne morete sam toliko osrčiti, da spravite v tresenje ali konec jezika ali vsaj mehko nebo, poiščite si učitelja, ki uči gluho-neme otroke govoriti. Menda bo pouk končan z uspehom prej ko v eni uri. Ko to srečno opravite, skrbite, da si okrepite splošno živčno stanje, ki je skorajda vedno še na kakšnem drugem koncu.

R. A. - R. Z. in drugim brezimnikom in skri-valcem bodi vnovič povedano, da pričakujejo odgovora zamen, saj ne moremo sproti postreči z odgovori odkritim vprašavcem, naročnikom in bravcem našega lista, ki se izkazujejo s svojim naslovom ali listovo glavo.

koristi. Mnogo truda in dela me je stalo, predno sem jih očistil grmovja in kamenja ter jih zasadil z dobrim sadnim drevjem.

V bližini ni bilo nobenega sadjarja, da bi se mogel pri njem učiti, kako se pravilno sadi in goji sadno drevje, zato sem moral hoditi po navsote na kmetijsko šolo in k oddaljenim sadjarjem. Nakupil sem si mnogo potrebnih kmetijskih knjig in se iz njih učil umnega kmetijstva. V začetku sem doživel mnogo neuspehov in sosedje so se iz mene norčevali zaradi mojih novotarij. Toda nisem se dal oplasti. Še bolj pogosto sem obiskoval strokovnjake in se od njih učil umnega gospodarstva, zlasti pravilnega sadjarstva. Končno sem doživel uspeh. Prvemu zemljišču so se pridružila druga, s tem je pa raslo tudi moje delo in skrb. Zgradil sem si hišo, hlev in druga gospodarska poslopja, nabavil si živino in prašiče in si tako utrdil svojo domaćijo. Danes imam na svojem posestvu nad 1000 sadnih dreves posejanih v polni rodovitosti in okrog 300 vinskih ter najbolj prikladnih sort, ki mi dajo prav dobro kapljico. Sveže sadje lahko prodam, ker imam le dobre vrste; slabše posušim ali vkuham; iz odpadlega in manj vrednega si pa napravim izvrsten sadjavec. Tako je moje današnje gospodarstvo, ki sem si ga pripravljal sam z delom svojih rok in z bistroumnostjo.

Toda tudi v moji okolici se pozna uspeh mojega dolgoletnega truda. Sosedje, ki so se nekdanj iz mene norčevali, so me začeli posnemati in se z verno oprijemati gojitve sadnega drevja in umnejšega gospodarstva. Napredovali so toliko, da se mi je lani posrečilo za naš okoliš ustanoviti sadjarsko podružnico, ki me je izvolila za načelnika.

To sem napisal v spodbudo čitateljem nedeljskega »Slovenca«, ki ga sam pridno prebiram in mi ugajajo zlasti njegovi »Kmetijski nasveti«. Čitateljem pa polagajam na srce ta reki:

Priden sadjar je dober gospodar, ne manjka mu dela ne jela.

Naprava tople grede. E. B. P. — Nameravate postaviti si toplo gredo za domačo uporabo in želite toistvarnega navodila. — V toplih gredah vzgojimo mlade rastline, da jih lahko prej posadimo na prosto. Zato je važno, da je prostor za nje izbran v vrtu na najtoplejši, zavetni, solčni točki, ob kaki steni, kjer spomladaj solnce še najprej zasije in jo čim več časa ogreva. Topla greda je prav za prav zaboj iz lesa ali betona, pokrit s steklenimi okni, nagnjen proti solncu, da uživa čim več njegove toplote; istočasno pa v notranjosti umetno segrevan z gnojcem. — Najbolj praktična in najcenejša je topla greda iz lesa. Štiri deske tvorijo okvir ali obod, na katerem ležijo okna. Obseg take grede za domačo porabo ni velik; tri okna zadostujejo. Običajne mere okna so: 156 cm dolga in 95 cm široka. Greda

s tremi okni je torej 285 cm dolga in 156 cm široka, navadno okrog 50 cm globoka. Okvir naj bo tako napravljen, da leži severna stena kakih 7 cm višje nego južna, da se spomladansko solnce dobro vpre v okna in greje zemljo pod njimi in da deževnica lahko odteka. To so približne mere tople grede, ki se pa lahko spremene krajšnjim zahtevam primer-no. — Greda ne sme biti postavljena tik stene, ampak tako daleč od nje, da se lahko gre okrog nje. Čim bolj priprosta je, tem bolje; glavno, da je trpežna in poceni. Sicer si pa lahko postavite tudi betonsko, ki je še najbolj trpežna, četudi nekoliko dražja. — Okna morajo biti na okvir tako položena, da ne nastane nikjer nobena špranja, skozi katero bi uhajal topli zrak iz grede; pa tudi tako, da se deževnica lahko z njih odteka, toda ne v gredo. — Za segrevanje je najboljši konjski gnoj, ki da največ toplote. Gnoj mora biti vlažen in dobro steptan. Za gredico s tremi okni zadostuje dober voz gnoja; sicer pa je množina odvisna od globine jame. Priporočljivo je na dno jame položiti nekaj stelje: slame, praproti ali slamo, da ne pride gnoj na mrzlo zemljo. Zlaganje gnoja naj se vrši ob toplem, solčnem vremenu, ker tedaj se prej ogreje. Naložimo ga do spodnjega okvirja, dobro stlačimo in pokrijemo z okni. Po 3-4 dneh se dovolj ogreje in uleže. Po potrebi ga še nekoliko stlačimo in pokrijemo 25 cm na debelo, presečano vrtno zemljo. V tem času se v gnoju razvijajo škodljive pare, zato

Prošnja za znižanje stroškov v umobolnici. — T. O. K. — Na pravilni naslov ste poslali prošnjo za znižanje stroškov, ko ste jo poslali na bansko upravo.

Dvornica ob sosedovi meji. — J. Š. — Ni predpisa, ki bi določal, kako daleč od sosedove meje smete postaviti dvornico, za katero ste že dobili stavbno dovoljenje županstva. Ako sosedu ne kratite nobenih pravic, smete postaviti dvornico tik do meje. Seveda ne smete pri tem stopati na sosedovo zemljišče. Ako ne bo prišlo do sporazuma in vi dvornico zgradite, bo v slučaju sosedove tožbe odločilo sodišče. Če se sosed upira zgraditvi dvornice samo radi tega, ker hoče imeti prostor, da pri kritju svoje strehe lahko lesto postavi na vašo tla, dočim krovce pravi, da dvornica ne bi ovirala prekrivanja sosedove strehe, se vam po našem mnenju eventualne tožbe s strani sosedu ni treba bati. Vprašajte kakšnega izkušenega moza, če je krovčevno mnenje pravilno in če je, kar zgradite dvornico.

Spor radi na sodni dražbi kupljenih stvari. — S. M. Š. — Na sodni dražbi ste kupili hišo z nekaj zemljišča in pritlikinami, navedenih v cenilnem zapisniku. Sedaj pa je nastal spor glede nekaterih stvari, ki niso navedene v cenilnem zapisniku in jih hoče prejšnji lastnik odstraniti. Želite, pojasniti. — Iz vršilnega spisa bo razvidno vse, kaj ste kupili. Če vam ni kaj jasno, obrnite se na dotičnega sodnika, ki vam bo mogoč na podlagi spisa vse povedati. Gotovo sme lastnik vzeti stvari, ki mu niso bile prodane. Če ne pride do sporazuma, bi v pravdi odločilo sodišče.

Rodbinska doklada za sina državnega uslužbenca. — J. K. S. — Niste povedali, koliko je sin star in na kakšnem privatnem zavodu študira. Po 16. letu starosti pripada rodbinska draginska doklada za sina državnega uslužbenca, ki je v šoli, tedaj, če se šola v državi ali v inozemstvu v javnih ali priznanih zasebnih šolah občega ali strokovnega pouka in sicer samo za oni čas, ko ga vodi pristojna šolska uprava kot svojega rednega učenca, najdalj pa do dovršenega 23. leta starosti, razen če se otrok pred tem časom oženi ali če nastopi odslužitev obveznega roka v vojski. Pohajanja večernih in občasnih tečajev ni smatrati za šolanje glede pravice rodbinske draginske doklade za otroka.

Sadno drevje ob meji. K. T. M. — Sosed je tik za žično vrtno ograjo zasadil jabolka in črešnje. Par let se na Vašem vrtu še ni poznal vpliv sence, a vendar se bojite, da bo drevje, čeprav ga sosed obrezuje, da veje ne silijo na Vaš vrt, tekom let Vaš delalo škodo s svojo senco. Vprašate, če lahko sosed prisilita, da presadi drevje par metrov proč od Vaše meje. — Sosedovo drevje, čigar veje sploh ne segajo v Vaš značni prostor, s svojo senco ne krati bistveno navadno rabo Vašega zemljišča. Torej ne morete prisiliti sosedu, da presadi to drevje.

Nezaradljiv prevzitek. R. N. Z. Vaša mati živi kot vžitarica na Vašem posestvu, vendar vsi dohodki tega posestva niso takšni, da bi se od njih mogla živeti, pa zato mater še z denarjem redno podpirate. Mati se je po nesreči še zapletla v tožbo radi žaljenja časti s sosedom, pa je bila obsojena, da plača vse stroške. Vprašate, če se lahko materi zarubi in proda vžitek. — Po izvršilnem redu se lahko zarubi in proda vžitek, ki presega vrednost 600 predvojnih kron. Ta znesek sicer ni bil spremenjen z ozirom na razvrednotenje kronte, pa je praksa večine sodišč taka, da preračunajo vrednost predvojnega vžitka od 600 kron na sedanjo stvarno vrednost. Mnenja smo, da vžitek Vaše matere ne presega stvarno vrednosti po zak. določenega minimalnega vžitka in se ne sme zarubiti.

Bratovi dediči. M. Fr. — Letos je umrl Vaš brat posestnik, samec brez otrok. Po vašem mnenju ste dediči Vi in dve sestri. Pred tremi leti pa vam je umrl drugi brat, ki je zapustil ženo in otroke. Vprašate, če tudi ženi umrlega brata, oz. njenim otrokom pripada dedičina po letos umrlem bratu. — Ker ne živijo več starši, ste zakoniti dediči po bratu samem vsi bratje in sestre po enakih delih. Delež, ki bi pripadel Vašemu pred tremi leti umrlemu bratu, pripade zdaj njegovim otrokom, dočim Vaša svačinja nima v tem slučaju nobene zakonite dedne pravice.

Češnja ob potu. P. I. P. — Kraj pota, ki pelje k vaši hiši, stoji češnja, ki vas ovira pri vožnji. Prosil ste sosedu, da jo odstrani, pa sosed noče o tem nič slišati. Vprašate, če smete drevo sami odstraniti. — Svetujemo vam, da po tem potu vozite na isti način, kot doslej. Če je drevo res napoti, se bo vsled Vaših voženj poškodovalo ter se prej ali slej posušilo. Sami od sebe pa ne smete tujeja drevesa odstraniti.

Dijaške podpore. St. K. N. m. — Vprašate, če imate kot reven gimnazijski abiturient pravico do državne, banovinske ali kake druge podpore za nadaljnje šolanje. — O pravici do podpore je težko kaj reči. V Ljubljani so razna akademska podporna društva in tudi razne ustanove za podpiranje študija akademikov, pa morate pravočasno prositi, a uspeh ni gotov.

ne smemo takoj posejati semena, ampak šele čez nekoliko dni; medtem pa gredico vsak dan prezračimo, da škodljive pare izginijo. Da bo greda bolj topla, obdamo obod tudi od zunaj z gnojem. V posebno mrzlih nočeh pokrijemo okna s primerno slamnato odejo.

Gnoj, pripravljen iz žaganja, ni slab. A. S. R. Slišali ste, da gnoj iz žaganja ni zanič in da povzroča, da se v zemlji zaplode bramorji. — Da bi tak gnoj bil zanič, je neumestna trditev, kajti vsaka strelja le malo gnoji; glavno je živalsko blato in skalnica, ki dasta gnoju njegovo vrednost. Dobra strelja mora biti taka, da vpija mnogo gnojnice in da se hitro razkaja. Teh lastnosti pa ima žaganje le v mali meri, zlasti ono iz smolnatega lesa. V zemlji se žaganje le počasi razkaja, zato pa toliko delj rahlja zemljo in je zaradi tega primerno zlasti za težka ilovnata tla. Iz tega razloga nudi v zemlji udobno in toplo zavetišče raznim mrčesom, zlasti bramorjem. To da povod trditvi, da tak gnoj pospešuje razmnoževanje bramorjev. Izboljša se tak gnoj, če ga na gnojišču dolgo časa godimo, tlačimo in polivamo z gnojnicjo, da se žaganje že tu po možnosti razkroji.

Gozdni škodljivci jedda smrekam vršičke. G. P. P. — Pod smrekami ste našli na snegu polno gladko odjedanih zelenih vršičkov. Ne poznate pa škodljivca. — To dela v gozdu ptič krivokljun. Ta ptič se pozimi preživlja s semenom smrek in jeli ter s svojim zakrivljenim kljunom prav spretno odpira češarke. Pri tem delu si brusil kljun, da se preveč ne podaljša; in v letih, kadar igličasto dreve ne nastavi češarkov, si ga brusil na ta način, da odjeda smrečje in igelove vršičke, ki padejo potem na tla. Krivokljun ostaja čez zimo pri nas in gnezdi ter vali tudi v najhujši zimi.

Pravni nasveti

Dedna pravica žene. I. M. V. — Dekle je poročila vdova brez otrok. Ta je pri ženitvi dal prepisati polovico svojega premoženja (hišico z vrtom) na ženo. Hliso sta sporazumno prodala in sta prevzela vsak pol kupnine. Sedaj je umrl mož brez oporoke. Vprašate, če dobi žena, si ga tudi zdaj polovico moževe zapuščine. — Morda nista napravila zakonca le ženitne pogodbe, ampak tudi vzajemno dedno pogodbo, oz. vzajemno oporoko in bo sodišče to upoštevalo. Če pa ni bilo nikake oporoke, nastopi zakonito dedovanje in bo žena dobila polovico zapuščine, a drugo polovico dobijo moževi sorodniki.

Dolžnost poroka. H. H. K. — Vaš bivši tovariš v službi si je izposodil pri nekem zavodu 3000 Din. Na njegovo prošnjo ste Vi z njegovim bratom podpisali zadolžnico kot porok in plačnik. Dolžnikov brat je izgrbil službo, dolžnik sam pa kljub večkratnim opominom ni plačal dolga. Zavod je Vas opomnil na plačilo, toda Vi se niste odzvali. Nato ste bili toženi in obsojeni ter so zdaj delno zarubili Vaši mesečni prejemki. Vprašate, če je ta denar za Vas za vedno izgubljen in če imate pravico, da uspešno tožite glavnega dolžnika za povračilo. — Denarni zavod je popolnoma opravičeno tožil Vas kot poroka in plačnika, ko mu dolžnik na opomine ni vrnil posojila. Vi bi se morali pač takrat, ko ste zadolžnico vsega tovariša podpisali, zavedati, da nerazdelno z dolžnikom odgovarjate za plačilo dolga. Pravico imate od dolžnika zahtevati povračilo glavnice in obresti, kolikor jih boste plačali. Tožiti ga morate pri njegovem domačem sodišču.

Neizplačani zaslužek hlapca. J. Z. R. — Vaš sin, ki še ni polnoleten, služi za hlapca in ima že 1500 Din zaslužnega, kar mu pa gospodar ne izplača. Vprašate, če lahko Vi kot oče zahtevate od gospodarja, da naloži zaslužek Vašega sina pri poštni hranilnici. — Če je Vaš sin sporazumen, da se njegov zaslužek na čez v pošto hranilnico, lahko to zahtevate od gospodarja. Če gospodar ne bi hotel izplačati denarja, bi ga morali pač tožiti.

Kako se opravi prisega pri sodišču? B. S. Z. — V pravdi so bile zaslišane priče pod prisego. Sodnik pa ni niti dal prinesiti razpela, niti ni prižgal sveč. Vprašate, če je prisega nje pred razpelo in pred gorečimi svečami odpravljena. Med prisaganjem in zasliševanjem priče je advokat jedel kifele. Vprašate, če je tudi to sedaj dovoljeno. — Še vedno je v veljavi prisaganje pred razpelo in gorečimi svečami. Če se sodnik ne drži predpisov o prisegi, stranka lahko to zahteva. Sodnik mora tudi paziti na to, da se stranke in seveda tudi advokati na sodišču dostojno obnašajo. Gotovo ni dostojno med razpravo jesti dni, se lahko pritožite na upravo pošte, dišča, takšno stranko primerno poneti in jo eventualno odstraniti iz razpravne dvorane.

Obračunski spor. A. K. T. 102. — Mod vami in vašim bivšim sefom, s katerim ste vodili trgovino, je prišlo do spora in zahteva on, da mu vi plačate razne zneske, vi pa ste mnenja, da je on vam dolžan. Stavljate nam več vprašanj in bi radi zvedeli za naše mnenje, zlasti o tem, kako bi odločilo sodišče, ako pride do prave. — Vsakdo lahko toži, ako misli, da mu je toženeč kaj dolžan. Tudi vaš šef, ki trdi, da ste mu za razne stvari dolžni, bo lahko svoje terjave uveljavljal pred sodiščem, če z uspehom, pa nihče ne more vedeti. Ako ste mnenja, da mu niste nič dolžni, se boste pač znali braniti. Svoje protiterjave boste pa tudi morali navesti in podpreti z dokazi. Ne moremo prorokovati, kako bo pravda izpadla, posebno, ker smo enli samo eno plat zvona. Če je vse to res, kar pišete in boste o tem prepričali sodišče, je verjetno, da bo nasprotnik pravdo izgubil. Sicer pa sedaj, kakor pišete, niti sami še točno ne veste, kaj bo vse nasprotnik zahteval. Če se zavedate, da niste nič dolžni, mirno počakajte tožbe in ko isto dobite, se o njej posvetujte z advokatom. Terjatve, o katerih pišete, še niso zastarele.

Domovinstvo v Zagrebu. M. O. Z. — Kot državni uslužbenec v Zagrebu, ste po zakonu član te občine in kakšnega posebnega sprejema v domovinsko zvezo sploh ni treba. Zato je strah pred takšno neupravičen. V šestih mesecih od dneva veljave zakona o mestnih občinah pa morejo državni in javni samoupravni uslužbeneci na osnovi svoje izjave dobiti članstvo ene izmed onih občin, v kateri so ga prej imeli.

Kuluk državnega uradnika. M. O. — Državni uradnik, ki je star 62 let, mora ravno tako plačevati kuluk, kakor njegovi mlajši tovariši. Ali je to pravilno? — Vsi državni uslužbeneci ne glede na starost, morajo plačevati kuluk v znesku tridnevne osnovne in položajne plače.

Rubežen plače. M. S. — Mnenja smo, da vam bodo lahko zarubili plačo, posebno še ker imate posestvo. Najbolj varni ste, ako plačate obresti.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Nedeljsko pismo

Eden najbolj znanih nemških jezuitov, Peter Lippert, je pisal čudovito lepa »pisma dobrim ljudem«. Izdal jih je v knjigi »Od duše do duše«, ki jo imamo tudi v slovenskem prevodu. Ta knjiga je med Nemci sprotila pohvalo in nešteto dušam je prinesla tolažbo in odrešenje. Ne vem, kako je šla pri nas; zdi se mi pa, da smo — prav radi rešenosti naših dobrih religioznih knjig — postali nekam topi in brezbržni za religiozna vprašanja in religiozne knjige. In ker jih tako malo imamo in beremo, zato so nam tudi tako kmalu in tolikokrat nerazumljive.

Ko sem izdal svoje prve Nedeljske misli, sem dobil z naročili toliko daljših pism, da sem se čudil. Opazil sem, da jih berejo ljudje, o katerih niti sanjal ne bi. Zato mi je, da takrat sredi mnogega dela nisem vsakemu posebej odgovoril. A kadar zdaj sedem k pismu, jih vidim vse spet pred seboj. Tako bi tudi ta kratka, skromna pisma morala imeti najrazličnejše naslove: Splošni gospod! Spoštovana gospodična! Gospod doktor! itd. Mnogim ugaja res le tisti naslov, ki je čisto oseben. Tudi meni. Zato mi sedajni naslov »Moji ljubitelji« skoraj ne ugaja več. Tako zveni, kakor bi hotel biti do naslovljenca nekako vzgojiteljsko pokroviteljski. Rajši ga bom odlej opustil. Saj želim res samo to, da bi šlo vsako pismo naravnost od srca do srca. Od srca, ki stoji prav tako sredi bojev, težav in vprašanj kakor tisto, kateremu je namenjeno.

Zadnje nedeljsko pismo je bilo o hudiču. Današnje naj bi bilo o nebesih. Ne, kakor bi hotel sistematično obdelati razne katekizemske odstavke. To mi je tuje in zoprno. A tudi misel o nebesih — kakor ona zadnja — se nehoče vzbudi ob današnjem evangeliju.

Evangelij pripoveduje o delavcih, ki so tako različni delali (nekateri ves dan, drugi samo nekaj ur, nekateri celo eno samo), a so prejeli vsi enako plačilo. Razburjali so se seveda vsi — to je razumljivo in bi evangeliju niti dostavljati ne bilo treba. In kakor je razumljivo to, tako je očitljiva tudi prilika sama: Jezus se dotika vprašanja o plačilu za naša dobra dela.

Tako smo že pri plačilu in pri nebesih. Marsikdo je silno občutljiv v teh vprašanjih, posebno v novejši dobi (tega vprašanja se je pred leti dotaknil Križ na gori in je vzbudil precej razburjenja). Gotovo je nešteto vera in versko življenje preveč vezano z vprašanjem plačila. Zato jim že ob besedah »nebesa« misel narašča ostane pri predstavi, kako bo tam bolje in lepše kot tu. Kako bomo tam poplačani, namesto da bi vsaj malo skušali zaslužiti čudovito ljubeče združenje z Bogom, ki nas čaka. Saj bi kmalu mnogi niti ne vedeli in ne verovali, da so nebesa v gledanju in uživanju Boga — oziroma kmalu bi se jim zdelo to le en košček nebes.

Peter Dörfler:

Ljubezen

Bilo je nekega nedeljskega večera po trdem, nagonablajočem delu, ko se je don Bosco ves zdelan s težavo privlekel domov in se tu onemestil. Nesli so ga v posteljo, mrzlica ga je tresla in kuhala vročica, postajalo je huje in huje. Čez osem dni so za čeli računali z njegovo smrtjo. Bila je zopet nedelja, ko mu je don Porel v prisotnosti starejših goencev, ki so jokali in ihteli, podelil sv. popotnico. Navzoča je bila tudi njegova mati in starejši brat. Dva dni kasneje je prejel sv. poslednjo olje.

Seveda se je huda vest takoj raznesla med vsemi njegovimi fanti, in zdaj šele se je prav pokazalo, kaj jim je bil, obenem pa, kako so znali ti navidezno o sirovi in robati fantje ljubiti. Njihova žalost je bila genljiva. Zavedali so se, da gre za življenje nenačakovitega očeta, pomočnika in prijatelja. Celo tisti, ki teh mladostnikov kar niso mogli videti, so se morali čuditi nad toliko vdanostjo in žalostjo. Starejši so kot strežniki noč in dan bdeli ob postelji na smrt bolnega don Bosca, ostali pa so zasedli vrata, stonnice in vežo prav do ceste in neprestano molodlovali pri vratih, da bi smeli vsaj za minuto k svojemu velikemu prijatelju.

»Prosim, samo videl bi ga rad, niti besedice ne spregovorim,« je šepetal droben deček. Drugi je dejal: »Eno samo besedo mu moram reči. Ne sme umreti, dokler mu tega ne povem.« — In zopet drugi: »Če bi don Bosco vedel, da sem tukaj, bi mi takoj vele odpri.« — Ali: »Samo prav majheno odprite vrata, da ga bomo videli.«

Pa zdravnik je dal strogo navodilo, naj nikogar ne pušča k bolniku. In dečki so vztrajali; če se je v bolniški sobi kaj zgenilo, ali če je kdo prišel iz

Razumem, da te prav tako pojmovanje moli in odvrača od družbe, v kateri tako misliš. Zdi se ti, da s takim pojmovanjem boš ljubezen zmanjšujejo in vero ponižujejo. A ne daj se motiti, če kake povprečni računarji res mislijo tako!

Menda so že od nekdaj nešteti tako ratunsko in trgovsko pojmovali nebesa. Saj prav radi njih je povedal Jezus današnjo priliko. Povod so mu dali apostoli, ki so ga vpraševali, kaj bo vendar njih delež, njih plačilo zato, da so vse zapustili in šli za njim. Povedal je današnjo priliko. Priliko, s katero je nalašč hotel ljudi razburiti, vzbuditi njihov protest. To res ni po vsakdanji ceni, odmeri in plačilu: za eno uro dela v večernem hladu isto plačilo kot za delo v teži in vročini dneva. Jezus je hotel, da se nad tem ljudje razburijo; a razburijo zato, da bi potem še bolj spoznali: »Saj imate lahko prav, ko sodite in cenite vsakdanje življenje. A ko pridete

do nebes,

pa pustite vašo ubogo zemeljsko pamet in mero; vstajte daleč v stran vaše trgovske račune in prihrankovanja; odvadite se vaših misli na služek in plačilo. Z vsem tem samo skrunite nebesa in žalite dobrega Boga. Tistega, ki poslednje sprejema in prece zaradno.«

Tako je povedal Jezus sam. Zato naj bo tudi tebi ta evangelij v odrešenje in tolažbo. Naj te ne moti več prečeno pojmovanje nekaterih. Naj ti bodo nebesa vedno tako svetla, da jih nikdar ne boš stiskal v človeške račune — plačilo, ampak boš samo hrepenel za zadnjim ljubečim združenjem z dobrim Bogom. Če boš globlje opazoval, boš neštetokrat našel v pravi pojmovanje tudi pri najpreprostejših ljudih, katerih verozanje te morda danes še močno odbija. Ni dolgo, kar sem previdel staro ženo. Čudil sem se njenim vdanim besedam, ki so vse zvenele tako kot one Jezusove: »Ko boste storili vse, ročite: Nekaj mi hlapci smo...« Kaj boste sanjali o plačilu?

Po vsem tem pa bodo še vedno redki ljudje, ki bi pri svojem delu prav nič ne mislili na plačilo. Tudi ko gre za božje kraljestvo. Koncertil Fiedler (pravil sem li že o njem, po kolikih bojih in težavah je našel dan v pravo Cerkev) je ob današnji prilici napisal tale sklep: »Gospodova prilika je za naš čas prav tako važna, kakor za vprašajoče apostole. Marsikdo govori n. pr. »Katoliška akcija«, a misli končno le nase. Ni prvi in ne bo zadnji, da kdo smatra krščanstvo za lester, po kateri sam spleza na vrh. Mi nismo postavljeni za sodnike. Ena pa moramo vedeti: Božjemu kraljestvu je najbližji tisti, ki je najbolj daleč samemu sebi, ki nikdar ne išče svoje koristi in ne misli na svoje plačilo.« Vital Vodušek.

nje, so jim srca v strahu in napetosti divje bila. Pa vendar jih je prevzemalo trdno upanje. Nak — kak don Bosco ne umre kar tako meni nič tebi nič. Tako velik mož ne umre, dokler ni izvršil svoje naloge. In naloga se ni izpolnila — saj so še vsi tu, ki zanje skrbijo, ki jim je oče in prijatelj in edini brat. In dalje po širnem svetu jih je še na tisoče, ki so še bednejši, še bolj pomoči potrebni kakor oni sami. Bog ga je ustvaril za svoje orodje — ali naj to orodje odloži, ne da bi ga do kraja izrabil? Kaj takega bi storil le obupan mojster. Ampak Bog! Ne — in kaj je treba nad paglavci don Bosca komu obupati? Da, policija že in mestne kletje tudi, enako izbrano oblečeni gospodje in gospe, celo duhovniki — ampak don Bosco jih ni nikoli nehal imenovati svoje prijatelje in čakati na njihov povratek kakor svetopisemski oče. Če se še bori za tisto ped življenja, se gojlove ne zato, ker bi bil navezan na ta svet — najsi je vedno vever in dobre volje — a zdaj, ko je njegovo telo le slabost in bolečina, se bori za diti in življenje samo zaradi svojih ubogih fantičkov.

Tako in podobno so vrele jasne in nejasne misli, jasne in nejasne, na vsak način pa vroče in plamtete molitve v zaskrbljenih in ožaloščenihih srcah don Boscevega krdeca. Se pred kratkim je bil nemara prenehati nevaren, napol divji poučnici pobal, ki se je postavljaj po robu celo Bogu, če ga je sploh poznal, kakor je sovražno gledal vsakogar, ki ga je srečal. Zdal sta jih bolečina in ljubezen omeščali, oblažili, potročili. Ker so se z vso dušo oklepali velikega in svetlega človeka in zrki vanj kakor v svojega vodnika, zato je vsa njihova bil stre-

šehe, da se mora posvetiti hišnim delom, so odločili drugače.

Helena je svoj študij končala z dvajsetim letom in je poslej morala pomagati doma. Le redke nočne ure si je mogla odtrgati za čitanje strastno ljubljene knjige, iz katerih je črpala znanost in narodno zavestnost. Najboljši vzgojitelj pa ji je bil narod. Oče je bil na vasi zelo priljubljen, in tako so jo že kot malo siroto povsod prisrčno sprejemali, pozneje pa si je znala s svojim iskrenim značajem pridobiti vsakogar. Narodne pesmi, pravljice in pregovore, ki jih je čula, stalni stik s preprostimi ljudmi, narodni zbori v Turčianskem sv. Martinu, vse to ji je dalo osnovo za poznejše prisrčne opise vsakega življenja.

Z dvajsetim letom se je poročila z zavednim Slovkom v Turč. sv. Martinu, mestecu, ki je bilo že takrat središče vsega slovaškega kulturnega življenja. Tedaj je pričelo nje delo, delo žene in vzorne matere, obenem tudi delo odločne Slovačkinje, buditeljke slovaških žen, organizatorke in pisateljice.

Češke žene so se emancipirale med prvimi. Slovačkinje se niso mogle, kajti madžarski pritisk je bil takrat najhuji in je skoro onemogočil vsak pokor. Eno leto po poroki Soltesove so razpustili Slovaško Matico, zaprli edine tri slovaške gimnazije, ki so jih Slovaki sami postavili, in madžarizirali ljudsko časopisje. Tega leta je postala Soltesova predsednica »Znane«, edinega ženskega društva, in ga vodila nad 40 let. Društvo je pod neustrašno voditeljico, ki se ni bala truda in žrtve za ljubljeni narod, izdalo nekaj publikacij prirejalo letne skupščine, v času, ko je bilo onemogočeno sleherni drugo slovaško društvo. Na teh skupščinah se je vsaj enkrat na leto sestala slov. inteligenca iz bližnje in daljnje okolice T. sv. Martina ter se medsebojno spoznavala in navduševala. »Znana« je s razstavami zainteresirala vso Evropo za prekrasne slovaške narodne kroje in obrt in podpirala revna dekleta, da so mogla študirati.

mela kvišku in bila kakor čist, navpičen plamen na žrtveniku.

In sklenili so nasilje proti Bogu, naskok združenih prisa na Marijino materinsko srce. Hiteli so — cesar pač niti don Bosco ne bi bil zaupal svojim učencem — v cerkev La Consolata, in svetišče se od zore do mraka ni izpraznilo. V najsprednji bojni vrsti najbolj vneta, najbolj goreči; utrune in lačne ločevnike so nadomestile vedno nove trupe. Boj je veljal smrti. Poraz smrti! V molitvah je bilo nekaj nasilnega, viharnega, divjost neugnane narave in obenem prestrašen krik negodnih ptic, katerih gnezdu se bliža kuna. »Sveta Marija, prosí za nas! Ona, mogočna in dobrotljiva, s katero je imel ta umirač očlko sorodnih potez, ga ni smela prepuštili krempeljem smrti! Zakaj vendar ne razorošite nad njim svojo plašča, oh, mari ne sliši ali pa bi ga raje imela v nebesih? In — izkusili so nov naskok: vrgli so v boji težino zaobljub — vsak dan bodo molili rožni venec, mesec dni, če treba leto in

E. Tüllner:

Beneški brivec

V eni najrevnejših četrti lagunskega mesta je stala, stisnjena v oblok Canale Grande, nad mostom Rialto in Peccherio, hiša brivca Ettorin'a. V priliku je vodil mojster brivnice, o kateri je šel oles, da so naseljeni v njej zli duhovi. In tu je strezel, odkar so se mogli ljudje spominjati, obiskovalcem svojega okraja ljubeznivo in uslužno.

Nekega dne je začel eden izmed grandov, ki prebivajo brezskrbno ko golobi v luči Trga sv. Marka, v revno Ettorinijevo delavnico. Brivec je seel po najboljšem čopiku, ki ga je premogel, in ukazoval valencu kakor da bi poveljeval celim armadi podrejenih ljudi. Slednji je začel, istočasno z miljenjem, pogovor, brez katerega to rokodelstvo pač ne šta. »Lepo vreme danes, signore,« je dejal prizadevljivo.

»Hm,« je zagodrnjal velikaš in kazal, da mu je ta nagovor že znan.

Ettorini je požrl slino. Potem je renil: »Ekscelelenca, danes ste videti zdravi ko dren, lepo ogoreli in odpočiti.«

Mož na stolu se je poizkušal smejeti in zdelo se je, kakor da bi bilo v tem smehu že malce dobrohotnosti. Ettorini je popravljal revno zrcalo — edino, ki ga je premogla zelo skromno opremljena brivnica — in rekel s čudnim, skoraj namernim poudarkom: »Oglejte, to zrcalo je že s' o let staro!«

»Česa ne poveste!« je odvrnil z vidnim zanimanjem tuč. »V resnici dobra stvar — sem nemreč trgovec s starinami!«

»Vem, vem, ekscelelenca,« se je klanjal Ettorini, »kravatna jela iz platine, ura, staro nürnbersko delo — kaj takega nosi samo strokovnjaki!«

Grandu je laskanje godilo in priljudno se je nasmehnil Ettorini ga je skrivoma opazoval. Napihnen, domisljav, bogat, je sodil — in prav zdrav tudi ni videti. Potem je zameketal: »Toda tega zrcala se drži kri!«

Mož na stolu se je ustrašil: Kri se je držala tudi nekega dragulja, ki je spadal v zaklad njegove družine! A slednji je zmagnala v njem radovednost, oči so se mu razprle in ušesa so bila pripravljena, da slišijo zgodbo o zrcalu.

Mojster je zaprl vrata brivnice, prižgal nad glavno odličnega gospoda majhno skrivnostno rdečo svetilko in brusil brivec.

»Takrat namreč,« tako je začel, »je stanoval tu brivec Cantoneri, spoštovanja vreden mož — pa vendar po hudiču obseden. Pred tem zrcalom so sedele njegove žrtve, pod to svetilko so izknavale, »a ta fla so padale, izpite in izpraznjene kakor metulji iz pajkovih lovk.« Ali se bočite?« se je Ettorini zdači prekinil in položil brivec ob grandovo lice, da bi napravil prvo potezo.

»Niti malo!« je odgovoril oni, ki se mu je zdlo nemožito, da bi se zdaj umaknil. V njegovem srcu pa je vzklikal prvi strah in njegov porok je že naho sledil brivici, ki je v Ettorinijevih rokah oživela kakor plesalec na nevidni vrvi.

»Cantoneri je stregel le najboljšim obiskovalcem,« je nadaljeval brivec in se preselil na drugo stran stola. »Odlični ljudje — bogati ljudje! Treba vedeti, da so bile Benetke takrat še glavni stan množestvenih zločinskih činov, in kdaj je kdaj v teh ulicah izginil, ga ni bilo nikoli več nazaj. In če je mogel Cantoneri svoje rokodelstvo tako dolgo nemoteno izvrševati, potem je bilo to le zaradi pomanjkanja javne varnosti. — Ali vas dolgočasim?« je vprašal mimogrede.

»Ne, ne!« je odgovoril grand. In že napol omaločen je dostavil: »Ampak preidite že k stvari! Skrajno sem radoveden.«

»Kakor želite, ekscelelenca!« je odvrnil mojster. »Če je torej prišel k njemu kak bogat človek, mu je

dan, vse življenje. Tudi o postu so bili slišali, da je izvršno strateško sredstvo v taki vojni. Zato užijajo danes ali celo več dni zaporedoma samo vodo in kruh. Zakaj tudi ne, saj morajo vojskači pred sovražnikom pozabiti na lakoto, kadar velja zmagati sovražnika. O junaštvu so dostikrat sanjali. In zdaj je čez noč prišla prilika za to. Bili se hočejo ko junaki. Ali pa bi se drznili kdo takemu nevarnemu odrekanju junaštva, če je moral kot malterski po bič pedesetkrat dan nesti na oter težko keblenco malte, pri tem se pa postil ob kruhu in vodi, da bi rešil bolnika?

A če je resnica, da je ljubezen močnejša ko smrt, kdaj naj bi se bilo to pokazalo, če ne topot? Bila je najčistejša, najsvetejša ljubezen, pridobila s ponižnim, požrtvovalnim delom. Bila je ljubezen, kate e uboga te esnost je obolela in do smrti oslaba prav zaradi prevelikih, da, naravnost blaznih zalet na umrljivi del. Nebeška Gospa, ki se imenuje Zdr. v je bolnikov, se je postavila ob stran ljubezni. »Oč, ki naj bi po zdravlju zdravnikov prinesla smrt, je prinesla ozdravljenje. Kriza je bila presna; ura, ko je na smrt opešani sam opustil nadaljni boj in se pripravil, da stopi v večnost, je odločila boji smrti. (Iz knjige »Pantovski kralji«, Herder.)

zelo uslužno postregel — prav kakor jaz, gospod — ga po vseh pravilih namilil in začel s strganjem — natančno ko javl.«

Tu je postal nemiren.

»Pravim, začel je s strganjem!« je nadaljeval Ettorini, kakor da bi bil uganil misli onega. »Lahko si mislite: luč v svetilki je vzplapolala — podoba obeh v zrcalu je nemirno njihala sem ter tja — Cantoneriji prsi pa so glumali z brivico! Tedaj je postal bogati mož vznemirjen in je hotel nekaj reči. A Cantoneri je zastavil brivec in začel čistiti tisti del okrog grla — prav kakor jaz zdaj vam!«

Ettorini je za čas prenehal. V njegovih očeh se je pokazal grozljiv bodeč lesk, videti je bilo, kakor da hoče svoje poglede zapiti v grandov obraz. Ta pa je burno hropel in čelo mu je rosil mrzel pot.

»Dalje, dalje!« je silil. »Trpite me do blaznosti — vedeti moram konec — moram!«

Ettorini se je pošastno zasmejal: »Konec? Dobro! Cantoneri je rahlo vlekel brivec čez krhlo bogatega moža kakor mesar otipuje mesto, kjer kani živati zaklati. V tem se je v sosednjem prostoru oglašil ropot, kakor če kdo koplje grob in meče kepe zemlje drugo vrh druge. In potem je ugasnila svetilka — prav kakor zdaj, vidite — «

Dejansko je v Ettorinijevi brivnici ta hip ugasnila luč. Grand na brivčevem stolu je zarjul kakor človek v največjem smrtnem strahu. Ettorini se je vrese zasmejal: »In potem, ekscelelenca, mu je Cantoneri prerazil grlo!«

Nastala je velika, skrivnostna tišina. Ettorini je stopil korak naprej in prižgal svečo. Pred njim na stolu je ždelo sedelo grandovo truplo kakor metulj v pajkovih lovkah.

Brivec Ettorini je dvignil možovo glavo, jo motril in zadovoljno pokimal: »Uspelo mi je!« je zamrmral. »Kako lahko vendar umrje ljudje iz golega strahu!« Potem je spravil tujevo iglo iz platine, uro in denar v svoj žep in odšel iz brivnice na policijo, da javi nenadno smrt neznanega gospoda med britjem v njegovi brivnici.

Osem mož je tako umrlo pod rokami brivca Ettorinija za srčno kapjo, preden mu je mogla policija dokazati krivdo. Nikogar ni umoril — pa je bil vendar mnogokrat morilec, kakor zgodovina hujših ne pozna. In dasi ni bilo nobene postave, po kateri bi ga bili mogli obsoditi na smrt, vendar nihče ni dvomil, da ga bo sodil Bog. Se v feči je trdil Ettorini, da mu je njegov predhodnik Cantoneri greh vcepil v kri in da torej njega samega, morilčevega potomca, ne zadene nobena krivda. Potem pa je to svojo trditev sam izpodbil: prerazil si je vrat.

Zena: »Veš, Pepe, tako sem jezna, da kar poka po meni.«

Mož: »Ali naj pošljem po sodarja?«

Kulturni obzornik

Helena Marothy Soltesova

Dne 6. januarja t. l. je praznovala največja slovaška pisateljica in kulturna ter socialna delavka H. M. Soltesova svoj osemdeseti rojstni dan. Vsa Slovaška je počastila ta jubilej s proslavami in predavanji o tej ženi, ki je celih pedeset let vodila slovaško ženstvo, ga vzdržala narodno in moralno, da ni padlo pod silnim madžarskim pritiskom. Delala je v najtežjih časih, ko je bilo Slovkom vsako narodnostno gibanje sploh nemogoče. Nje veličino je pravilno ocenila Elga Kern, ki je uvrstila v svoji knjigi: »Führende Frauen Europas« med petindvajset življenjepisov žen, od katerih je le pet Slovank, tudi avtobiografijo Soltesove.

Pot Helene je bila že od začetka posuta bolj s trnmi, ko z rožami in to trnje je pustilo v njeni nežni duši pečat za vse življenje. Rodila se je kot hči evangelijskega župnika v Krupini. Kmalu po ojstvu »kraljičine«, kot jo je nazival oče Daniel Marothy, se je družina preselila v Ljuboreč. Dveletni Helenki umre mati. Z vso otroško ljubeznijo se oklene očeta, čigar plemeniti značaj, duševna svežost in velika potrpežljivost v odgovorjanju na njena otroška vprašanja, so ji deloma nadomestili težko izgubo. On jo uči govoriti, moli z njo, jo vodi na sprehode in jo navaja spoznavati naravo.

Tri leta je hodila v slovaško ljudsko šolo, zatem eno leto v madžarsko in eno leto v nemško, da se nauči tudi teh jezikov. Končno jo je dal oče še za eno leto v privatni kurz nemške učiteljice z Dunaja. Tu so se ji odprle oči, zazrla se je v umotvore nemških klasikov in zahrepenela po nadaljnjem študiju. Toda nazor, ki je vladal takrat, da je njena izobrazba za bodočo gospodinjino in ženo dovoljna in pa odločna zahteva ma-

Poljudna tega je našla Soltesova časa tudi za pisanje. Deset njenih povesti je predvsem oris vsakega življenja, v veselih in žalostnih trenutkih. Napisala je veliko število člankov, ki jih je priobčevala največ v časopisu »Znani«. Ti so predvsem vzgojne, gospodinske in vzpodbudne vsebine, iz njih odseva, kakšna naj bo kot žena, kot mati, tovarišica možu in kot narodna delavka.

Izdala je tudi dva obširna romana: Proti toku in Moji otroci. Roman Proti toku se je porodil iz bolečini težko užaljene Slovačkinje, ki vidi, kako ji narod umira pod nasiljem raznarodovanja, in ki bi vse žrtvovala, da ga reši. Opisuje zgodbo žene, ki privede svojega moža, madžariziranega Slovača, nazaj v naročje naroda.

Druga knjiga Moji otroci (Moje detji) je svetovno znana in prevedena že na več jezikov. Pisateljica je imela sina in hčerko, ki sta ji oba rano umrli. Ze od njih prve mladosti je pisala dnevnik, ki ga je po smrti otrok izdala le malo preurejeno v knjigi. V nji je čisto preprosto, brez vsakih mitoloških in bajnih priveskov, katerih so navadno polne knjige o otrokih, opisan duševni in telesni razvoj obeh otrok, njih življenje od rojstva do groba. O sebi pisateljica nikjer ne govori neposredno in vendar je vsa knjiga polna njene materinske duše. Svoja otroka ljubi, ju vzorno vzgaja, se zanje boji in se vije v bolesti ob njih preranem grobu. To je resničnost sama, ki jo pripoveduje mati. Za delo se zlasti tudi zanimajo pedagozi in psihologi.

Soltesova je še danes sveža in čila, in kot sama pravi v svoji knjigi: Sedemdeset let mojega življenja: ...Hvaležna sem Bogu, da me ohranja pri telesnem in duševnem zdravju, da morem biti po svojih močeh koristna svojem narodu — in zlasti pa sem mu hvaležna za tisto notranje spoenje z njim, ki me ni zanutilo niti v najtrših skušnjah in ki sem ga občutila pri duševnem delu naravnost kot vzpodbadajočo, vodečo in pomagalo silo.

— Iz —

Dr. Pretnar: Priročnik za mojstrski in pomočniški izpit

Poljudna pravna knjiga, ki obravnava v glavnem obrtni zakon po njegovi upravno-pravni plati, v manjšem pa tudi nekatere zasebnopravne (civilno-pravne) oddelke iz raznih zakonov, je dr. Pretnarjev »Priročnik«. Pisec v uvodu pove, kaj mu je bilo povod, da se je lotil sestave te prekoristne knjige: Pri mojstrskih in pomočniških izkušnjah so izpraševalne komisije videle, da kažejo kandidati premalo znanja in da je iskati vzroke tega pojava ne v razumnostnih zmognostih, marveč v tem, da manjajo izpraševancem učni pripomočki.

Pisec se je lotil hvaležnega dela in napisal učno knjigo (naziv »Priročnik« je nekoliko neupravičen, ker je premalo pregledna). Vsebinsko se je odločil za kaj nenavadno katekizemsko obliko vprašanj in odgovorov. S tem nekako pomirjevalno vpliva na izpraševance, da se lahko poglubi v stvar samo. Pisec podaja v odgovorih besedilo zakonov v kar najbolj zneteni obliki, vmes pa vtika kratka opozorila in izčrpe razlage.

Nekatera poglavja mu je sestavil banški tajnik Fr. Sink, ki je zlasti poučno obrazložil sestavo uprave in upravnih oblasti. (Opozoriti bi bilo, da še nimamo enotnega kasacijskega sodišča — str. 42 —, ampak še vedno 5 pokrajinskih.)

Skoda je, da je poglavje o zasebnem pravu tako pretirano ničlo. (Izraz »privatno« pravo bo za večino tistih, ki jim je učbenik namenjen, nerazumljiv, ker si ne bodo vedeli ničesar predstavljati pod to tučko). Vsaj delovna (službeno) pogodba bi bil moral obdelati obsežneje. Pri vprašanju, kdaj vrši obrtnik po trgovskem zakonu, trgovski posel, bi pač vsem ustrežal, če bi našel na podlagi možneže indikator, kdo se smatra za trgovca po trgovinskem zakonu in kdo ne. G.

Nevarnosti alpinskega smučanja

Jako važen činitelj sigurnega in manj nevarnega smuka je poraba telesnih moči, ki se med smukom običajno podcenjuje. Vsakemu turnemu smučarju je gojovo znano, na kako nizko stopnjo padejo tehnika, sigurnost ter obvladovanje, kadar telesne moči popuste. Celotako daleč pride, da po težjem padcu sploh nismo v stanju sami sebe izmotati iz snežnega oblaka.

Ze takoj pri prvih korakih vzpona moramo pričeti s štednjo svojih telesnih moči. Značilno za vsakega začetnika in neizkušenega smučarja je, da se nepremišljeno zažene v hrib in se čisto se pred vrhom zmučen ustavi. Varčevanje z močmi pri vzponu zavisi v glavnem od načina ključev, v katerih izpeljemo vzpon, ter od časa, ki ga za to porabimo. Tudi izvežban smučarjem se mnogokrat ne posreči ključev tako izpeljati, da se ne bi utrudili. Dobra smučarja morata biti s terenom vzraščena ter mora na višini izdatno pridobivati. Smučar naj se po možnosti izogiblje ostrih, strmih zavojev. Napetost smučine ne sme biti prestirna, da nam smuč ne dse nazaj, dovoljevati nam pa mora na krajših progah tudi pospešenje koraka.

Smuška literatura ne posveča tej panogi krmarjenja dovolj pozornosti in tudi v smuških tečajih se dostikrat ne polaga dovolj pažnje na ta del smučarskega sporta. Znanstveno dokazano je, da se za časa vzpona doseže mirno in enakomerno delovanje srca samo z zmernim in počasnim obremenjenjem.

Poleg glavnih pogojev — pravilno speljanje smučine ter pravilno odmerjenega časa — je važen še počitek. Počitek ne sme vplivati nesportno na boljše smučarje, ampak se morajo ti prilagoditi potrebni slabših. Bolje je delj časa počivati kot premalo! Jako neugodno vpliva tudi prepozno odrejen počitek na one smučarje, ki pred nastopom ture niso dovolj zajtrkovali.

Pravilna izbira prostora za počitek je jako važna, kajti od nje zavisi, da se res dovolj odpočijemo ter naberemo novih moči. Prostor za počitek naj bo po možnosti sončen, v zatistju, z ugodnimi prilikami za sedenje ter toliko prostora, da se more otrpnenje posameznih udov, ki sledi po vedno ponavljajočih se gibih pri hoji navzgor, pregnati s korakanjem sem ter tja (brez smučk). Tudi lepa okolica pozitivlja dušo smučarja.

Tudi gotovim tehničnim neprilikam opreme je treba posvetiti dovolj pažnje. Tu naj omenim v prvi vrsti motnje pri lepljenju kože na drsne plasti smuč, nabiranje pomrznjenih snežnih kep med kožo in smučko, pomrznjenje snega zaradi nepravilnega mazanja za vzpon, male pomanjkljivosti pri vezavah, palicah itd.

Velike važnosti je dalje, kako smo oblečeni pri vzponih. Telo trpi, ako je preveč, kakor tudi tedaj, če je prelahko oblečeno.

Se večjo pažnjo pa polagajmo na pravilno, izdatno in globoko dihanje ter na delovanje srca. Pomisleki proti krepkemu dihanju skozi odprta usta so že davno ovrženi. Vsakemu smučarju so znane preobremenitve srca, katerih posledice so čisto nedogledne. Na to naj se polaga največja pažnja. V tem pogledu so velike važnosti malenkosti, ki se pojavljajo pri hoji navzgor v ključih. Tako na pr. obremenjuje delovanje srca težavno obračanje iz ene smeri v drugo, odpomore pa temu samo sekundo trajajoč odmor z nekoliko globokimi vzdihji, in srce se povrne v normalno delovanje.

Smuk je višek smučsko-sportnega užitka, tvori pa obenem tudi velik moment nevarnosti in v slučaju padca vsled velike brzine, ki jo pri tem dosežemo. Vzrok pogostim nesrečam pri smučanju v planinah je vedno nepremišljen in predrzno zasnovan smuk.

Prosper Mérimée:

Mateo Falcone

Mali Fortunato je mirno ležal in obrnjen proti solncu ogledoval modre gore ter mislil na nedelo, ko bo obedoval pri svojem stricu korporalu. Iz teh misli ga je nenadoma zbudilo streljanje. Vstal je in se okrenil v smer, odkoder je bilo slišati šum. Sledilo je več strelcov, in sicer v neenakih presledkih, toda v bližini. Končno se je pojavil na stezi, ki je vodila preko planote proti hiši Matea, neki moški, ki je imel na glavi gorjansko kapo. Bil je razcapan in bradat. Komaj se je še vlek, opirajoč se pri tem na svojo puško. Pravkar je bil ustreljen v bedro.

To je bil bandit, kateri se je ponoči napotil v mesto, da bi si tam nakupil streliva, a pri tem so ga na neki preži zasledili korziški orožniki. Nekaj časa se je hrabro branil, a slednjič se je moral umakniti. Venomer je streljal za svojimi zasledovalci. Ni bil veliko pred njimi, kajti rana, katero mu je povzročila krogla, ga je vznemirjala, da ne bo mogel doseči grmovja pred prihodom orožnikov. Približal se je Fortunatu in mu rekel:

»Ali si ti sin Matea Falconea?«
»Da.«
»Jaz sem pa Gianetto Sanpiero. Zasledujejo me rumenoovertatničarji. Skrij me, kajti dalje ne morem več bežati.«
»Toda kaj bo rekel moj oče, če te skrijem brez njegovega dovoljenja?«
»Rekel bo, da si dobro napravil.«
»Kdo ve?«
»Hitro me skrij; že prihajajo!«
»Počakaj, da se vrne moj oče.«
»Da naj počakam? Za vraga! Tu bodo v petih minutah! Daj, hitro me skrij, ali te pa ubijem!«
»Tvoja puška je izstreljena; saj nimaš več nabojev v torbi.«
»Pa imam zato bodalo!«
»Toda saj ne moreš tako hitro teči ko jaz!«
»Odkoči je, da bi ga bandit ne dosegel.«
»Ti nisi sin Matea Falconea! Ali me boš torej pustil aretirati pred tvojo hišo?«
»Otroka je to ganilo.«
»Kaj mi boš dal, če te skrijem?« pravi mali Fortunato in se plaho približa.

Bandit pobrska v svoji usnjati torbi, ki mu je visela za pasom, in izvleče novce za pet frankov, denar, katerega je brez dvoma pripravil, da bi si nakupil streliva. Ob pogledu na srebrn novce se je Fortunato zasmejal; vzlet ga je in dejal Gianettu:

»Ne boj se ničesar!«
»Hitro je naredil veliko luknjo v kup sena, ki se je nahajal poleg hiše. Gianetto se je zaril vanj in Fortunato ga je pokril tako, da mu je pustil malo odprtino za dohod zraka, pri tem pa nihe niti malo ni mogel sumiti, da bi se v tem senu kdo skrival. Šel je po mačko in njene mladiče ter jih postavil na seno z namenom, da bi vse to naredilo na zasledovalce vtis, kakor da je maška zrahljala seno. Sledovce krvi pa, katere je opazil na stezi, je pokril skrbno s peskom, potem se je pa z največjo mirnostjo zopet vlegel v travo.

Nekaj minut za tem je res prišlo šest mož, oblečenih v rjavo uniformo z rumenim ovratnikom. Poveljeval jim je adjutant. Ta adjutant je bil daljni sorodnjak Matea. Ime mu je bilo Tiodoro Gamba. Bil je zelo delaven in pogumen mož, katerega so se banditi zelo bali, ker je že večino od njih gonil.

»Dober dan, mali bratranec!« je rekel Fortunatu in ga nagovoril: »Kako si že zrastle! Ali si

Težko je ugotoviti pravi vzrok nesreče. Iz izkustev pa vemo, da so pogostoma vzroki nesreč utrujenost, pomanjkljivo znanje smučske tehnike, nepravilno izrabljanje terenov — torej v splošnem dejstva, ki se vsekakor dajo obiti. Pri upoštevanju zgornjega navedenih momentov se število nesreč skreči lahko na minimum. Ni pa mogoče preprečiti takih nezgod, ki so pri vsakem sportu neizbežne in proti katerim je sportnik brez moči.

Priprave za vsak smuk, in naj si bo še tako nedolžen, je treba do najmanjših potankosti točno in vestno izvršiti. Posebna pažnja naj se posveti dresu (da-li so vsi žepi, rokavi, event. zadržke dobro zaprte, kajti silno neprijeten je občutek, ako se pri morebitnem padcu nabere sneg za pasom, v žepih itd.). Samo po sebi umljivo je, da morajo biti smučičevlji in vezi istotako oprtni, dobro zadržgjeni in pritrjeni, dobro je tudi, da je slednji privezan okoli telesa, kajti čisto se dogaja, da nam zleze nepričakovano oprtnik pri ostrem liku, smuku, vstran ali čez glavo, ter nam tako onemogoči točno izvajanje posameznih likov. Jako neumestno ter sila nevarno je med smukom nositi snežna ali druga očala. Redkodaj pripomorejo snežna očala k boljši vidljivosti terena — nevarnost v slučaju padca pa samo povečajo.

Smeri in časovne intervale med posameznimi smučarji je dobro, posebno pri velikih družbah, predhodno določiti, da se tako prepreči event. prehitenevanje in medsebojno trčenje. Dobro je, da se dogovori, kateri liki se bodo izvajali in na katerih mestih. Tudi mesta počitkov je treba določiti. Smuk namreč postane po takem dogovoru čisto drugačen, mnogo bolj interesanten, ki se ne hote razvije v majhno tekmovalno celotno družbo.

V veliko olajšavo, zlasti slabšim smučarjem je, da sledijo svojim izvežbanejšim tovarišem v njih smučini. Tega pomožnega sredstva se vse premalo poslužujejo.

Počitek ni samo pri vzponu važen, ampak tudi pri dolgih smukih. Vsekakor je večji užitek, tako v sportnem pogledu kakor v občudovanju naravnih krasot, če razdelimo smuk v krajše proge, povezane z nepredolnimi odmori, namesto da celotno progo povezano z nešteti pikami v enem samem smuku preletimo.

Padec sam ne utruja človeka tako, kot truda polno, čisto težko izmotavanje iz prsiča ali m. krega snega. V gotovih vrstah snega se nam čisto pripeti, da brez tuje pomoči sploh ne moremo vstati. Počasno odmetavanje snega, odpetje smučk ter dobra opora na palicah pomaga v takem slučaju do uspeha.

Pametna izbira likov napravi čisto smuk zelo zanimiv, poln užitkov in čarov. Daljši smuki so utrudljivi in to vsled krčevite držbe, ki jo zavzamemo pri smukih. Pa naj si bo težak ali lahak, sportni užitek pri takem smuku ni tako popoln, kot pri izvajanju krajših likov in pogostnega menjavanja smeri.

Mnogo naših smučarjev in smučark sploh ne pomisli na konec ostrega, strmega in hitrega smuka. Posledica take nepremišljenosti je vedno težak padec, ki konča nemalokrat z lomom smučk in z zvišenjem kakega uda. Velika večina naših smučarjev ni v stanju iz velikih brzini izvajati zavirajoče like. Kdor torej tega ni zmožen, se ne sme nepremišljeno spuštiti v smuk. Tak smučar si mora za vsak smuk izbrati primerno smer, pri kateri se brzina sama počasi zmanjšuje in ki na koncu dopušča izvedbo lika, ki ga dobiti vsaj prilično obvlada V to svrhu so nam skoraj povsod na razpolago široke planjave, samo da jih ne znamo ali namenoma nočemo izrabljati.

E. Z.

mogoče videl pravkar iti mimo kakega človeka?«

»Oh, jaz še nisem tako velik kot pa vi, moj bratranec,« odvrne otrok neumno.

»Boš že šel? Toda, ali nisi videl, da bi šel mimo neki moški?«

»Če sem videl moškega?«

»Da, človeka s kapo iz črnega žameta in z rdečo ter rumeno obrobjenim površnikom? Pa hitro odgovori in ne ponavljaj mojih vprašanj!«

»Danes jutraj je šel tod mimo gospod župnik na svojem konju Piero. Vprašal me je, kako je kaj z očetom in odgovoril sem mu, da...«

»Ah, ti mali poročnež, ti postajaš hudomušen! Povej mi hitro, kje je šel Gianetto, kajti njega išče mo; prepričan sem, da je šel po tej stezi.«

»Kdo ve?«

»Kdo ve? Jaz vem, da si ga ti videl!«

»Ali lahko vidimo v spanju, če gre kdo mimo?«

»Saj nisi spal, maloprednež; brez dvoma so te zbudili strelci.«

»Ali mislite, dragi bratranec, da delajo strelci tak šum? Puška mojega očeta je brez dvoma glasnejša.«

»Naj te hudič vzame! Zanikarnejš prokleti! Jaz sem prepričan, da si videl Gianetto. Mogoče si ga še sam skril. Greto, tovariši, pogledimo v hišo, če ni mogoče tam. Saj je šel samo po eni nogi in preveč je lopov prebrisal, da bi skušal šepaje doseči goščo. Sicer se pa tu nehaajo sledovi krave!«

»Kaj bo pa oče rekel,« je vzkliknil Fortunato posmehljivo, »kaj bo rekel, če zve, da ste bili med njegovo odsotnostjo v hiši?«

Eden izmed vojakov se približa kupu sena. Vidi mačko in mahne brezbržno z bajonetom po senu, majajoč z rameni, kot da bi vedel, da je vsa ta previdnost smešna. Nič se ni zganilo in otrokovo obličje ni izdalo niti najmanjšega razburjenja.

Adjutant in njegova četa so pričeli kleti; že so gledali z resnim obrazom proti planjavi, kot da bi se hoteli vrniti, odkoder so prišli, ko je njih poglavar v prepričanju, da z grožnjami ničesar ne opravi pri sinu Falconeu, hotel poskusiti še z zadnjim trudom in skušal zapeljati z laskanjem in darili neizkušenega otroka.

Prišel je tedaj iz žepa srebrno uro, ki je bila vredna kakih deset cekinov; zapazil je, kako Fortunato ogleduje dragocenoost in kako se mu pri tem iskro očel. Zato je prijel uro za verižico in mu rekel:

»Navihaneček! Gotovo bi rad imel tako uro na svojem vratu, in bi se sprehajal po ulicah Porta Vecchia, ponosen kakor pav. Ljudje pa bi te izpraševali: Koliko je ura? Ti bi jim pa rekel: Poglejte na mojo.«

»Kadar bom velik, mi bo moj stric korporal podaril uro.«

»Da, toda sin tvojega strica jo že ima... seveda, ne tako lepo, kot je ta. — Pri vsem tem pa je on mlajši od tebe.«

Otrok je vzdihnil.

»Torej, moj bratranček, ali hočeš to uro?«

Fortunato je opazoval uro z enim očesom, slično kakor maček, kateremu kdo pomoli celega piščanca. Ker je čutil, da se norčujejo iz njega, si ni upal iztegniti roke in je zdaj pa zdaj okrenil oči, da ne bi podlegel skušnjavi. Grizel si je venomer spodnja ustnico in iz njegovega obraza je bilo brati besede: Kako je kruta vaša sala!

Medtem je pa ura na verižici nihala, se obračala in se malodane zadela ob otrokov nos. Končno se je njegova roka polagoma iztegnila po uri: že se je dotaknila s koncem svojih prstov: že je bila z vso težo v njegovi roki, ne da bi adjutant spustil konec verižice — Kazalo je bilo višnjevo, srebreno na novo očistočeno — na solncu je bila podobna ognju. Skušnjava je bila prevelika...

Fortunato je že dvignil tudi levo roko, s palcem pa je pod ramo naznačil kup sena, na katerega je bil naslonjen. Poglavar ga je takoj razumel. Izpustil je konec verižice. Ze se je Fortunato čutil poslastnika ure. Z gibčnostjo jelena se je dvignil in se oddaljil kakih deset korakov od sena, katerega so začeli rumeno-ovratničarji takoj prevračati.

Kmalu so videli, da se v senu nekaj premika in čez nekaj časa je prilezel iz njega ves krvav človek z bodalom v roki: toda čeravno je poskušal, da bi se postavil na noge, mu njegova rana ni dopuščala, da bi se držal pokoncu. Padel je. Adjutant se je vrgel nanj in mu izbil bodalo. Takoj nato so ga, kljub uporu, zvezali.

(Medtem se pa vrne Mateo s svojo ženo. Poglavar mu sporoči, da mu je Fortunato pokazal banditovo skrivališče in mu tako olajšal aretacijo.)

»Prokleti!« je rekel Mateo čisto tiho.

Ceta je bila že gotova s povezanjem. Gianetto je že ležal na nosilnici, pripravljen za odhoda. Ko je opazil Mateja v družbi Gamba, se je čudno zasmejal; potem se je pa obrnil proti hišnim vratom, pljunil in dejal:

»Hiša izdajalca!«

Razen Gianetta ni bilo človeka, ki bi si upal izpregovoriti besedo izdajalec, in katerega bi se našala na Matea, kajti z enim udarcem bodala (katerega bi ne bilo treba ponoviti), bi takoj plačal zaznamovalcu njegovo predrznost.

Medtem ni bilo pri Mateu opaziti druge geste, kakor to, da je položil ves potrt roko na svoje čelo.

Otrok je nemirno gledal zdaj svojo mater, zdaj zopet svojega očeta, kateri se je oziral na svojo puško in z jeznim izrazom motril Fortunata.

»Dobro začenaš!« je dejal končno Mateo sicer mirno, toda na njegovem glasu je bilo spoznati vso strahoto in grazovitost.

»Moj oče!« je vzkliknil otrok in s solzami v očeh stopil naprej, da bi padel na kolena pred svojim očetom.

Toda Mateo mu je zakričal:

»Stran od mene!«

Otrok se je ustavil, zaihtel, stoječ nepremično par korakov pred svojim očetom.

Pristopila je Giuseppa. Opazila je konec verižice, ki je gledala Fortunatu iz srcaje.

»Kdo ti je dal to uro?« je vprašala strogo.

»Moj bratranec adjutant.«

Frtaučku Gasli ma beseda

Men kar na gre u glava, kuku je tu, de naše gesposke use tele nasreče, ke se dannadn gudeja pu rudnekh, kar teb ne men ne skus prste gledaja jest mislem, de b biu ze zadn čas, de b se tist gespod, ke je uržah takh nasreč, enkat vorng na prste stupil. Kene, če en tak clouk, ke ni ma pravice za jago, kašnga zajčka ubije, ga tku sakramihlsk zamehuja, ke je kar črn. Ce pa en tak gespod, ke ma rudnk, kar cela ramunda ldi iz malumarnast pošle na un svet, je pa use dobr. Men se tu nkokor na zdi prou. Lde sa ja tud reveži, še več, ket pa zajci. Zatu jest mislem, de b mogla gesposka tud ldi prot pubjanjn zaščitet saj tku, kokr zajce.

Kua nuca, če pride pu nasreč kumesjon pugledat ta mrtve in ta pufrderbane. Tekat je že prepozno. Ta mrtu nimaja ne drugu ud tega, kokr de se jm ni treba več pud zemla putit in maritat, ampak maja lep mir. Še lakute več na trpeja, kokr sa ja trpel pred nesreča. Astn, ta mrtu pr nasreč saj neki preletiraja, ta pufrderban pa prou nč. Še škoda maja na use plati.

Jest mislem, de b blu use glih bl pameten, če b kumesjon preh hudil tkula večkat mal pu jamah pugledat, če je use u vorng, predn greja rudari u jama. Sevede b te kumesjon neki kuštal, ampak kumesjon, ke pridejo ta mrtve gledat, tud nisa za stojn. Nasreč b pa na ta viža le na blu tulk, kokr jh je zde.

Sevede, če b lastniki rudniku mogli tud sami hodet u jama rudarjem pumagat kopat, kokr more kašn suštarsk, žnidarsk al pa tišlarsk majster hodet sojem kselem pumagat delat, če če žiut in dauke, duklade, takse, bednostne sklade in za brezposelne pušten plačvat, b že zdauini pršli na ta pametna misu, de b kumesjon hudil preh jame pregledvat, ne pa šele pol, ke je že use fertik.

Ampak tak gespod, ke je navajena že ud utroškeh let žiut ud žulu soja bliznga, ke ud sojeh žulu tku na more, ke jh nima, sevede kej taga na more u glava past, sej ma že drugeh muh pouhna glava. Vite, zatu je pa tku in bo tud tku ustal.

Pr takeh nasrečah, ke pridejo u rudnekh naprej, je sam tu še dobr, ke prideja sam ta nar bl navadn lde ub žeuļene. Navadneh ldi je pa tku več ket preveč na tem svet. Kene, če je pa ene rči preveč, se more pa tku gledat, de se ja preč sprau, ke če je ene rči preveč, tku nima nubene vrednat Pu. glejte, kuku nardeja z žitam, če ga je preveč Pužgeja ga. S kuletam, razžam, kukram nardeja glih tku. Al ga pužgeja, al pa u murje zmečaja. Astn, kua čja pa z ldm nardit? U lde zmetat al pa pužgat jh vnder na mardija, ke lde sa de lde, če sa prou čist navadn lde — — — — —

Ldi ukul prnašat ma sam frajnit in strogo kazniu. Ldi ukul prnašat ma sam frajman, pu dumače raben, pravica, pa še ta sam take, ke sa soja smrt pušten zasleži. Take ldi, ke niso nubenu nč hudga naredil, maja pa sami dohtari pravica na un svet spraulat.

Sevede jetka tud mal skrbji za brezposelne. Na jetka b hmal puzabu. Za jetka morja pa spet fabrikanti skrbet, de glih na upeša. Astn tku greja drug drugmu na roka in pumagaja, de se svet pravilen vrti.

Ce use tula clouk natančn premešluje, more nazadn pridet ud spuzajnna, de je svet le prou ušti. man in de na more in tud na sme bit drgač. Zatu jest mislem, de sa use tiste kumference, ke tulk strašn engu gnarja kuštaja, čist udveč. Nej pesteja raj use lepu prgmah, de ga spet na pulomja, kokr sa ga že večkat. Se uma že sami kumenderal tku, de bo prou.

F. G.

Mati poučuje hčerko: »Biti moraš pridna in prijazna z vsakim človekom. Glej name in me vedno posnemaj.«

»Bom, mamica. Potem pa tudi lahko brata Toneka primem za lase, kakor si ti ata včera zvečer, ko je prišel domov.«

Falcone je prijel za uro in jo z vso silo vrgel ob skalo, tako da se je razletela na tisoč koscev... Ihtenje Fortunato je postalo silnejše in Falcone je s svojimi očmi nalik risu nepremično motril svojega sina. Potem pa je udaril s puškinim kopitom po tleh, a nato dal zopet puško na ramo, krenil proti gošči in zakričal nad otrokom, naj mu sledi. Otrok je ubogal.

Giuseppa je zletela za Mateom in ga prijala za roko. »Tvoj sin je,« mu je rekla s tresočim glasom in uprla vanj svoje črne oči ter skušala prodreti v globino njegove duše.

»Pusti me,« ji je odgovoril Mateo, »jaz sem njegov oče.«

Giuseppa je objela svojega sina, potem se pa vsa v solzah vrnila v svojo koč. Padla je na kolena pred podobo Device in go očee molila.

Medtem je pa naredil Falcone kakih dvesto korakov in se ustavil v majhni globeli. S puškinim kopitom je poizkusil, kako mehka je zemlja, in videl, da se bo dala lahko prekopati. Kraj, ki si ga je izbral, se mu je zdel pripraven za njegovo namero.

»Fortunato, pojdi k temu velikemu kamnu.«

Otrok je storil, kakor mu je oče ukazal, potem pa je pokleknil.

»Oče, moj oče, nikar me ne ustrleliti!«

»Opravi svojo molitev!« je ponovil Mateo s strašnim glasom. Otrok se je tresel in med ihtenjem molil »Čee nas« in »Vero«. Oče pa je na koncu vsake molitve glasno odvrnil: Amen.

»Ali so to vse molitve, katere znaš?«

»Oče, znam še »Angelovo češčenje« in litanije, katere me je naučila teta.«

»Dolgo je, nič zato.«

Otrok je s poemajočim glasom končal a molitvijo.

»Ali si končal?«

»Oh, oče, usmiljenje! prizanesite mi! Ne bom storil nič več takega! Prosil bom svojega bratranca korporala, da naj se usmili Gianetta.«

Se je govoril, ko je Mateo že nabasal puško in pomeril, rekoč:

»Naj ti odpusti Bog!«

Zaman se je otrok trudil, da bi se dvignil in objel kolena svojemu očetu; ni bilo več časa Mateo je izstrelil in Fortunato je padel mrtev.

Ne da bi se ozrl na truplo, se je Mateo vrnil proti domu iskat lopate, da bi pokopal svojega sina. Komaj je naredil par korakov, že ga je srečala Giuseppa, ki je prišla za preplašena zaradi strela.

»Kaj si naredil?« je vzkliknila

»Po pravici!«

»Kje je?«

»V globeli. Pokopati ga hočem. Umrl je kot kristjan; dal bom za maše.«

Sah

Capablanca se je na potu v Rusijo mudil tudi v Češkoslovaški, kjer je igral dve simultanki. V Pragi je tamkajšnji šahovski klub »Vidmar« z velikim uspehom organiziral šahovsko prireditve, pri kateri sta sodelovala Capablanca in Flohr. Igrala sta vsak proti 33 igralcem simultanko, za katero je vladalo najbolj zanimanje, ker sta oba velemojstra znana kot najboljša igralca simultank. Dosegla sta oba isti rezultat: 25 zmag, tri poraze in pet remijev, toda zmaga je v tem duelu le Capablanca, ki je skoraj eno uro prej končal in je imel tudi močnejše nasprotnike. Kakor poročajo, je Capablanca sedaj v izvrstni formi in mu mnogi prorokujejo v Moskvi prvo mesto. Drugo simultanko je igral Capablanca v Moravski Ostravi, kjer je 22 partij dobil, dve izgubil in osem remiziral.

Kakor znano, bo igrala v Moskvi tudi Menšikova, katero so povabili predvsem v propagandne svrhe, ker je v Rusiji mnogo šahistinj. Menšikova bo imela v Rusiji seveda težko stališče, toda tretjino točk bo pa le najbrž dosegla. V Hastingsu je p oti prvaku Rusije slabo opravila, kot nam kaže naslednja partija:

Botvinnik—Menšikova
1. d2—d4, Sg8—f6; 2. c2—c4, e7—e6; 3. Sb1—c3, d7—d5; 4. Sg1—f3, Sb8—d7; 5. Lc1—f4 (običajnejša poteza je Lc1—g5, toda na tem mestu je tudi dobro igrana poteza, ker je črni že razvil damskega skakača in ne more igrati c7—c5 in Sb8—c6), d5×c4; 6. e2—e3, Sf6—d5; 7. Lf1×c4! (belemu ni treba umikati lovca f4), Sd5×f4; 8. e3×f4, Lf8—d6; 9. g2—g3, 0—0; 10. 0—0, Sd7—f6; 11. Dd1—e2 (beli ima idealno napadalno pozicijo s pritiskom na diagonalo a2—g8 in na e-liniji), b7—b6; 12. Tf1—d1 (močno je tudi Sf3—e5 kot je igral dr. Tartakover v Karlovih Varih leta 1929 proti prof. Beckerju), Lc8—b7; 13. Ta1—c1, Dd8—e7; 14. a2—a3, Tf8—d8; 15. Sf3—e5, c7—c5; 16. Sc3—b5 (grozi S×d6 in d×c5), c5×d4; 17. Sb5×d4, Ld6×e5 (beli je izvajal že hud pritisk in je grozil tudi že z žrtvijo S×f7); 18. De2×e1! (grozi f4—f5), De7—d6; 19. Lc4—b3, Dd6×e5; 20. f4×e5, Sf6—e8; 21. f2—f4, a7—a6; 22. Kg1—f2, Kg8—f8; 23. f4—f5! (s to krepko potezo odloči beli takoj partijo v svojo korist), Lb7—d5 (na e

Gospodarstvo

Za povečanje gradbene delavnosti

Od strokovnjaka smo prejeli tale članek:

Leta ugodne gospodarske konjunktore so nam prinesla živahno gradbeno delavnost. Za Belgradom in Zagrebom je dobila tudi Ljubljana nekaj večjih stavb in celo vrsto stanovanjskih hiš. Če pogledamo malo nazaj v čase se tik pred svetovno vojno, bomo morali priznati, da smo storili Slovenci baš v gradbeni stroki v razmeroma kratkem času zelo velik korak naprej. Dobili smo lepo število dobrih domačih strokovnjakov in solidnih gradbenih podjetij, da bi bili dosegli baš na tem polju visoko stopnjo, da ni naenkrat prišel splošen gospodarski zastoj in z njim tudi zastoj v gradbeni stroki.

Cunjejo se glasovi, da se je v Ljubljani po vojni že dovolj zidalo, da je naše mesto z novimi stavbami, posebno s stanovanjskimi hiškami, že prenaseljeno. To pa ne drži. Kdor pozna razmere, kdor se zanima za stanovanjsko vprašanje v našem mestu, kdor pozna naše šole, ki čutijo od leta do leta večje pomanjkanje učnih prostorov, kdor stopi v našo bolnišnico, ki vedno glasneje kriči po razširjenju in modernizaciji, da se omenimo še drugih takih primerov, bo pač priznal, da so novemu razmahu gradbene delavnosti pri nas odprta vrata še na široko. In vendar je vladalo pri nas v preteklem letu v gradbeni stroki tako mrtvilo, kakršnega pač nismo pričakovali. Na eni strani je bila kriva zamrznjena kapitala, na drugi previsoka javna bremena. Mnogi niso mogli dvigniti svojih prihrankov. Tako so se naša gradbena podjetja le s skrajnim naporom pretolkla skozi preteklo leto in stopila v novo leto brez izgledov na boljše čase.

K sreči je nova vlada sklenila mobilizirati večja denarna sredstva in jih investirati v velika javna dela. S tem se obeta tudi naši gradbeni stroki večja živahnost, zasukati vsaj velikim gradbenim podjetjem, ki bodo mogla prevzeti ta dela. Vedno znova pa moramo poudarjati potrebo, da se končno uredi

vprašanje oddajanja javnih del na način, ki bo v prvi vrsti upošteval interese naših domačih podjetij, ne pa da v njihovo škodo podpiramo tuja podjetja, kakor se je to žal v večini primerov dogajalo doslej. To čudno, iz nacionalnega vidika pa tudi iz gospodarskih ozirov nerazumljivo stališče bomo morali revidirati, če nečemo odžagati naši gradbeni stroki korenin.

Poleg velikih javnih del bo pa treba misliti tudi na poživitev gradbene delavnosti v manjšem obsegu, na zidanje vsaj nujno potrebnih javnih poslopij, kakor je bolnica in šole ter stanovanjskih hiš, ki jih v Ljubljani še vedno primanjkuje, saj nimamo baš malih eno- in dvosobnih stanovanj, tako da čutijo užiti deloma pa tudi srednji sloji še vedno stanovanjsko krizo. Pri tem ne smemo pozabiti, da je baš zdaj za investiranje kapitala v hiše najugodnejši čas. Tako poceni gradbena podjetja po vojni še niso delala, kakor zdaj. Močno so padle cene gradbenega materiala in seveda so morale pasti tudi delavske meze, ker bijejo gradbena podjetja z zelo redkimi izjemami oster eksistenčni boj in morajo napejati vse sile, da se sploh obdržijo. V gradbeni stroki so padle cene do polovice in so zdaj na najnižji stopnji, kaže se pa že tendenca navzgor. Bolj ne morejo več pasti, ker bi sicer umno sledila katastrofa, gradbena podjetja bi morala vsaj po ogromni večini likvidirati, kar se pa seveda ne sme zgoditi, ker bi to potegnilo za seboj celo vrsto budih pretresljivcev v našem gospodarstvu.

Vprašanje dovajanja novih sokov našega gospodarskega organizma je tako tesno vezano z vprašanjem poživitev gradbene delavnosti, da bo treba istočasno razmišljati in segeti po pametnih ukrepih tu in tam. Država, banovina in občine morajo v lastnem interesu posvetiti vso pozornost tudi gradbeni stroki, ker gre pri nas znaten del brezposelnosti na račun njenega zastoja.

Newyork 300, Bruselj 72.50, Milan 26.25, Madrid 42.25, Amsterdam 208.90, Berlin 123.95, Dunaj 57.25, Stockholm 77.70, Oslo 75.70, Kopenhagen 67.30, Praga 12.915, Varšava 58.325, Atene 2.90, Carigrad 2.47, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.65, Buenos-Aires 0.795.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bč. potiska in slav. 132—134, bč. in srem. 127—129, slav. 124—129, koruza bč. in srem. 70—72, ban. 67—69, moka bč. in ban 0g in 0gg 197.50—220, št. 2 177.50—200, št. 5 157.50—180, št. 6 140—155, št. 7 115—120, št. 8 85—90.

Vse ostalo neizpremenjeno. — Tendence slaba. Promet srednji.

Hmelj

Savinjska dolina: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren in je tudi promet razmeroma malo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar je več zanimanja le za cenejši blago.

Splošno: Za boljši in najboljši žlahtni hmelj je tendenca prejšnjega precej čvrsta in izgleda, da izvozna trgovina še ni krita.

ZAHVALA

VSEM, KI SO OB TRAGIČNI SMRTI MOJE SOPROGE

ŠTEFKE

NA KAKRŠENKOLI NAČIN SOČUVSTVOVALI Z MENOJ IN MOJO
HČERKICO ŠTEFKO, PRISRČNA HVALA

MARIBOR, 16. FEBRUARJA 1935

ADVOKAT DR. MILOŠ VAUHNİK S HČERKICO ŠTEFKO

Sportne zanimivosti z Visokih Tater

Visoke Tatire, 14. febr.

Danes, v četrtek, je za tekmovalce prost dan. Zato pa so stopili na plan novinarji, za katere je bil organiziran celodnevni izlet. Že na vse zgodaj jih je električna železnica potegnila iz Starega Smokovca, ki je prava novinarska centrala, v Po-
podiramo tuja podjetja, kakor se je to žal v večini primerov dogajalo doslej. To čudno, iz nacionalnega vidika pa tudi iz gospodarskih ozirov nerazumljivo stališče bomo morali revidirati, če nečemo odžagati naši gradbeni stroki korenin.

Norvežani poparjeni ...
Norvežani so nastanjeni v razkošnem hotelu ...

Včeraj je prispel najboljši norveški skakač Andersen. Dasi je bil od vožnje izmučen, je takoj odinil na veliko Jarolimkovo skakalnico ter poizkusil z enim skokom. Dasi izmučen in prvič na tej skakalnici, je dosegel 70 in pol metra. Po tem rezultatu se da sklepati, da bo najdaljši skok na skakalnici vsekar daleč nad 70 m. Letos so listi poročali, da prizna Fis-a skoke samo do 70 m, češ, da so skoki preko te mere že akrobacija. Kako se bo sedaj ta sklep izvajal pri tukajšnjih skakalnih tekmah, bomo videli v soboto in nedeljo.

Finci imajo s seboj kemika za maže

Vse drugačno kakor pri Norvežanih je razporeženje pri Fincih; kakor vpliva včerajšnji poraz Norvežanov na njihovo navdušenje za nadaljnja tekmovalna poraza, tako vpliva zmaga Fincev na finko moštvo vzpodbudno. Danes si od veselja sploh ne morejo prav oddahnuti. Tudi zgovorni so, kakor bi vsak od njih obhajal god. To njihovo k govorici obrnjeno lastnost sem temeljito izbral in jih na vse pretege vpraševal; skoraj vsi govorijo nemški.

Najzanimivejše je gotovo, da imajo Finci s seboj posebnega kemika, strokovnjaka za smučarske maže. Je to fin gospod — na zunanji bi ga prištevati k Angležem — ki ima s seboj skoraj cel laboratorij. Vsak čas hodi preizkušat sneg in napravi za vsak sneg takoj na licu mesta posebne maže. Ima s seboj razne že narejene maže za skrajne vrste snega (za popolnoma moker, za popolnoma suh, za poledenel itd. sneg). Iz teh vrst dela potem sproti mešanice za ostale vrste snega. Za mešanje pa igraje svojo vlogo vse mogoče okolnosti (temperatura, dnevni čas, kot solčnih žarkov itd.).

Finci so z Visokimi Tatrmi vsestransko zadovoljni; posebno jim ugajajo strma pobočja, po katerih se radi poganjajo.

Švedi imajo s seboj lastno kuhinjo

Švedi so si napravili v hotelu »Morava« skokraj nekako republiko. Dočim druga moštva vsaj kolikor toliko hodijo v javne lokale na prigrizke in okrepčila, so Švedi skoraj čisto zase in jih vsaj v lokalih ni videti. Zato je pa tem bolj zanimivo v njihovem taborišču. Ze njihove snežnobe obleke so poleg krasnih dvobarvnih francoskih in švicarskih gotovo najbolj efektivne.

V očeh so mi padli ogromni kovčki, ki so naloženi po hodnikih in garderobah; in kmalu sem zvedel, zakaj imajo tako obsežno prtljago: privlekli so s seboj svojo lastno živilsko zalogo z lastno kuharico. Ko sem to kuharico hotel sinterjvati, da bi zvedel, s čim se švedski tekmovalci prav za prav zalagajo, mi je odvrnila v neki sevrnonemški mešanici, naj vprašam kakoga kuharskega strokovnjaka na kateremkoli koncu sveta, radi česa slovi švedska kuhinja po vsem svetu. In to, radi česar slovi švedska kuhinja po vsem svetu, prav to jedo tudi švedski tekmovalci na Tatrach.

Najboljši švicarski skakač prevzel mosto svojega tovariša — v bolnišnici

Švicarji imajo smelo. Takoj po prihodu na Visoke Tatire se je na veliki Jarolimkovi skakalnici poškodoval njihov skakač Kovar in so ga morali prepeljati v bolnišnico. Do včeraj dopolne pa si je že toliko opomogel, da so ga lahko odpustili iz bolnišnice. Ko pa se je ravno odpravil, so pripeljali v bolnico (Dolnji Smokovec) njegovega tovariša Kaufmanna, najboljšega švicarskega skakača, ki si je pri včerajšnjem predpoldanskem treningu na skakalnici precej hudo poškodoval nogo. Sedaj upajo Švicarji, ki so vseskozi simpatični fantje, na to, da bo lahko mesto Kaufmanna skakal vsaj Kovar.

Naši fantje

so prebili današnji dan vsi, razven Janše in Jakopiča, na skakalnem treningu. Odpravili so se zjutraj z električno ob pol devetih in se vrnejo proti večeru. Skakanje je danes gotovo zelo težko in nevarno. Vreme se je namreč spremenilo in že od poldneva veje hud veter, pomešan od časa do časa s snežnim metežem. Naši izrabijo vsako priliko za treninge. Saj pa imajo tudi uspehi! Tako je n. pr. Šramel včeraj popoldne v krasnem stilu dosegel daljavo 63 metrov in s tem postavil svoj najdaljši skok. Ostali naši so skakali včeraj vsi nad 50 m; v splošnem zelo hvalijo stil naših tekmovalcev in upamo zato na dobre uspehe v kombinaciji.

Prvenstvo JZSZ

v umelnem drsanju

Državno prvenstvo se bo izvedlo danes zjutraj na drsnišču SK Ilirije brez mednarodne udeležbe. Tekmovalci so se prišli v Ljubljano in prav pridno trenirajo. Tudi naši domači tekmovalci so dobro pripravljeni, zato bo boj za prvenstvo zelo zanimiv. — Današnji spored je naslednji: Ob 7.15 obvezne vaje seniorjev in Kadrovke, ob 8.30 obvezne vaje juniorjev, ob 9.15 prosto drsanje juniorjev, seniorjev in Kadrovke. Ako bi bila temperatura občutno nižja, kakor včeraj zjutraj, se ves program pomakne za eno uro naprej.

Mladinska smučarska tekma SK Ilirije

Danes ob 10 izvede smučarska sekcija Ilirije mladinsko smučarsko tekmo za dekice od 10. do 16. leta. Start in cilj bosta pri tivolskem gradu poleg letnega glečališča. Tekmovalci morajo biti na startu ob 9.30.

SK Korotan, Jutri ob 20 redna seja upravnega odbora. — Tajnik.

Smučarske tekme SK Reke so preloščene. Mladinske in damske smučarske tekme Smučarskega kluba Ljubljana so odpovedane.

ZSK Hermes, motosekcija ponovno prelaga motosklirina. — Sekcija se udeležila motoskliriranja kranjskih motoristov. Odhod s tovornim avtomobilom ob 7.30 izpred načelnikove pisarne.

Jutri ob 20 bo v restavraciji hotela Strunski plenarni sestanek nogometne sekcije SK Ilirije. Starošine in prijatelji vabljani!

Lepo blago za zavese

po 4 Din

dobite v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Gostilna Maček

Cankarjevo nabrežje
nudi domače naravno žganje
čez ulico

slivovko	44%	28 Din
hruševce	44%	28 Din
sadjevec	50%	28 Din
brinjevec	46%	30 Din

Björnsterne Björnson:

17

Deklica s Prisoj

Tedaj se je Ingrida začela prav od srca vrteti in peti:

Glej, solnček na skali pleše vroč —
Pleši še ti, draga, skoraj bo noč!

Glej, potok skače veselo v morje —
Skoči, mladenič, tam grob čaka na teli

Glej, brezo, kako jo vihar vihti —
Poženi se dekle, naj še tebe vrti!

Glej, ...

»Kako čudne pesmi prepevaš!« je rekla Seneva in prenehala plesati.

»Ne vem, kaj pojem — res ne. Thorbjörn jih je pel.«

To so verzi tistega potepastega Benta; saj jih je znam,« je rekla Seneva.

Njegovi so?« je prašala Ingrida in se vznemirila. Pogledala je v tla in molčala. Naenkrat pa je tam doli na cesti nekoga zagledala.

»Poglej no — tam le od Jelovja se nekdo pelje po cesti.«

Seneva se je ozrla tja doli.

»Ali je on?« je prašala.

»Da, Thorbjörn je ...«

Res je bil Thorbjörn, ki je vozil v mesto. Do tja je bilo daleč. Ker je bil njegov voz težko naložen, je le počasi vozil po prašni cesti. Ta pa je bila tako spe-
ljana, da si jo s planine lahko vso pregledal. Ko je Thorbjörn z višave zaslial klice, je precej vedel, kdo

ga pozdravlja. Stopil je na voz ter klical nazaj, da je odmevalo od gore do gore. Nato je nekdo z gore zatrobil na »lur«, on pa je sedel in poslušal. Ko so se glasovi porazgubili, je zopet vstal in zavriskal. Tako so nekaj časa klicali sem in tja; bil je srečen. Ozrl se je tja na Prisoje in zazdelo se mu je, da se še nikoli niso tako čudovito lepo bleščale v solnčnem sijju kakor se danes.

Medtem ko je ves zaverovan sedel na vozu, je kar pozabil na konja, ki je peketal po cesti, kakor se mu je zdelo. Naenkrat je Thorbjörn planil kvišku; zakaj konj je tako sunkovito skočil v stran, da se je zlomilo oje. Nato pa je splašena žival divje zdivjala čez polja kmetije Nordhaug, mimo katerih je vodila cesta. Thorbjörn je šinil pokoncu in je trdo nategnil vajeti; konj in človek sta se dajala: Konj je šinil po strmini navzdol, on ga je pa skušal ustaviti. Toliko ga je ukrotil, da se je žival postavila na zadnji nogi. V tem hipu pa je Thorbjörn že bil na tleh in, preden se je konj mogel zopet pognati v dir, je že privezal vojske za drevo in konj je obstal. Tovor je večidel popadal z voza, oje je bilo zlomljeno, konj pa se je po vsem životu tresel. Thorbjörn je stopil h gobcu, prijel za vajeti ter žival prijazno pogovarjal; nato ga je obrnil po strmini navzgor, da bi se mu ne bilo treba bati, ko bi se žival vnovič splašila. Ampak preplašena žival ni mogla mirno stati. V dolgih skokih se je poganjal za konjem, dokler nista pridirjala na cesto. Spotom je tekel mimo stvari, ki so popadale z voza, posode so bile razbite, blago pa večidel pokvarjeno. Doslej je mislil samo na nevarnost. Sedaj pa je začel razmišljati; kaj bo iz tega, in se je ujezil. Sprevidel je, da je končal svojo vožnjo v mesto. In čimbolj je premišljeval, tim bolj ga je kuhalo. Ko sta se vrnila na cesto, se je konj vnovič

splašil ter se je z naglim skokom vstran hotel iztrgati iz rok. Tedaj je udarila na dan vsa fantova togota. Z levico je držal konja za gobec, v desnici pa je držal popotni bič in ž njim tako užgal konja, da se je žival od besa penila ter ga s prednjimi kopiti hotela udariti. On pa je držal žival od sebe ter je, še bolj razjarjen ko prej, udrihal z debelim koncem bičevnika. »Te bom že naučil, ti uporno živinče!« in je tolkel. Žival je od besa in bolečine rezgetala — on je tolkel. »Ha, le občuti, kaj se pravi močna pest!« in je tolkel. Konj je hropel in prskal, da so pene brizgale po Thorbjörnovi roki, on pa ni odnehal in je tolkel. »To je bilo prvič in naj bo zadnjič, prekleta žival, na, tu imaš! Jaz te bom naučil ubogati!« in je tolkel.

Medtem sta se večkrat zavrtela. Konj se ni več upiral, ampak je drgetal in ob vsakem udarcu stresel, sklonil glavo in zastokal že, ko je zagledal bič v zraku. Thorbjörn je spreletel sram in je odnehal. Kar je zagledal, da na roko občestnega jarka sedi človek, ki se opira na komolce in se mu posmehuje. Sam ni vedel, kaj se godi; stemnilo se mu je pred očmi. Držeč z eno roko konja, z drugo pa vihteč bič je planil nadenj. »Ti pomagam smejeti se!« Bič je švignil, a je moža le nekoliko oplazil, da se je z glasnim krikom strkljal v jarek. Tu je obležal na vseh štirih, pač pa je okrenil glavo, spuščil obraz in se zarežal; smeja pa ni bilo slišati. Thorbjörn je osupnil; zakaj ta obraz je že videl. Da, bil je Aslak.

Thorbjörn ni vedel, zakaj ga je stresel mraz.

»Ti torej si obakrat splašil mojega konja?« je rekel.

»Ležal sem in spal,« je odvrnil Aslak ter se nekoliko dvignil; »pač pa si ti mene prebudil, ko si kakor kak norec pretepala konja.«

V New Yorku je zapadlo kake 2 pedit snega. To ni ne dosti ne malo, pač pa takole srednja reč. Da si bodo nekateri čitatelji mogli predstavljati, kako velika vas je New York, naj govore te številke: Sneg odmetava in odvaža štirideset tisoč mož; na delu je noč in dan 580 snežnih plugov; 43 strojev za čiščenje cest. Stroški so preračunani na dva milijona dolarjev.

★

Vsak človek pozna tisto peščico ljudi, ki o njem dobro govorijo. Vprašanje, kdo so ti ljudje, pa zardi in noče odgovoriti.

★

Pogovarjali so se o zdravju in kako je mogoče doseči visoko starost. Zdravniki so spregovorili svoje, in stari ljudje so svoje povedali. Zadržati se je oglasil najstarejši, ki je bil star že nad devdeset let.

»Verjemite mi, da visoka starost ni nič kaj prijetna,« je rekel, »stoda po mojem mnenju je visoka starost edino sredstvo, da človek dolgo živi.«

Mali oglasi

Službe iščejo

Dve osiroteli deklici
iz zasedenega ozemlja, v starosti 14 in 19 let, slednja z meščansko šolo — prosita dobrosrčne ljudi, da bi in kdo sprejel v učenje v trgovino ali kakršnokoli zaposlitev. Dopolnje sprejema upr. »Slov.« pod »Dobra vzgoja«.

Dekle
poštena, išče službe pri kakšni družini za čez dan. Kati Dolinc, Stozice št. 128.

Oskrbnik
vajan vinarstva, sadjarstva, poljedelstva in nekaj gozdarstva — išče službo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Stalna služba« št. 1604.

Poslovodja les. ind.
z večletno prakso in šolsko izobrazbo, želi prenesti mesto Vešč vseh v to stroko spadajočih del. Gre tudi v pisarno ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1612.

Dekle
pridno in pošteno, z meščansko šolo — išče mesto učenke v trgovini ali drogeriji. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 1600.

Prodajalka
mešane stroke, začetnica, katere se je izučila v strogi trgovini, z lepim nastopom ter lepo pisavo — išče službo. Cenj. ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 1582.

Trgovski pomočnik
s kaveljo, išče mesto začetnika v Ljubljani. Dopolnje pustiti v upr. »Sl.« pod »Vestransko izvešban« št. 1530.

1000 Din nagrade
dam osemu, ki mi najde službo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Karkoli« št. 1681.

Prodajalka
mešane stroke, pridna in poštena. Želi prenesti mesto takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slovenca« Ljubljana št. 1703.

Službo organista
iščem. Imam petletno prakso, izurjen sadiar in vinogradnik. Naslov v podružnici »Slovenca« Celje.

Službodobne

Salon »Chic«
v Wolfovi ulici št. 3 — sprejme spretno modistino, ki je sposobna tudi postrežbe.

Pletiljo
vajenca za modno trgovino in šiviljo za moško perilo — sprejme Rokar, Izanska 34.

Trgovska sotrudnica
z daljšo prakso, dobi mesto v industrijskem podjetju. Naslov v upr. »Sl.« pod »Nastop takoj« št. 1559.

Korespondentka
z znanjem srbohrvaščine in nemščine dobi takoj stalno službo pri večjem podjetju. Pogoji samo res perfektno znanje slovenske in nemške stenografije po diktatu. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Perfektna stenografka« št. 1669.

ZASTOPNIKI

sposobni, agilni, z lepim nastopom — se iščejo za prodajo originalnih angleških stofov za vsa sreska mesta v Sloveniji in v Prekmurju. Obširne ponudbe s sliko poslati na Publicitas d. d., Beograd pod »Stalna i sigurna zarada«.

Gospodično

ali boljše dekle — iščem k dvema deklicama, starima 7 in 9 let. — Nastop lahko takoj. — Naslov v upr. »Sl.« pod št. 1560.

Agilen potnik

dobi službo pri večji tvrdki proti kavčiji v gotovini. Ponudbe podružnici »Slovenca« Celje.

Mlado šiviljo

pošteno in pridno, za popoldneve — sprejem. Ponudbe pod »W. B. takoj« št. 1574 upravi »Slov.« b.

Prodajalka

pridna, urna, poštena, mlajša moč, v vsakem pogledu zanesljiva — se sprejme za 1. marec za prodajo čevljev. Prednost imajo one z večletno prakso. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 1368.

Dva gospoda

z lepim nastopom in primerno izobrazbo sprejememo v svojo obiskovalnico strank v Ljubljani. V poštev pridejo tudi gospodje iz ljubljanske okolice. Plača fikсна. Ponudbe pod »Stalnost« upravi »Slovenca« pod št. 1640.

Zastopnika

vpeljanega na Gorenjskem — sprejemamo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1686.

Vzgojiteljico

ki bi pomagala pri učenju moji 10 letni hčerki, učenki ljudske šole — iščem. Znanje jezikov in glasbe željeno. Ponudbe na naslov: Ladislav Hajduška, mlin, Bečej - Sv. Džuradi, Banat.

Vajenci

Dečka za učenje
v trgovini z usnjem in čevlji na Gorenjskem — sprejem. Prednost imajo samo z dobrimi pričevali. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gorenjsko« 1473.

Vajenca

za krojaško obrt sprejemamo. Prednost imajo oni, ki so nekoliko vajeni te obrti. Vsa oskrba v hiši. Ivan Smole, St. Vid nad Ljubljano.

Učenca

v večjo trgovino z mešaninami blagom, z dobrimi šolskimi spravevali, ki je dober v računstvu ter ima res veselje do trgovine — sprejem. Prednost kmetski fant. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 1583.

Zasluzek

Iščem zastopstva
za mesta Kragujevac, Lepovo, Jagodina, Čuprijo, Paračin, a eventualno tudi dalje za prehranbeno stroko, kot makaroni, ribe, čaj, prepečenec, sir, likerji itd. Gjuro Vrkljan, Jagodina, Ljube Simića br. 20.

Nad vse iskan

slovenski industrij. proizvajalci nudijo potnikom izredno lahek 10 odstotni postranski zaslužek. — Prednost onim, ki obiskujejo trgovine z železnino, mešaninami blagom, tvornice kovinskih izdelkov itd. V poštev pridejo posebno vagonke pošiljke. Ponudbe z navedbo referenc na R. R., Rogatec, predal 13. Delitev rafonov po banovinah.

Davčne prošnje

za odlog in obročno plačevanje, pritožbe, nasvete: Davčna poslovavnica, Ljubljana, Miklošičeva 7, II. nadstropje.

Hranilne knjižice

vseh bank in vseh pošteželskih posojilnic kupujemo po najvišji ceni. Bančni kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40.

Pouk

Poceni instruiram
vse predmete klasične in realne gimnazije. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Akademik« št. 1715.

Kako postaneš sofer?

Ako se voiš v J. Čehovo sofer šolo na Tyrševi cesti 36 ki Ti pošlje na zahtevo prospekt zastoni.

Instruiram

prvo- in drugošolke: matematiko in francoščino. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1653.

Denar

Posojila
na vložne knjižice: daj Slovenska banka Ljubljana Krekov trg 10.

Posredujem
denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12 (d) Telefon 38-10.

Ureditel dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnjav.

Nasveti v konkurnih zadevah in vseh drugih trgovsko obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: **Lojze Zajc**, Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18.

Hranilno knjižico
Mestne hranilnice ljubljanske za 30—35.000 Din kupim. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Plačam takoj v gotovini« 1526.

Hranilne knjižice
kupujemo, prodajamo ter izposojujemo posojila na iste najhitreje in najsolidneje. — Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ul. št. 6-II. Tel. int. 38-38.

15.000 Din posojila
proti vknjižbi na prvo mesto — išče posestnik in trgovec. Cenj. ponudbe upravi »Slov.« pod »Točna vrnite« 1601.

Vlogo
Obrtne banke, Ljubljana za 100.000 in 55.000 Din prodamo. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ul. br. 6-II. Tel. int. 38-38.

Posojilo
10.000 do 15.000 Din — iščem za trgovino. Dam za to stanovanje v letovišču na Gorenjskem. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Varno« št. 1641.

Davčne prošnje
za odlog in obročno plačevanje, pritožbe, nasvete: Davčna poslovavnica, Ljubljana, Miklošičeva 7, II. nadstropje.

Hranilne knjižice
vseh bank in vseh pošteželskih posojilnic kupujemo po najvišji ceni. Bančni kom. zavod, Maribor, Aleksandrova cesta 40.

Stanovanja
ISCEJO: Družinsko stanovanje večje, s kopalnico in ostalimi pritliklinami, iščemo v bližini Sv. Petra. — Ponudbe poslati upr. »Sl.« pod št. 1529.

Čisto stanovanje
soba, kabinet, ostale pritlikline — iščemo v bližini Sv. Kristofa. — Ponudbe upr. »Slov.« pod »Mirna stranka« 1618.

Stanovanje išče
marljiv, pa zelo ubožen sedmošolček proti instrukciji v kateremkoli predmetu. Naslove sprejema in daje pojasnila uprava »Slovenca«.

Za Din 100.- norveške hickory smuč

v mesečnih obrokih — Vam nudimo priliko, da si nabavite te odlične smuče sedaj za pomladanske ture in tekme! — Zahtevajte ponudbo.

A. GOREC, d. z o. z. LJUBLJANA, Tyrševa 1

Kompanjon

stavbne stroke, s primer-nim kapitalom, se sprejme k ž vplejanemu podjetju. Prednost stavniki in zid moštiri z nemejeno koncesijo. — Ponudbe upravi »Sl.« pod »Komp 50« št. 1605.

ODLAJO:

Dvosobno stanovanje
s kabinetom in vsemi pritliklinami, v novi hiši v Mostah, Detelova št. 8 — takoj oddam. — Naslov: Vel. čolnarska 20.

Dvosobno stanovanje
s pritliklinam in kabinetom takoj oddam. Mariborska 28, pri Stadionu.

Solčno stanovanje
obstoječe iz 3 sob in pritliklin, s souporabo vrta — takoj oddam. Informacije pri Mestni hranilnici ljubljanski.

Dvosobno stanovanje
s kuhinjo in pritliklinami oddam. Pod Ježami 19, Udmat.

Trisobno stanovanje
solčno, v I. nadstropju, blizu cerkve in cestne železnice — oddam. Najraje duhovniku. Št. Vid nad Ljubljano št. 38.

Lepo stanovanje
z veliko sobo in kuhinjo se odda takoj v Gasilnem domu v Zgornji Šiški.

Dvosobno stanovanje
s pritliklinami oddam. Bazoviška ulica 4, Moste.

Dvosobno stanovanje
s pritliklinami oddam v Rožni dolini cesta IX/7.

Podprtilič. stanovanje
lepo, suho — takoj ali s 1. marcem oddam v Zelini jami, Prešernova 15.

Sostanovalca
sprejemam. — Podrobnosti pri društvu »Varstvo«, Tyrševa cesta 17.

Opremljeno sobo
mansardno, solčno, takoj oddam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 1659.

Vnajem

ISCEJO: Gostilno
vzamem na račun. Imam točilno pravico. — Šuler, Maribor, Vodnikov trg 2.

ODDAJO: Brivski lokal
oddam s 1. majem v najem. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 1593.

Trgovski lokal
s stanovanjem in opremo, na deželi — oddam v najem za 200 Din mesečno. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1616.

Majhen lokal
z vso opremo oddam za takoj v centru mesta. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodna prilika« št. 1707.

Suho skladišče
za moko itd. ali za delavnico — oddam takoj ali pozneje po nizki ceni v najem. Glince, Tržaška c. št. 50.

Lokal
s skladiščem in stanovanjem ali brez, na periferiji Ljubljane, priporočljiv za trgovino z mešaninami blagom — oddam v najem. Ponudbe: Javornik, Grosuplje.

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Lokal in večjo sobo

oddam takoj v najem. — Vprašati pri upravitelju hiše na Krekovem trgu 10 (dvorišče).

Valjčni mlin

kmečki, umetni, na stalni vodi, blizu večjega mesta, dam v najem ali po ugodni ceni prodam. Ponudbe pod »Mlin« 1500 upravi »Slovenca«.

Gostilno

z novim inventarjem, v sredini mesta v Ljubljani, oddam po ugodni ceni. — Informacije v lokalu dne 19, 20. in 21. februarja. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1651.

Hišo s skladiščem

dvoriščem in vrtom, sredi Ljubljane, damo za nizko ceno v najem ali prodamo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1660.

Vpeljano mesnico

v Šiški oddam proti skupnini inventarja. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1543.

Objave

Preklic

Podpisani Šoštarč Alojzij, bivši paznik, Ljubljana, Staničeva ul. 22, preklicujem vse govornice, ki bi utegnile škodovati pridobitnemu kreditu gosp. P. Tomšiča v Ljubljani, Staničeva ul. 27. Izjavljam, da je vse, kar sem v njegovo škodo rekel, neresnično. — Zahvaljujem se mu, da je ostopil od sodnega postopka. — Zastopniške stroške sem plačal sam. — Ljubljana, dne 15. II. 1935. — Alojz Šoštarč.

Razno

Za svojo oddam
12letno hčer s kmetov. Mati — umrla, sam sem brezposeln krojač. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1556.

„Fitonin“

vestransko preizkušeno sredstvo pri ranah, poškodbah, opeklinah in za zdravljenje vseh vrst ran, krast, lišajev, turov in ostalih kožnih bolezni. Dobi se v vseh lekarnah. Pri ministr. nar. zdravja pod Sp. br. 611 od dne 21. IV. 1933 registr. po-učno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fitonin«, dr. z o. z., Zagreb I-78.

Elektro naprave

vseh vrst izvršuje oblast. pooblaš. elektrotehnično podjetje Oblak Gabrijel, Logatec.

Cujte!

Če Vam je na tem, da želite dobro

prodati ali kupiti

že rabljene predmete, ki so še v dobrem stanju, kot šivalne in druge stroje, kolese, otroške vozičke, foto-aparate, vsakovrstna glazbila, pohištvo in druge gospodinjske in gospodarske potrebščine (poseben oddelek za oblačila), pridite k

„Promet“

komisijska trgovina. Ljubljana, Napoleonov trg 7 (nasproti križevniški cerkve).

Posestva

Tri krasne parcele

ob Gruberjevem nabrežju, po ca. 600 m², naprodaj. Plačljivo deloma s hranilnimi knjižicami Mestne hranilnice. Ponudbe na: Dr. Tomšič, Tavčarjeva ul. št. 13, Ljubljana.

Hiša

primerna za trgovino, se zaradi bolezni prodaja na prometnem kraju v Ljubljani. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Prometno« 1486.

Trgovino

na izborni točki sredi mesta, zaradi bolezni prodam. — Ponudbe pod »Centrum« 1487 upravi »Slovenca«.

Enostanovanjska vila

na Bledu, Krekova cesta št. 12 — se odda v najem. Poizve se: Tomo Žagar, Lesce 23.

Dvonadstropna hiša

z dvema lokaloma, sredi Ljubljane, naprodaj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1642.

Tristanovanjsko hišo

z lepim vrtom, takoj prodam. Slapničarjeva št. 7, Udmat.

Hiša

na Viču, dvostanovanjska, elektrika, sadni in zelenjadni vrt, ca. 1500 m², 5 min. od tramvajske postaje — ugodno naprodaj. Vprašati: Ažman Andrej, delovodja, Vič 120.

Enodružinska hiša

v okolici Ljubljane, davka prosta, naprodaj za 56.000 Din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 1595.

Lepo posestvo

v bližini Senčurja — naprodaj za 51.000 Din. — Plača se lahko v hranilnih knjižicah. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 1598.

Kamnoseško

podjetje za bruse skusno s kompletnim in lepim posestvom (hiša, gospodarska poslopja itd.) — vsled smrti gospodarja naprodaj. Pojavnila daje V. Krisper, Rogatec.

Enodružinska hišica

nova, pol ure od Glavnega trga, zelo ugodno naprodaj. Levstikova 9, Tezno, Maribor.

Veliko hišo

v centru Ljubljane, novejšo, s solčno lego in vrtom, ki se dobro obrestuje — kupim. Posredovalci izključeni. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Resni kupec« št. 1577.

Zelo poceni naprodaj

hiša, zidana leta 1932, pet minut od postaje Domžal. Cena 35.000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1668.

Novo hišo

tik kolodvora, veliko za 3 stranke, klet, šupa, voda, vredno 55.000 — prodam za 35.000 Din zaradi odpotovanja. — Šafer, Limbuš pri Mariboru.

Parcela

2300 m², dosega obdelana kot zelenjadni vrt, najpripravnější za vrtnarja, naprodaj. Železnikarjeva ulica, baraka VII. Šiška.

Prodaj vilo

v Zgornji Šiški. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1667.

Prodaj posestvo

novo, renovirano gospodarsko poslopje, vodovod. Rahne, Podgora v Dolu pri Ljubljani.

Rentabilno

novo večstanovanjsko hišo v trnovskem predmestju ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1674.

Nova hiša

ob glavni cesti naprodaj za 80.000 Din. — Pintar Franc, Cret 66 pri Celju.

Enodružinska hiša

z velikim vrtom, 15 minut od kolodvora Celje, naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod »120«.

Hišo z vrtom

na najkrajšem delu trnovskega predmestja prodam ali dam v najem. — Cerkvena ulica 9.

Enostanovanjsko hišo

prav poceni prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1571.

Enonadstropna hiša

z vrtom, pripravna za obrt, trgovino, gostilno itd., v letovišču Lesce — naprodaj. Cena po dogovoru. Lovro Žagar, Lesce št. 23.

Prostovoljna javna dražba

Kupimo

Omaro za knjige
dobro ohranjeno, kupim.
Ponudbe sprejema iz pri-
jaznosti uprava »Sloven-
ca« v Mariboru pod znač-
ko »Omaro« (k)

Biljard
dobro ohranjen — kupim
takoj. Ponudbe upr. »Sl.«
pod »Biljard« 1484. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro ku-
puje RAFINERIJA DRA-
GIH KOVIN — Ljubljana,
Ilirska ulica 36, vhod z
Vidovdanske ceste pri
gostilni Možina.

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupimo.
»Vitamin«, Ljubljana, Ma-
sarykova 46. (k)

Harmonij
rabljen, kupim. — Solar,
Rovte, p. Podnart. (k)

Stroj
za rezanje slanice, na me-
hanični pogon, ter peč za
kopališče — kupi Salez,
zavod, Rakovnik. (k)

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, ruvelir, Ljub. ana
Wolfova ulica št. 3.

Mizarski stroj
kombiniran, rabljen, ku-
pim po ugodni ceni. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 1624. (k)

Tehtnico
znamke »Berkel«, dobro
ohranjeno — kupim. Po-
nudbe upravi »Slov.« pod
»Berkel« 1596. (k)

Sirno prešo
rabljeno, švicarski sistem,
v dobrem stanju, kupim.
Ivan Retelj, Cerklje ob
Krki. (k)

Čevlarski stroj
levoročen, kupim. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 1573. (k)

Mizarstvo
Jozic i Gams
Vukovar — kupi rabljen
naravnalni, spehlni in
železni stroj (Abriht-
Füge- u. Kehlmaschine),
po možnosti kombiniran
s svedrom, na kroglično
ležišče, 40—50—60 cm šir-
ine; dalje sveder za dol-
ge ure (Langlochbohr-
maschine), stroj za okro-
žice (Rundstabmaschine)
z nožem 20, 25, 30, 35 in
40 mm. Opis strojev in
cene — takoj poslati na
gornji naslov. (k)

Obrt

Parne pekovske peči
in stroje postavlja »Teh-
na«, Ljubljana, Mestni
trg 25. Sprejema zastop-
nike iz vseh krajev.

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetniške
izdelke nudi naiceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

Urarska in zlatarska
popravila točno in naj-
ceneje pri Ante Velka-
vrh, urar, Sv. Petra c. 66,
poleg tovarne Pollak. (t)

Modroci 230 Din
otomane 500, 580, 650 Din,
Couch zofe 1200 do 2400
Din, spalni fotelji 1300
Din. Solidna izdelava —
pri Zaključku, tapetnik,
Selenburgova ulica 4. (t)

Pozori
Moderne tapetniške izdel-
ke, kot couch zofe, oto-
mane, modroce, si naj-
ceneje naročite pri tapet-
niku Josipu Pirnarju —
Novo mesto. (t)

Predno se odločite
za popravilo Vašega
pisalnega stroja

zahvalite ponudbo od
specialnega mehanika
G. Žitnik, Ljubljana
Kolodvorska ul. 26
Tel. št. 34-25
Za vsako popravilo
jamčim pisмено!

Glasba

Muzika
prodaja prvovrstne ino-
zemске klavirne in pian-
ne. Popravlja in uglašuje
strokovnjaksko, naiceneje
Izposojuje in prodaja tudi
preigrane instrumente —
Ljubljana, Knafliceva ul. 4.

PRESELILI SMO SE!
iz Tavčarjeve ulice 3 v
pasajo nebotičnika
ELEKTROTON c. o. z.
pišče — gramofone
izposojamo, same-
njavamo, prod-
iamo in kupujemo

Tritonska harmonika
nemška, trikrat glašena
(tridka »Kueler«), napro-
daj. Naslov pove uprava
»Slovenca« pod št. 1655.

Brezplačen pouk v igranju
od Din. 138.-
Zahtevajte
BREZPLAČEN
CENIK!
od Din. 69.-
napr.
MEINEL-HEROLD
ZAL. TOVARNE GLASBIL
MARIBOR št. 102.

Prodamo

Neveste
gospodinje - obrtniki
ne zamudite ugodne pri-
like. Zaradi izpraznitve
zaloge odprodajam iz
skladišča razno kuhinjs-
ko posodo, orodje itd. —
po znatno znižanih cenah
Stanko Florjančič, želez-
nina, Resljeva cesta št. 3
(poleg Zmajskega mostu).
Vhod skozi dvorišče. V
račun vzamem tudi bra-
nilne knjižice Kmetice in
Ljudske posojilnice Ljub-
ljanske. (t)

Premož, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik,
Tržaška cesta št. 16.
Telefon 33-13.

Zimo, mokro travo,
motvoz vseh vrst, štran-
ge, uzde, vrvi za perilo
in druge vrvarske izdel-
ke kupite najbolje in
naiceneje pri I. Andlovic,
Mestni trg 9. (t)

Ženin, črne suknje
in obleke res poceni ku-
pite pri PRESKERJU —
Sv. Petra c. 14. (t)

SHELL BILJOBTRAN ZIMSKI

JE UNIVERZALNO, POPOLNOMA
NESKODLJIVO SREDSIVO,
KI UNIČI RAZNE SKODLJIVCE,
NJIHOVA JAJČKA, GNEZDA IN
LIČINKE

Vzorno sadjarstvo
nudi siguren
dohodek

VOJSKO DO UNIČENJA NA-
POVEDUJE TVRDKA SHELL
ŠKODLJIVCEM, KI PRETE OB-
STANKU NAŠEGA SADJARSTVA.
PO CELI DRŽAVI PRIREJA
SHELL NA SVOJE STROŠKE
PREDAVANJA O MDRNEM SAD-
JARSTVU IN VARSTVU RASTLIN

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO POUČNO KNJIŽICO IN NAVODILA PRI
ANGLO-JUGOSLAVENSKO PETROLEJSKO D. D.
BEOGRAD ZAGREB SARAJEVO

V konkurzni prodaji
»Jugošpote« (Rasberger) —
ima še precej plošč ter
delov za vse vrste gra-
mofonov. Isti se od sedaj
naprej prodajajo po iz-
redno nizki ceni v trgo-
vini J. Banjaj, Miklošiče-
va cesta 20. (t)

Kuhinjske kredence
nove, poceni prodam ali
zamenjam za šivalni stroj.
Peternel, Sodarska steza
št. 6, nad Sv. Florjanom.

Tridka
A. & E. Skaberné
Ljubljana
javlja, da jemlje do pre-
klca v račun zopet knji-
žice prvovrstnih ljub-
ljanskih denarnih zavodov
(Mestna hranilnica, Ljub-
ljanska posojilnica, Ljub-
ljanska kred. tna banka).
Istočasno opozarja na svojo
inventurno prodajo.

Harške kanarčke
samce in samice, prodam.
Vič, Cesta na Brdo 158.
Bizjak. (t)

Čevlje
smučarske, gorske in
sportne, iz nepremočlj-
vega krom-usnja, skoraj
in gamaše itd. — izdeluje
in razpošilja ročna čev-
ljarna Fran Zajc, Ziri. —
Prodajalna lastnih izdel-
kov: Ljubljana, Miklošiče-
va cesta 36. (t)

Pozor trgovci!

Prodam 15.000 parov
platnenih čevljev z
gumi podplatom v sivi
in beli barvi. — Cena
istim je Din 1.50 za
par od šte. 23 46.
Izpod 100 parov jih
ne prodajam. — Čevlji
so solidno in lepo iz-
delani in je vsak par
posebej zapakovan v
kartonu.

Ivan Prešern
tovarna čevljev
Krani

Couch in spalnico
iz afrikanske breze, ugod-
no prodam Sitar Jernej,
mizar, Šmihel, Novo me-
sto. (t)

Prodajam:
kravo, tovarne vozove,
seno, sode, kočijo, brek.
Oddam 3 velike prostore
za skladišče. Naslov v
upravi »Slov.« pod šte.
1648. (t)

Semenski krompir
„ONEIDA“
gorenjski, priznani
najboljši, ter roza
krompir
„ROŽNIK“
dobavlja solidno in točno
KMETIJSKA
OKRAJNA ZADRUGA
V KRANJU

Pletilne stroje:
8/40, 12/27, 10/80, 10/100,
12/100 — ugodno prodam.
M. Lazar, Ljubljana, Rim-
ska cesta. (t)

Dobrega psa
čuvaja, 18 mesecev sta-
rega, prodam. Ponudbe
pod »Dobro čuvaj« 1625
upravi »Slov.« (t)

Največjo izbiro
vsakovrstnih dobro ohr-
anjenih predmetov po naj-
nižjih cenah imate edino
pri
„ABC“
Ljubljana, Medvedova ce-
sta 8, telefon 24-44 (poleg
gorenj. kolodvora).

Stalno sprejemamo v pro-
dajo vseh vrst premie-
nine! Informacije na raz-
položo!

Vodno turbino
po ugodni ceni prodam.
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Vodna moč« 1580.1

Kuhinjsko pohištvo
malo rabljeno, naprodaj.
Maribor, Gajeva 10. (t)

Golša, nabrekel vrat

je obolenja čitno žloge, ki se mora pravo-
časno zdraviti, ker se sicer dolga le tega
važnega organa v svoji funkciji kot z-
proti strupom vse preve preprečuje, zaradi
česar lahko nastane neprijetni, a čisto tudi
nevarni pojavi.
Zdravniška znanost je dognala, da so soli ki
vredno lejo, pri raznih oblikah golše iz-
redno učinkovite. Številni bolniki so ugotovi-
li uporabo našega zelo preproste-
domakega zdravljenja s pišjem
nagel in povsem neskodljiv vpliv na bolezen.
Vsakdo, ki je bolan na golši, ima nabrekel
vrat, otečeno žlezo, naj zahteva našo knjižico,
ki jo vsakomur
popolnoma brezplačno
pošljemo. Zadoštuje d. pisnica. Pošto zbiralno
mesto:
GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln.
Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 110.

Sveža, debela jajca
zajamčena, zaboj 720 ko-
madov, 400 Din, franko
postaja — razpošilja —
G. Drechsler, Tuzla. (t)

Ugodna prilika!
Več šivalnih strojev, po-
grezljivih — zelo poceni
naprodaj. Ljubljana, Kar-
lovska cesta št. 4. (t)

VINO
pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani

Pisalni stroj
»ACG« ugodno prodam.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 1714. (t)

Vaгон hmelovk
starih do 40 let, prodam.
Janez Vidmar, Senčur 120
— Kranj. (t)

Pomaranče
sladke in poceni
nudi
Gospodarska
zveza
v Ljubljani

Bencinski motor
5—6 konjskih sil, upora-
ben za vsak pogon, do-
bro ohranjen, prodam po
nizki ceni tudi za hranil-
ne knjižice. Naslov pove
uprava »Slovenca« pod
št. 1665. (t)

Šivalni stroj »Jax«
dober, poceni naprodaj.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 1663. (t)

Šivalni stroj
pogrezljiv, nov, 2800 Din;
čevlarski stroj (flachste-
perca), nov, 2600 Din, rab-
ljen stroj s pokrovom
1300 Din; krojaški stroj v
dobrem stanju 1600 Din;
proda tudi proti hranilni
knjižici Spodnještajerske
in Mestne hranilnice Ma-
ribor — Ussar Alojz, Tru-
barjeva 9, Maribor. (t)

Sveže naličnejše norveško
ribje olje
iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani;
se priporoča bledim in
slabotnim osebam

Prodajam
72 amperski, 6 vatni avto
akumulator, Ingelen ano-
do za vse napetosti, mo-
čan polnilec 220 voltov,
Paneeob zdravilno soln-
ce. — Pinterič, Podmilšča-
kova 20, Ljubljana. (t)

Žage

remscheidske, izberete tu-
di na knjižice naiceneje
pri »Jeklo«. Stari trg.
Zahvalite ponudbe! (t)

Stare strešne opeke
par tisoč, zarezane in
gladke — poceni prodam.
Hradeškega cesta 40. —
Ogled vsak dan do 9. ure
zjutraj. (t)

Manufakturo

nudi ugodno
(država in uradnikom tud
na ohranke)

Oblačilnica za Slovenijo
Ljubljana, Tyrševa 29
(Hiša Gosudar. zveze)
V račun vzamem tudi hra-
nilne knjižice Zadrudne
zveze

Okrogle stopnice
visoke 4 m, širine 1.35,
iz macesnovega lesa, eno
decimalno tehnično in eno
navadno, do 15 kg —
prodam. Benko, Koroška
št. 39, Maribor. (t)

Naprodaj: Parni stroj
v dobrem stanju 25 HP,
dozvoljeni pritisk 6 Atm.,
bencinski motor znamke
Skidling 6 HP, prevoznik
ali stabilni, bencinski mo-
tor znam. Danubius Gator
Budapest, 4 HP, prevoznik,
Sauggas motor (ali motor
na sesalni plin) 16—20
HP, stabilni, v dobrem
stanju. Vsi stroji so na
ogled pri lastniku. Na-
prodaj so proti gotovini
ali vložn. knjižicam Ljub-
ljanske kreditne banke po
dogovoru. Lastnik vseh
strojev: Brezovnik Mihael
— Sele pri Slovenjgradcu

Mali oglasi
Slovenca
Zajamčimo najpogodnejši uspeh

Čenčenemu občinstvu
prijateljem in znancem na nanjam, da sem
z današnjim dnevom prevzel

Gostilno pri „Vinkotu“
(preje Najoleon)
Tržaška c. št. 4

Točil bom pristna štajerska, dolenska,
belokranjska in srmska vina.
Danes domače krvavice, pečenice in druga topla
in mizna jedila. — Za obilen obisk se priporoča.
Rojc Vinko
gostilničar

Prodajam obsežno viło

solidno zidano, z vsem komfortom dve minuti od-
deljeno od tramvske rize v najlepšem ljub-
ljanskem okraju vi. Po eg so obširna gos-
darska poslova s posbami stanovanjem ter vrt,
vporaben za tri »lavbe« parce. — Poizvedbe pri
dr. Vladislavu Pegan-u, odvetniku v Ljubljani.

Filse za volane v različnih gubah
! pedelni entel p: jovanov, rut, salov, oblek
! entel v ožkov in čipk
Specielni ažur za žepne rotce
Azuriranje prlov, volan i. t. d
Prediskani e ženskih ročnih del — lepi
vzorci čist isk
Vezanje monogramov zaves, perila z naj-
finejšo in najrpežnejšo prejo.
Žepni robci komad Din 2.—, Din 3.—,
Din 3'50, Din 5 — in Din 6'—
Za naše kvalitetno delo nizke cene in hitro
postrežbo se Vam iz lača pol k
Matek & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Struckelj

† Naznanjava potrtega srca, da je pre-
nehalo biti blago srce predobre ma-
mice, gospe

LOVŠA MARIJE
vdove po ključavničarju drž. žel.

Pokopali smo jo 16. febr. ob 4 pop. na
pokopališču v Studencih pri Mariboru.
Sv. maša bo darovana v ponedeljek
18. febr. ob 7 v cerkvi sv. Jožefa v Stu-
dencih.
Blago mamico priporočava v blag spo-
min in pobožno molitev.

Studenci pri Mariboru, 16. febr. 1935.
Lovša Hinko in Franc, sinova

ZAHVALA. Ob bridki izgubi našega
iskreno ljubljenelega soproga in očeta,
gospoda

CESTNIKA ALOJZA
posestnika v Knezdolu

za premnoge izraze iskrenega sožalja,
za poklonjeno cvetje in vence se tem
potem vsem prav prisrčno zahvaljujemo.
Posebno zahvalo pa izrekamo č. du-
hovščini, učiteljstvu osnovne šole v
Trbovljah II s šolsko mladino, skupini
bojnikov, gas. četi KI k in pev. zboru.
Posebej č. g. svet. Gasparicu, č. g. Ra-
taju in g. učitelju Omerzu za lepe in
toložilne besede ob odprtem grobu in
končno vsem ostalim prijateljem in
znancem, ki so našega nepozabnega po-
kornika spremili k poslednjemu počitku.
Trbovlje Knezdol, 16. febr. 1935.
Zalujoča žena in otroci

† Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo,
da je naša nadvse ljubljena žena, mati, hči, sestra, teta
in svakinja, gospa

Josipina Kos roj. Krbavac
soproga policijskega nadstražarja

v petek, dne 15. februarja 1935 nenadoma umrla. Pogreb blage
pokojnice bo v nedeljo, dne 17. februarja 1935 ob 4 popoldne
iz mrtvašnice Sv. Krištofa na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, Roč, Trst, dne 16. februarja 1935.
Fran Kos, soprog, Albert, sin — in ostali sorodniki.

MALENKOST NA MESEC

plačate naročnine za naše
knjižne zbirke

★

Leposlovna knjižnica

4 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 12

★

Liudska knjižnica

4 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 12

★

Domači pisatelji

3 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 10

★

K o s m o s

poljudno znanstvena zbirka
3 v polno platno vezane knjige
mesečno po Din 12

★

Vse podrobnosti Vam pove ilustrirani,
30 strani obsegajoči prospekt, ki Vam
ga pošlje brezplačno na zahtevo

Jugoslovanska knjigarna
Ljubljana

Pišite ji še danes dopisnico!

Debečo tiskalno napravo

skoro novo aparat in večjo zalogo
črk, le malo črta rabljeno, ceno
prodam. Naslov pove uprava „Slo-
venca“ pod „Debečo“.

INGELEN 1935

Petelektronski oktodni super „EXCELSIOR“ za valove
18-2000 m 7 vglashenih krogov.

Za izmenični tok Din 7.200—

Za istosmerni in izmenični tok Din 8.000—

Štirielektronski oktodni super „ROYAL“ za valove
12-2000 m 7 vglashenih krogov.

Za izmenični tok Din 6.200—

Vsi aparati imajo najfinejše elektrodinamične zvoč-
nike, avtomatično regulacijo fadina ter jakosti glasu,
tiho nastavitve in veliko skalo z imeni postaj.

Zahtevajte posebni prospekt!

„RADIO“, reg. z. z. o. z. v Ljubljani

Miklošičeva cesta 7.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužile se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugos'ovanske tiskarne

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6 II.

Ni lepšega dekleta, kot
je Slovenka v narodni noši

Blago za narodne noše
vedno na zalogi pri

A. & E. Skabernè
Ljubljana

POTNIKA

za Dravsko, Savsko, Primorsko, Dunavsko
in Vrbasko banovino iščemo za takoj. —
Pismene ponudbe z navedbo circ. vitae na:
M. F. ŽABKA
izdelovanje športnih čepic
Ljubljana VII, Jernejeva cesta 53

Ali ste že
poravnali naročnino?

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker
jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po-
sestnikov z vsem svojim premoženjem.

Pozor pevška društva!

IVAN KACIN - Domžale dobav-
lja prvovrstne pianine od Din
10.000, harmonije od Din 2000
naprej - Tudi na obroke - —
Popravlja, in ulašuje - Zaloge
materijala strun itd. Zbivate
cenik! - Naročila se sprejemajo
Gospodstvska cesta št. 12
(Ivorišče) - Ljubljana

Siva stroji od
Din 1600 naprej.
Otroški vozički od Din 200 naprej.
Dvokolesa 350 naprej. — „SACHS“
motorji od Din 5000 naprej pr
„TRIBUNA“ F Batfel, Ljubljana, Karlovška c. 4
Ceniki franco!

Gumbe

za perilo, kostume, plašče, suknje, obleke itd.

D. M. C. in C. M. S.

predmete kakor prejšnje za vezenje v štrinah in
klopih, Mouline, trakove, čipke, vezenino, suka-
nec, lasiške, svilno kronsko, Primor, Guiver, Adler,
Semperbene, damsko perilo, kravate, ovratnike.

Dišeče milo

dobro čistilo Kalodont, Odol, Klorodont, prašek,
ščetke, vazelina sa roke.

Nogavice

damske, moške, otroške in rokavice v veliki izbiri
nudi po najnižjih cenah

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
Pred skoljo 15.

Na debelo! Ogled brezobzeven. Na drobno!

BANKA BARUCH 15. RUE LAFAYETTE PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-
giji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.
Odpredaja denar v Jugoslavijo najhitreje
in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.
Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-
burgu sprejemajo plačila na naše
čekovne račune:

BELGIJA: No 3064 04 Bruxelles.
FRANCIJA: No 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No 1458-65 Ned. Dienst.
LUKSEMBURG: No 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno
naše čekovne nakaznice.

Zahvala

Vsem, ki so kakorkoli počastili spomin našega očeta ozi-
roma moža

Matije Kobentarja

se sedaj ob sedmini njegove smrti najiskrenejše zahvaljujemo.
Posebno se zahvaljujemo preč. gospodu kanoniku Klinarju in
ostali čč. duhovščini, gasilskim četam Hrušica, Jesenice, KID
Jesenice, Dovje, Sv. Križ, pevskemu društvu „Golica“, daroval-
cem cvetja, sorodnikom ter vsem prijateljem in znancem, ki so
spremili pokojnika na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem in Bog plačaj!

Hrušica, dne 16. februarja 1935.

Rodbina Kobentar.

Zahvala

Za izraze iskrenega sočutja, ki sem jih prejela ob prerani
smrti svojega predobrega in nepozabnega soproga

senatorja

dr. Valentina Rožiča

se vsem najpriznaneje zahvaljujem.

Posebno zahvalo sem dolžna Njegovemu Veličan-
stvu kralju Petru II. za izjavljeno sožalje.

Nadalje se zahvaljujem odposlancu Nj. Vel. kralja generalu
g. Pekiću, dvorni dami ge. Franji Tavčarjevi, mi-
nistru g. dr. Dragu Marušiču in njegovemu odposlancu
inspektorju g. dr. Matku, knezoškofu g. dr. Gregoriju
Rožmanu, banu g. dr. Dinku Pucu in njegovemu po-
močniku g. dr. Pirkmajerju, vsem senatorjem s pod-
predsednikom g. dr. Plojem na čelu ter vsem narodnim
poslancem in članom banovinskega in občinskega sveta, za-
stopnikom univerze in drugih prosvetnih zavodov in ustanov,
zastopnikom oblasti, duhovščine ter korporacij in društev iz
Ljubljane in z dežele, zlasti pa govornikom in pevcem ter
prijateljem iz Koroške.

Srčna hvala vsem množičnim prijateljem, znancem in
vsem, ki so na kakršenkoli način počastili blagega pokojnika.

Milka Rožič.

V globoki boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem žalostno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi našega
ljubljenega soproga, očeta, strica, gospoda

IVANA KREMŽARJA

posestnika in kleparskega mojstra

ki nas je danes, dne 15. februarja 1935 po dolgi in mučni bo-
lezni, v 71. letu starosti, previden s tolažili svete vere, zapustil
globoko žalostne.

Pogreb nepozabnega bo v ponedeljek, dne 18. februarja
1935 ob pol devetih dopoldne iz hiše žalosti št. 76 na farno
pokopališče.

Sv. maše se bodo darovale v farni cerkvi.

Št. Vid nad Ljubljano, dne 16. februarja 1935.

Frančiška, soproga, Minka, hčerka, in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Za vse dokaze sožalja, ki smo jih prejeli
povodom smrti našega ljubljenega brata, strica in svaka ter
njegove žene

Antona in Helene Supin

se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo
smo dolžni gg. msgr. V. Steski, dr. A. Snoju, župniku Barletu
in dr. Högljerju za množične obiske, s katerimi so pokoj-
nika lajšali njihovo trpljenje, ter za spremstvo na njihovi
zadnji poti, moški, mladeniški in ženski Marijini družbi, zastop-
stvu Kat. tisk. društva ter vsem ostalim prijateljem in znancem,
ki so spremili pokojnika, ki sta tako kmalu šla eden za drugim
v večnost, na njihovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 15. februarja 1935.

Zalujoci ostali.